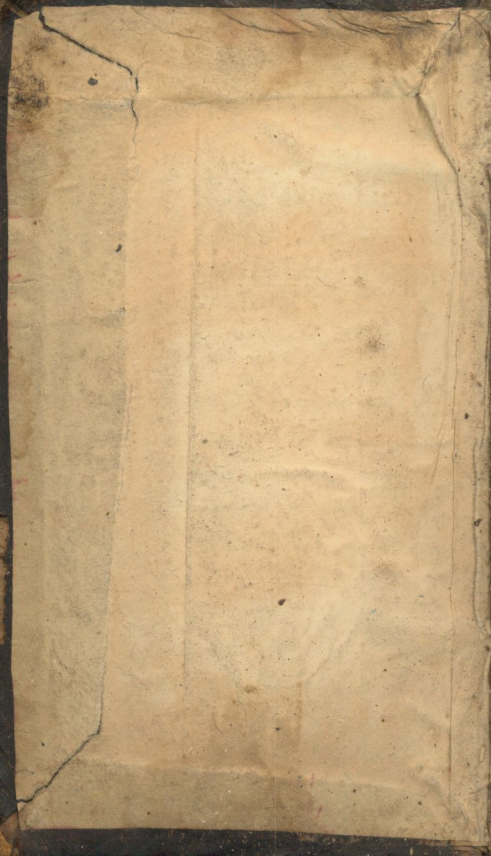

243

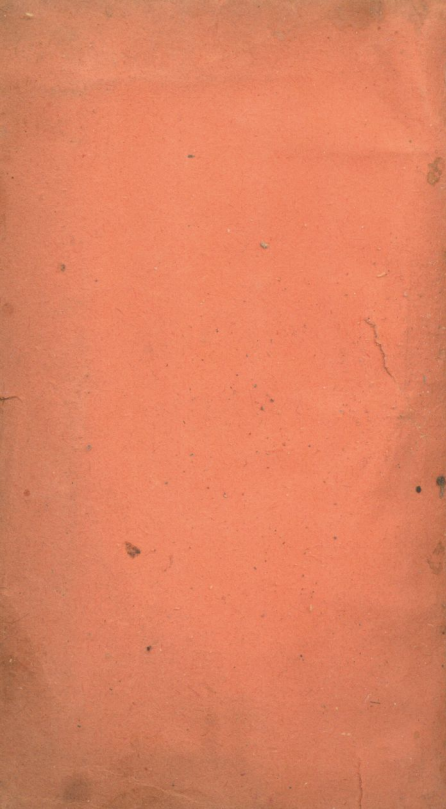
10

5-98

101

Ե Փ Ր Ե Մ

Խ Ո Ւ Ր Ի

ur.

243

Գ Ի Ր Ք

ԱՂՕԹԻՑ

ԱՍԱՑԵԱԼ

ՍՐԲՈՅՆ ԵՓՐԵՄԻ ԽՈՒՐԻՆ
ԱՍՈՐԻՈՅ

Ե. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԱԹՈՌՈՅ
ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՑ

ՅԵՐՈՒՍԱԼԵՄ

1901

30908-42

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
Տ . Տ . ՄԿՐՏԶԻ Ա .

ՍՐԲԱԶՆԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՀՐԱՄԱՆԱԻ

ՊԱՏՐԻԱՐԿԻ ՍՐԲՈՅ ԵՐՈՒՅԱՂԵՄ

Տ . ՅԱՐՈՒԹԻԻՆ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐԳ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Ե Ի

Ի ՊԱՏՐԻԱՐԿՈՒԹԵԱՆ Կ . ՊՕԼԱՍԷ

Տ . ՄԱՂԱՔԻԱՅ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐԳ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

14240-58

1300

40

Յուսով խնդացե՛ք ,
Նեղութեան համբերեցե՛ք ,
Աղօթից ստեպ կացե՛ք •
Հոռւս • ԺԲ • 12 •

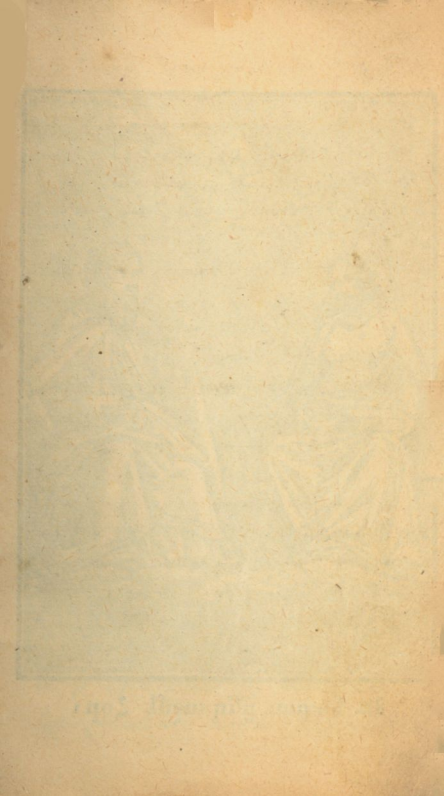
ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆ

ՊԱՏԻԻ մեծապատիւ վարկանի զուգադասական՝ որչափ ցածազգի և ստրուկ որ իցէ, եթէ ըստ դիպաց խօսակից լինիլ հասանիցէ նմա իշխանի կամ Թագաւորի: Եւ արդ՝ ԱՂՕԹՔՆ ԽՕՍՔ Է ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ, ինդրուածք բարեաց 'ի նմանէ, դեղ բժշկութեան, արգել մեղաց, եւ մեծ զէն ընդդէմ փորձութեանց: Ապա քանի՛օն փառս փառաց և բարձրութեան գրեւի է զլինիլն ընդ Աստուծոյ խօսակից:

Քանզի յորժամ զաստուածային գիրս ընթեռնումք, Աստուած խօսի ընդ մեզ՝ ցուցանելով մեզ զիւր սուրբ կամս. եւ յորժամ յաղօթս կամք, մեք համարձակեալ խօսիմք ընդ Աստուծոյ: Եւ յայնժամ « զոր ինչ հայցեսցուք ըստ կամաց նորա՝ լսէ մեզ » . Ա . Յովն . Ե . 14 .

Եթէ իցեն մեր իղձք որպէս սրբոցն , զի
հաճոյք և փառքն Աստուծոյ կատարես,
ցին յաղօթս , կամ զոր խնդրեմք՝ իցէ
յօգուտ փրկութեան մերոյ եւ այլոց
ուր եւ վասն այլոց յաղօթելն , զնոցա
աղօթսն եւս անձին շահիմք :

Այոմ դէտակն ուշ ունելով աս-
տուածիմաց Հաբբն սուրբք , յօրինեցին և
նոքա ըստ սուրբ Գրոցն լուսաւոր աւան-
դից՝ մատեանս խրատականս և աղօթա-
կանս : Մի է յայնոցիկ եւ առաջիկայս
մատենիկ աղօթից սրբոյն Աբբայ Եփրե-
մի խուրին՝ այսինքն վերժանողի Ասոր-
ւոյ՝ աշակերտի սրբոյն Յակովբայ Մըծ-
բնացւոյ ՚ի չորրորդ դարու , զոր հինգե-
րորդ տպագրութեամբս աստի յԵրուսա-
ղէմէ՝ տամք եւ մէք եւ որ ինչ այլ էին
նորա աղօթք ՚ի գրչագիրս , հանդերձ
յաւելլուածովք օրական աղօթից եօթ-
նեկին ՚ի վերջէ :

Եւ նստաւ ընդ աջմէ Հոր :

ՍՐԲՈՅՆ ԱԹԱՆԱՍԻ

ԵՒ

ՍՐԲՈՅ ԱԲԲԱՅ ԵՓՐԵՄԻ ԱՍԱՅԵԱԼ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ ԱՐԴ՝ հրաժարելով 'ի
սատանայէ և յամենայն խա-
բէսւթենէ նորա, 'ի պատրա-
նաց նորա, 'ի գնացից նորա՝
և 'ի պաշտօնէից նորա՝ և 'ի
հրեշտակաց նորա. եկեալ ա-

ռաջի սուրբ Եկեղեցւոյ՝ խոռ
 տովանիմ եւ հաւատամ ըզ-
 Հայր անսկիզբն, զՈրդին միա-
 ծին՝ ծնունդ ՚ի Հօրէ, և ըզ-
 սուրբ Հոգին՝ բղխումն ՚ի Հօ-
 րէ. երեք անձամբ և մի բը-
 նութեամբ եւ մի աստուա-
 ծութեամբ, անչփոթ միա-
 ւորութեամբ. եւ զանձառ
 տնօրէնութիւն մարդացելոյ
 Բանին Աստուծոյ:

Եւ արդ՝ ես գերիս և արտա-
 սուելիս, և որքան բան զօրէ՝
 դարովելիս, մեղայ ամենա-
 սուրբ Երրորդութեանն Հօր
 և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:
 Մեղայ և սրբուհւոյ աստուա-
 ծածնին և սրբոց հրեշտակաց

և ամենայն ընտրելոց սրբոց
դասուց :

Մեղայ եւ սուրբ մարմնայն
Քրիստոսի եւ պաշտելի ար-
եանն , յիմանալիսն և 'ի ըզ-
գալիսս՝ անդէպ մտածու-
թեամբ , աներեւոյթ սխալա-
նօք , անճառ խաւարային այ-
լանդակ խորհրդով :

Մեղայ մեղայ հոգւովս եւ
մարմնովս և մոռօքս , և բանիւ
և գործով , և գիտութեամբ
և անգիտութեամբ , կամաւ
և ակամայ , և ամենայն մարմ-
նովս՝ երեք հարիւր վաթսուն
և հինգ յօդուածովքս , եր-
կոտասան անդամօքս , հինգ
զգայութեամբս : Աչօքս յա-

րատ՝ հայելով, եւ զամենայն
 գեղեցկութիւն նկարացն զըն-
 նելով, եւ զվստթարան տե-
 սանելով. ականջօքս՝ չարին
 ունկն դնելով եւ ամենայն
 քաղցրաձայնութեան, հոտու
 տելեօքս՝ զմեղաց հոտն առ-
 նելով եւ զամենայն անուշահո-
 տութիւնս, բերանովս՝ զհա-
 մագամ քաղցրութիւնսն ճա-
 շակելով եւ զխառնակ եւ զան-
 սուրբսն՝ անգիտութեամբ ձե-
 ոօքս՝ բազում մեղս շօշա-
 փելով, ոտիւքս՝ յանպատշաճ
 տեղիս գնալով:

Մեղայ Աստուծոյ՝ մեղաց եւ
 վեց շարժմամբս, ի վեր հարա-
 տութեամբ, ի վայր տրտմու-

Թեամբ , յառաջ՝ յանդգնու-
 Թեամբ , յետուստ սրտմտու-
 Թեամբ , յաջ՝ հոգեկան մե-
 ղօք , 'ի ձախ մարմնական մե-
 ղօք :

Մեղայ և տասն պատգամացն
 Աստուծոյ՝ յանձնառականին
 և հրաժարականին , զյանձնա-
 ռականն չեմ կատարեալ , և
 զհրաժարականն եմ արար-
 եալ :

Մեղուցեալ եմ Աստուծոյ և
 հոգեւորական կրիւքս , հա-
 սարակ զգայուԹեամբս և մը-
 տօքս , և ամենայն շփոթմանց
 հետեւելով , և ամբոխելով զիս՝
 'ի յաստուածահաճոյ հանդար-
 տուԹենէն հեռացեալ եմ :

Եւ այսպէս խաւարամած լի
 նեւրով՝ եօթն մահու չափ մե-
 ղօք մոլորեալ եմ. հպարտու-
 թեամբ, ամբարտաւանու-
 թեամբ, ամբարհաւաճու-
 թեամբ, գոռոզութեամբ, սը-
 նափառութեամբ, փառասի-
 րութեամբ, սլատուասիրութեամբ,
 զգեստասիրութեամբ,
 պճնեւրով, անձնահաճեւրով,
 կեղծաւորեւրով, առտ առա-
 ղինի ձեւանաւրով, զաղօթս
 ՚ի ցոյցս մարդկան առնեւրով,
 անարժանութեամբ յեկեղեցի
 մտանեւրով, ՚ի խաչ և ՚ի բուր-
 վառ և յաւետարան մերձե-
 նաւրով և կարգաւրով:

Մեղայ Աստուծոյ եւ թիւր

խոստովանելով, եւ զմեղս
 պատճառելով, խեթիւ եւ աւ
 տելութեամբ եւ անմաքուր
 վարուք եւ անսուրբ հոգւով
 զՔրիստոս պատարագելով,
 զԱստուած Հայր հայհոյելով,
 զՈրդին Աստուծոյ արհամար
 հելով, եւ զսուրբ Հոգին թրշ-
 նամանելով, եւ զանբարկանա
 լին Աստուած 'ի բարկութիւն
 շարժելով 'ի վերայ աշխարհի
 եւ մարդկան:

Ո՛հ, որ յերեւելիս աստուա
 ծապաշտ եւ աղօթող եւ պա
 հեցող, եւ 'ի ծածուկ թերա
 հաւատ եւ ծոյլ՝ եւ յամենայն
 բարեաց ունայն, յերեւելիս
 կուսան, եւ 'ի ծածուկ վաժա

չոտ, յերեւելիս ժիր, և՛ի ծա-
ծուկ թոյլ, յերեւելիս սուրբ,
և՛ի ծածուկ պիղծ. յերեւել-
լիս պարկեշտ, և՛ի ծածուկ
սագահ, յերեւելիս ողորմած,
և՛ի ծածուկ անողորմ, յերե-
ւելիս աղքատասէր և՛ի ծա-
ծուկ աղքատատեաց, յերե-
ւելիս առաքինի և՛ի ծածուկ
պղերզ. յերեւելիս գովելի,
և՛ի ծածուկ պարսաւելի:

Արդ՝ զո՞րս ասացից եւ կամ
զո՞րս թուեցից, երբ ոչ եղբ
կայ և ոչ թիւ: Մեղուցեալ
եմ կարգիս՝ զանձն իմ ընդ
արդարս համարելով և զայլս
քամահելով, զո՞նս սրբոց
ոչ մեծարելով: Եւ հայհոյու-

թեամբ մեղուցեալ եմ Աս-
 տուծոյ, զանուն միայն ունիմ
 քահանայի և ոչ զգործն, զօ-
 րինակն ունիմ և ոչ զճշմար-
 տութիւնն, քանզի ամենայն
 անպատրաստութեամբ և ան-
 կարգութեամբ կալով՝ զմա-
 հուն օրն եւ զանաչառ դա-
 տասնօրնն Աստուծոյ և զդժու-
 խոց ահն և զարքայութեան
 սէրն մոռացայ՝ կամապաշտե-
 լով, հակառակելով, անհնա-
 զանդ լինելով ՚ի հեղութենէ
 և ՚ի խոնարհութենէ փախչե-
 լով, զծերան չպատուելով,
 զծնողն չսիրելով, ստահա-
 կութեամբ շրջելով մեղու-
 ցեալ եմ:

Մեղայն Սատուծոյ և բարկացո
 ղութեամբ, ցամամբ, սըրտ
 մտութեամբ, գաղանաբար
 յարձակելով, և զեղբարս խա
 ծանելով, կազ եւ կռիւ առ
 նելով, եւ յիշոցք տալով, ՚ի
 չար կարծիս դատելով, խռով
 կալով, սուտ հաշտութիւն
 առնելով, և զհոգիս իմ կորու
 սանելով, և բարս գաղանի ու
 նելով, և զանբան անասունս
 անխնայ հարկանելով, ՚ի մարդ
 կան սիրոյն որոշելով, պառակ
 տումն առնելով, բանասարկե
 լով, խարդախելով, խորաման
 կելով, երկմտելով, թերասա
 ւատելով, բազում տրտունջ
 և նզովք հանելով, զուր և ա

Նիրաւ զըպարտելով, քրթմըն

ջելով, շոգմոգելով:

Մեղայ՝ մեղայ՝ մեղայ և նա
խանձ ունելով, մախալով,
դիմադարձելով, սխալալու-
թեամբ, ատելութեամբ,
քինահանութեամբ, չարու-
թեամբ, նենգելով, քամահե-
լով, զչարելով, սուտ վկայելով,
բամբասելով, արհամարհելով
և զառաջնորդս եկեղեցւոյ և
զվարդապետս և զծերս և ըզ-
տղայս, և զայլոց իր սէն սուտ
առնելով՝ և զիմ՝ սուտն իրաւ,
զայլոց փոքր մեղսն մեծ հա-
մարելով՝ եւ զիմ՝ բազումս
ծածկելով, զայլոց շիւղն գե-
րան կարծելով և զիմ՝ գերանն՝

շիւղ, զայլոց բարին չար ասե-
 լով եւ զիմ չարն բարի, զայ-
 լոց լոյսն խաւար տեսանելով
 և զիմ խաւարն լոյս, զայլոց
 առաքինութիւնն մարդահա-
 ճութիւն դատելով եւ զիմ
 մարդահաճութիւնն առաքի-
 նութիւն, և յանդուգն լինե-
 լով 'ի մէջ բանից անկանելով,
 լըբելով, 'ի խրատուց երես
 դարձուցանելով, եւ առաջի
 ծերոց լռութեամբ ոչ կալով,
 և հրամանաց և բանից նոցա
 ոչ լսելով: Ուխտ դնելով եւ
 ոչ կատարելով, և անյուսու-
 թեամբ 'ի խորս տրտմութեան
 անկանելով, զպատուիրանս
 Աստուծոյ արհամարհելով,

սուրբ գրոց ունկն չդնելով, 'ի
 սուրբ հրեշտակէն իմմէ չակ
 նածելով, և 'ի բարեաց թա-
 փուր լինելով, ընդ չարսն
 խնդալով, զբարեկամսն ստե-
 լով, զթշնամիսն չսիրելով, զա-
 տելիսն Աստուծոյ չատելով:
 Ո՛ր, թէ զորքանութիւնն որ-
 պէս կարացից 'ի յայտ բերել՝
 որ բազում են քան զաւագ ծո-
 վու, քանզի մեղուցեալ եմ
 Աստուծոյ ագահութեամբ և
 արծաթսիրութեամբ, խաբե-
 լով, աւելի առնլով եւ պա-
 կաս տալով, վաճառասիրելով,
 կծծելով, գաղտ գողանալով,
 յայտնի յափշտակելով և զըկե-
 լով, աւելի ստանալով, աղքաւ

տին չողորմելով, առ օտարն
 չգլխալով, զեղբարս չսիրելով,
 զկարօտեալն չդարմանելով,
 զհիւանդն չտեսանելով, տկա-
 րին չսպասաւորելով, զաղ-
 քատս արհամարհելով, զհա-
 րուստն գովելով, յաջողելոցն
 ծառայելով, ոմեւորացն սուտ
 հաճութիւն առնելով, աչա-
 ռելով և մարդահաճոյ լինե-
 լով, սուտ երդնելով, և զԱս-
 տուած 'ի բարկութիւն շար-
 ժելով:

Մեղայ մեղայ՝ և քան զհող
 երկրի ծանրագոյն մեղայ,
 քանզի մեղայ Աստուծոյ որկ-
 րամոլութեամբ՝ 'ի կերակուրս
 և յըմպելիս ցանկանալով, ա.

ւելի առնելով՝ եւ անյագ ու
 տելով, զորովայնս խճողելով,
 առանց ժամի եւ ժամարձակի
 ճաշակելով, զպահան արհա-
 մարհելով, առանց մեծի հի-
 ւանդութեան զգինին սիրե-
 լով, զմարմնոյս դարմանն հո-
 գալով, զորովայնս պաշտելով,
 եւ խաչին Քրիստոսի թշնամի
 անուանելով:

Մեղուցեալ եմ իմ սուրբ կար-
 գիս՝ ծուլութեամբ եւ հեղ-
 ցութեամբ, անժուժկալ լի-
 նելով, տգիտանալով, զու-
 սումն ատելով, դատարկ կե-
 նալով, զսուրբ գիրս ոչ կար-
 դալով, քնով դանդաղելով,
 ե՛ի ժամատեղն ծանրանալով,

արթուն ոչ կալով, և պատ-
մութեան սրբոց միտ ոչ դը-
նելով, բաղմախօսութիւն առ-
նելով, սաղմոսի ականջ ոչ
դնելով, եւ կամ ձեռագործ-
ով յապաղելով, յօրանջե-
լով, ձգտելով, ձանձրանալով,
յԱստուծոյ ոչ երկնչելով, 'ի
հրապարակս նստելով՝ շատա-
խօս լինելով, 'ի թատերս եւ
'ի ծաղրս լկտեաց հեշտանա-
լով, և ծաղր ամենով:

Մեղայ Աստուծոյ մեղայ՝ մե-
ղայ և պոռնկական խորհրդ-
ով, գիծութեամբ, արտեղու-
թեամբ, բղձախօհութեամբ,
վավաշոտ ցանկութեամբ, զա-
նազան և զազիր խորհրդով,

'ի գիշերի եւ 'ի տունջեան
 պէսպէս կերպարանօք՝ քնով
 և արթնութեամբ, և արատ
 հայելով, կատակերգելով,
 անամօթ լինելով, լըբելով,
 ցոփ խօսելով, և տռփական
 մարմնաշարժութեամբ զմիտս
 աղտեղելով՝ առ իգականս և
 առ արուականս, առ անասնա-
 կանն ապականեալ խորհրդ-
 դով մեղանջելով, և առ ամե-
 նայն մոլորական պատրանս ե-
 րազական փորձութեանց քնոյ
 և արթնութեան՝ որ 'ի ժամու
 և տարածամու անկեալ է 'ի
 վերայ տառապեալ հոգւոյս,
 զոր չարին յօժարութեամբ
 մեղուցեալ եմ Աստուծոյ:

Եւ արդ՝ ահա յայտնեալ հրա-
 պարակեցի զորպիսութիւն մե-
 ղաց իմոց առաջի Տեառն, և
 ապաշաւեալ զղջացեալ եմ
 յամենայնէ, և եկեալ ՚ի խըն-
 դիր թողութեան սխալանաց
 իմոց: Եւ դու հայր մեր և
 սուրբ տէր, հայցեա՛ն զգթու-
 թիւնն Աստուծոյ, և շնորհեա՛ն
 քաւութիւն ինձ յԱստուծոյ՝
 հրամանաւն զոր ունիա ՚ի Քրիս-
 տոսէ Աստուծոյ. որում փառք՝
 գոհութիւն և պատիւ, պիտի
 և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
 տենից. ամէն:

Աղօթք արձակման՝ արարեալ մեծի բա-
բունապետին Գրիգորի Տաթեւացւոյ :

Ողորմեսցի քեզ մարդա-
սէրն Աստուած , եւ թողու-
թիւն շնորհեսցէ ամենայն
յանցանաց քոյ՝ խոստովանա-
ցելոցն եւ մոռացելոցն , եւ ես
կարգաւս քահանայական իշ-
խանութեամբ եւ հրամանաւն
աստուածային՝ թէ զոր ար-
ձակիցէք յերկրի՝ եղիցի ար-
ձակեալ յերկինս , նովին բա-
նիւն արձակեմ՝ զքեզ յամե-
նայն մասնակցութենէ մե-
ղաց քոց , 'ի խորհրդոց 'ի բա-
նից եւ 'ի գործոց՝ յանուն Հօր
եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Եւ դարձեալ տամ զքեզ
 'ի խորհուրդս սուրբ Եկեղե-
 ցւոյ, զի զոր ինչ գործիցես
 բարիս՝ եղևցի քեզ 'ի բարե-
 գործութիւնս և 'ի փառս հան-
 դերձեալ կենացն, ամէն:

Աղօթք դարձելոցն ապաշխարութեան:

Անսկիզբն Աստուած եւ
 անհասանելի, բաց զաչս սրտի
 իմոյ բանիւ գիտութեան քոյ՝
 բաւական լինիլ գոհանալ զա-
 նուանէ քումմէ գովել և փա-
 ռաւորել զքեզ և արժանա-
 պէս գնալ 'ի ճանապարհս քո:
 Դատաւոր արդար՝ երկայնա-
 մտեան առ իս բողմամեզս
 քոյով մարդասիրութեամբդ,

զի եղկելի եմ մեղօք՝ զեղ-
 խեալ անօրէնութեամբ եւ
 զաղիւր գիջութեամբ զմար-
 մինա իմ ապականեցի : Որ էիւր
 յառաջ էականութեամբ Աս-
 տուած ընդ Հօր՝ ընդ մեզ
 հաճեցար բնակիլ ընդ հողե-
 ղինացս , եւ ընդ մարդկան չըր-
 ջեցար ընդ մեղաւորացս .
 թող տէր զմեզս իմ եւ թե-
 թեւացն զծանրաբեռնեալս՝
 ժտելով հայցեմ 'ի քէն , զի
 ժամանակ է ապաշխարու-
 թեան :

Ի քէն հայցեմ բազումողորմ
 տէր՝ աղբիւր կենաց , լուսա-
 ւորեալ զաչս սրտի իմոյ լու-
 սով գիտովթեան քոյ , յոյս աչ-

խարհի Քրիստոս , ծագումն
անձառելւոյ լուսոյ , կեանք՝
որոց սիրեն զքեզ , կերակուր
անսպառելի , կենդանութիւն
յաւիտենից :

Հրով հոգւոյդ սրբոյ հալեան
զպաղումն ձմեռնացեալ սրտի
իմոյ , որ ձուլեալ է եղկելի
գործովք անօրէնութեան :
Ուղղեան քո աստուածային զօ-
րութեամբդ զանուղղայ խոր
հուրդս իմ չար ուղեկանին առ
տի կենացս :

Ճրագ ճշմարտութեան և ճա-
ռագայթատու՝ մերկեան յի-
նէն զխաւար մթացեալ մե-
ղացս : Զեղկելիս մեղօք յիշեան
քո աստուածութեամբդ յաւ-

Հագին աւուրն յայնմիկ ահեղ
մեծի դատաստանին :

Ալէկոծեւոց նաւահանգիստ ,
եւ լիւթիւն ունայնացեւոցս
յարդարութենէ եւ ունողիս
զանօրէնութիւն չար գործովք ,
'ի չարիս չարչարեալ է անձն
իմ , զինչ արարից մեղուցեալ
անձամբս , պէսպէս ախտիւք
պղծեցայ յանառակութեան ,
զրկեցայ 'ի հայրենական լու-
սոյն , ջնջեցի զձեռագիր որդէ-
գրութեան կենաց , ջեռուցի
զհօւր յաւիտենական :

Սուրբ սրտիւ կարգամ առ-
քեզ ամենասուրբդ Աստուած ,
վտանգելոյս օգնական , վիրա-
ւորելոյս բժիշկ , տեղի տարա-

կուսելոյս, կորուսելոյս խընդ-
 րող, մոլորելոյս եւ գերելոյ
 դարձուցիչ, ապաւեն ամե-
 նեցուն որք կարդան առ քեզ:
 Տուր տառասպելոյս եւ տարա-
 կուսելոյս գերելոյս 'ի սատա-
 նայէ՝ զմեծ քո զողորմութիւն:
 Ահա հասեալ եմ 'ի դուռն
 մահու չարաչար գործովք ի
 մովք, զաչս իմ 'ի վեր համ-
 բառնամ առ բարձրեալ տէրդ
 եւ բարերար, հայցեմ 'ի քէն՝
 բաց զդուռն ողորմութեան
 մեղուցեալ հոգւոյ իմոյ, որ-
 պէս բացեր աւազակին ըզ-
 դուռն դրախտին քոյ, եւ մի
 ամօթալից դարձուցաներ զիս
 'ի քո առափ ողորմութենէ,

զի գին եմ սուրբ արեան քոյ ,
 յիշեա զիս եւ ողորմեա ինձ

Աստուած :

Որ անեղ եւ անսկիզբն ես ,
 անասեղծ եւ արարիչ ամենայն
 արարածոց , որ ոչ աշխարհս
 տանիլ զքեզ կարէ , եւ ոչ եր-
 կինք բովանդակել կարեն . 'ի
 վեր ես քան զերկինս եւ անբաւ-
 քան զծագս , երեւելիք եւ ա-
 ներեւոյթք բովանդակեալ են
 առաջի քո :

Գու տիրես ամենեցուն եւ
 հրամանաւ քո կառավարին
 ամենայն արարածք : Գու աղ-
 քատացուցանես , եւ դու մե-
 ծացուցանես , դու սարսն անես
 հարկանես եւ բժշկես : Գու

Ես Աստուած իմ եւ փրկիչ
 վտանգեւոյս ՚ի սատանայէ, ա.
 ռողջացուցիչ հիւանդիս մե.
 ղօք, ընդունող աղօթից եւ կա.
 տարիչ խնդրուածաց, նայեա.
 տէր ՚ի պաղատանս իմ, եւ ըն.
 կալ զիս մարդասիրութեամբ
 քով:

Մի բարկութեամբ քով խրա.
 տեր զիս, եւ մի սրտմտու.
 թեամբ քով յանդիմաներ
 զիս, զի դու ես տէր եւ ա.
 րարիչ, հայր եւ ստեղծիչ, եւ
 ես առ ոմ երթիցեմ, զի օգ.
 նութիւն իմ ՚ի քէն է: Հա.
 յեաց ՚ի պաղատանս իմ, եւ ըն.
 կալ զիս մարդասիրութեամբ
 քո, զի քեզ մեղայ, եւ զքեզ

աղաչեմ, եւ զքեզ խոստովանիմ:

Մեղայն յերկինս եւ առաջի քո, մի ընդ դատեալսն տանջեր զիս, եւ մի ընդ դատապարտեալսն պատուհասեր, այլ ընդ կամարարս կամաց քոց ընկալցիս, եւ ընդ պահազս պատուիրանաց քոց պահեալիս, զի թէ առանց ներելոյ զբազում յանցանս իմ քննես, ապա ընդունայն է ինձ խոստումն յարութեան եւ հուր դեհենին է ինձ ժառանգութիւն, եւ եթէ զդատարկաբանութիւնս իմ եւ զանդէպ զայլ անօրէնութիւնս իմ խնդրեսցես յինէն, ապա եւ

բանեմ չեղելոցն յորովայնէ:
 Հայեան տէր 'ի պառլաման
 իմ և՛ ընկալ զիս մարդասի
 րութեամբ քով:

Ողորմեան ինձ որպէս քանա
 նացւոյն , որպէս պոռնկին ,
 որպէս մաքսաւորին , և գթա
 յիս որպէս յանառակ որդին ,
 և որպէս աւագանին շնորհեան
 բազում յանցանաց իմոց ըզ
 թողութիւն : Ընկալ զիս որ
 պէս զհայհոյիչսն եւ զհալա
 ծիչսն , փարատեցո՛ զխաւար
 մեղաց յաչաց իմոց :

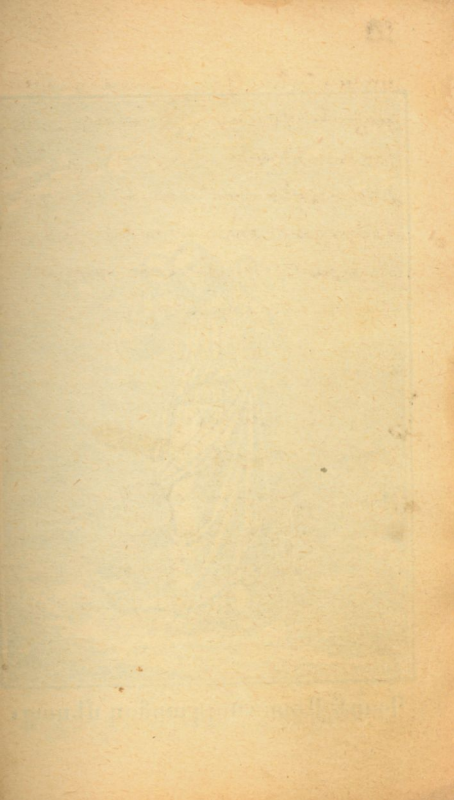
Բանց զաչս իմ զլցեալս երկ
 րային ցանկութեամբ՝ երկ
 նային լուսովդ , եւ բժշկեան
 զվիրաւորեալ լեզուս իմ 'ի

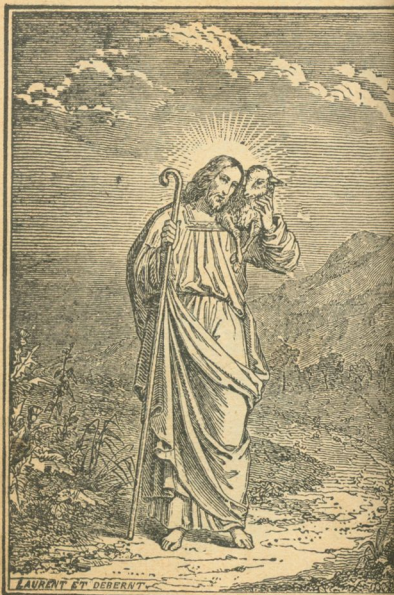
բամբասանաց։ Սրբեան զսիրտ
 իմ 'ի չար և 'ի պիղծ խորհր-
 դոց, վասն զի քեզ ցանկամ
 տեսառնդ իմոյ բարերարի և
 բազմագուլթ իմոյ արարչիդ։
 Մի յաւիտենական ամօթովն
 ամաչեցուցաներ զիս, եւ մի
 ահեղ դատաստանաւն դո-
 ղացուցաներ, մի տիեզերա-
 կան հրապարակաւն զիս յան-
 դիմաներ, եւ մի աններելի
 տանջանացն մատներ։

Մի սոսկալի հրովն պատու-
 հասեր, այլ փրկեան զիս 'ի
 հրացեալ հնոցէն, 'ի հրահռ-
 սեալ գետոցն եւ յորդանցն
 չարաթուռից, 'ի հանապազորդ
 նեղութենէն և 'ի կրճտել ա-

տամանցն : Եւ բնակեցր՝ զիս
 ընդ կամարարս կամաց քոյ
 յանանցական կեանսն : Զի
 ընդ նոսին արժանի եղէց գո
 հանալով փառաւորել զհայր
 և զորդի և զսուրբ հոգիդ՝
 ամէն :

Գառն Աստուծոյ բարձող մեղաց

ԱՂՕԹՔ ԶՕՐԱԻՈՐ
ՍՐԲՈՅ ՀՕՐՆ ԵՓՐԵՄԻ
ԽՈՒՐԻՆ ԱՍՈՐԻՈՅ
ԱՍԱՑԵԱԼ

1. ՏԵՍ տէր՝ զտառապանս
իմ եւ զցաւս հոգւոյ իմոյ
բազմամեղիս, դարձ՝ ներեան
և՛ի քեզ առաջնորդեան, որ
ասացեր՝ դարձարուք առ իս,
և ես դառնամ առ ձեզ:
Ինձ լքելոյս ողորմեան, ինձ
եղկելոյս օգնեան, ինձ խաւա

բերլոյս ճառագայթեան, ինձ
մոլորելոյս առաջնորդեան, որ
լի եմ մեղօք և անբաւ յան-
ցանօք, և ՚ի յորձանս անօ-
րէնութեան տարաբերեալ
ծփիմ, եւ առ քեզ ապաւի-
նիմ, որպէս Պետրոսին՝ ձեռ-
նարկեա ինձ: Գոչեմ որպէս
զմաքսաւորն արդարանալ, շը-
նորհեան զյանցանս իմ որպէս
զաւաղակին, բայց և ինձ ըզ-
դուռն կենաց ճանապարհին,
եւ մոյժ զիս յարքունական
առագաստին:

2. Ո՛վ խորք մեծութեան
եւ իմաստութեան, փրկեան
զըմբռնեալս՝ որ ՚ի խորս մեղաց
ծովուն անկեալ եմ, զերծս

և զօրոցն՝ զիս առնել զկամս
քո, սգալ և լալ անդադար
'ի տուէ և 'ի գիշերի զամե-
նայն անօրէնութիւն եւ ըզ-
հեղգութիւնս իմ:

3. Աղբիւրդ կենդանու-
թեան եւ անմահութեան՝
արբն՝ զծարաւեալ հոգի իմ
յառատաբուղի վտակէ քում
մէ, որ պապեալ տոչորիմ
'ի բազում անօրէնութեանց
իմոց, խթեան 'ի քարացեալ
սիրտ իմ, և հան ինձ արտա-
սուս ապաշխարութեան:

4. Գանձդ ամենայն բա-
րութեանց՝ շնորհեան ինձ դան-
կի միոյ չափ 'ի քո բազում
առատ բարեացդ, որ չարա-

չարս եմ աղքատացեալ եւ
քաղցեալ. զգեցն եւ կերա-
կրեա զիս արտասուօք ապաշ-
խարուլթեան :

5. Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս
որ լուսաւորեա զամենայն
մարդ, լուսաւորեա զիս զիսա-
ւարեալս մեղօք. բնոյ զաջ-
սրտի իմոյ, եւ հաստատեա
յերկիւղ եւ ՚ի սէր պատուի-
րանոց քոյ :

6. Մի դատեր եւ մի դա-
տապարտեր զիս տէր՝ ըստ ան-
բաւ զտղիւր գործոց իմոց, եւ
մի կացուցեա զիս ընդ սցլն
որք զայրացուցին զքեզ. այլ
ընդ փառաւորեալն փառա-
ւորեա, եւ ընդ պատկեալն

պատկեան, և ընդ բերկրե ալան
ուրախացն ։

7. Շատ է ինձ տէր. բայց
յուսամ յողորմութիւնդ քո,
զի և շունք կերակրին 'ի փշրա-
նաց անկելոց 'ի սեղանոց
տեառն իւրեանց. շուն կոչ-
եա զիս տէր՝ զի գայցեմ զկնի
քո ։

Հովիւ բարի՝ խնդրեան զիս զմո-
լորեալս. նաւապետ բարի Յի-
սուս՝ փրկեան զիս 'ի բազմու-
թենէ ալեաց մեղաց իմոց, և
տո՛ւր ինձ նաւահանգիստ խա-
ղաղութեան ։

8. Տուր ինձ տէր՝ սուգ և
արտասուս, կարողացն զմար-
մինս իմ. կակղացն զբարա-

ցեալ սիրտ իմ, եւ ժողովեա
լմիտս իմ 'ի քեզ: Ջնջեա
լքազմութիւն յանցանաց ի
մոց, եւ շնորհեա՛ն ինձ զօգուտն
իմ, ընկա՛լ եւ մի՛ անտեսս առ
ներ զհառաչանս սրտի իմոց:

9. Տո՛ւր ինձ իմաստութիւն,
եւ տնկեա՛ն տէր՝ զմահ եւ զեր
կիւղ.քո 'ի սրտի իմում, լու
սաւորեա՛լ զխորհուրդս իմ,
կարողացո՛ղ զարմինս իմ՝ ժուժ
կալութեամբ կա՛լ 'ի պատուի
րանի քում յամենայն ժամ:

10. Բաց տէր՝ զաչս սրտի
իմոց եւ լուսաւորեա՛ն հոգւովդ
սրբով, պարգեւեա՛ն ինձ ա
ռողջ խորհուրդս եւ առաքինի
վարս՝ ողբալ հանապաղ, առ

հիւ և դողուլթեամբ կալ աւ-
ռաջի քո յամենայն ժամ ան-
ըզբաղ :

11. Ո՛վ բարերար և մար-
դասէր տէր , առանց չարչաւ
րանաց և ժուժկալութեանց
դիմորդ ազատեցայց 'ի բազ-
մութենէ մեղաց իմոց , զի
մարմնովս տկարեմ և հոգւովս
խաւար , ողորմեան տէր՝ և որ-
պէս կամիս օգնեան ինձ :

12. Անոխակալ տէր՝ մի
վասն բազում չարեաց իմոց
անտես տռներ զիս , այլ դար-
ձիր յիս , և դարձո՛ղ զամենայն
ցանկութիւնս իմ 'ի քեզ , սի-
րել զքեզ միայն 'ի բոլոր սրտէ
իմմէ : Ի նուազ և յանաչա-

Ճոյճ կերակրոց ամբողջ սլա
հեան զմարմին իմ:

13. Պատկերացո՛ տէր՝ զան
հրաժեշտ գալուստ քո առա
ջի աչաց իմոց, եւ դողացո՛
զմարմին իմ՝ սգալ եւ լալ ան
դադար յերկիւղէ ահեղ դա
տաստանաց քոց, եւ մի՛ փակեր
զգութ արարչական սիրոյ քոյ
'ի ստեղծուածոյս քո՝ որ մե
ղօքս եմ մեռեալ:

14. Աճեցո՛ տէր՝ զբարի
գործել ինձ յամենայն ժամ,
եւ խափանեան զամենայն չարիս
'ի չար մտաց իմոց, 'ի պիղծ
եւ յանուղղայ գնացից՝ եւ 'ի
չար սովորութենէ դադարեցո՛
ղիս, եւ հաստատեան յերկիւղ

և 'ի տէր պատուիրանաց քոց :

15. Արեգակն արդարու թեան՝ փրկիչ իմ և ազատիչդ Յիսուս Քրիստոս՝ 'ի լոյս քո ապաւինիմ, լուսաւորեան և ջերմացո՛ղ զսիրտ իմ, հրակիզեան՝ զչար խորհուրդս իմ, և հալեան՝ զսառնամանիս մեղաց իմոց : Շնորհեան՝ տէր՝ զգարուն հոգւոյ իմոյ՝ ծաղկիլ եւ պտղաբերել զարդարութեան պտուղն :

16. Ազատիչդ Քրիստոս՝ ազատեան՝ զիս 'ի դառնաշունչ օդոյ մեղաց ձմերայնոյ, զխաւարեալ և զսառուցեալ հոգի իմ՝ պայծառացո՛ղ և ջերմացո՛ղ, և ցօղեան՝ զցօղ շնորհի ջերմութեան :

Թեանքոյ 'ի յանդատանս
մտաց սրտի իմոյ :

17. Շնչեան տէր՝ զհարաւ
քաղցրաշունչ հոգւոյդ սրբոյ
'ի խտացեալ եւ 'ի թանձրա-
ցեալ սիրտ իմ, և զարթն որո-
տընդոտ փայլատակմամբ քո
զատնացեալ և զցամաքեալ
միտս իմ :

18. Բանց տէր՝ զփակեալ
դուռն սրտի իմոյ, և ծագեան
'ի ներքս զլոյս արդարութեան
ճառագայթից քոյ : Սրբեան
և զաղտ մեղաց իմոյ, և զվերս
հոգւոյ իմոյ բժշկեան, և ամբա-
ցո երկիւղիւ քով, և զօրացո
առնել զարդարութիւն յա-
մենայն ժամ :

19. Աղբերացո՛ տէր՝ ըզ-
 փլուխ իմ՝ ՚ի բղխումն արտա-
 սուաց, լուան զթարախ հոգւոյ
 իմոյ, սրբեան զզգայարանս իմ,
 և զգործողս չարեաց փոխար-
 կեան ՚ի զղջումն ջերմութեան
 սիրոյ քոյ՝ զգաստ մարմնով
 կեալ ՚ի պատուիրանս քո :

20. Ձգեան տէր՝ զձեռն քո
 ՚ի նաւաբեկեալս՝ որ ընկղմեա-
 լս եմ ՚ի խորս չարեաց, եւ
 փրկեան զիս ՚ի սաստիկ ծովա-
 ծուփ բռնութենէ ալեաց մե-
 ղաց իմոյ : Սանձեան տէր՝ եւ
 կարկեան զնստերախ միտս իմ
 ՚ի զբաղմանց ունայնութեանց
 կենցաղոյս :

21. Արբո՛ տէր՝ զծարաւ

հոգւոյ իմոյ յառատաբոլի
 շնորհաց քոց , և մի սնտե
 առնեք զտոչորումն սրտի ի
 մոյ , որ պապակիմ 'ի տապոյ
 աստի չարեաց իմոց . զովացն
 և լուսն զապականեալ և ըզ
 հոտեալ շրթունս իմ ջրով ու
 զորմութեան քոց :

22. Ծագեան տէր՝ զլուսա
 ւորութիւն եւ զխաղաղու
 թիւն շնորհաց քոց 'ի սրտի
 իմում . և զցուագին գիշեր
 մեղաց 'ի մտաց իմոց հալա
 ծեան . և մարմնոյ իմոյ շնորհեան
 զարիական վարս՝ առաքինու
 թեամբ կեալ 'ի հաճոյս կամաց
 քոց յամենայն ժամ :

23. Հան տէր՝ զփուշ մե

դաց 'ի սրտէ իմմէ , զի զհոգի
 իմ հանապազ խոցոտէ և վի-
 րաւորէ , և սերմանեան սերմն
 բարի 'ի սրտի իմսւմ՝ աճե-
 ցուցանել եւ պտղաբերել
 զարդարութեան պտուղն :

24. Հալածեան տէր՝ զխա-
 ւար 'ի հոգւոյ իմմէ , և զգեցո՛
 զլոյս արդարութեան ճառա-
 փայլթից քոց , զարդարեան եր-
 կիւղիւ եւ զղջմամբ արտա-
 սուաց զսիրտ իմ երկնչիլ 'ի
 դատաստանաց քոց , և պա-
 հել զամենայն պատուիրանս
 քո :

25. Զարթո՛ն զիս տէր՝ յա-
 հագին խորութենէ քնոյ մե-
 ղաց իմոց , և զտարակուսեալ

մարմին իմ զգաստացն՝ յամե-
նայն գործս բարիս խորհիլ
միշտ՝ մեծաւ երկիւղիւ առ-
նել զհաճոյս քո յամենայն
Ժամ:

26. Ազատեան զիս տէր՝ 'ի
ծառայութենէ մեղաց եւ
խառնեան զիս 'ի թիւս ծա-
ռայից քոց՝ որք սիրեցին ըզ-
քեզ և զպատուիրանս քո պա-
հեցին, տո՛ւր զերկիւղ նոցա
'ի սրտի իմում, և ուսո՛ն զիս
գնալ 'ի շաւիղս գնացից նոցա:

27. Թեթեւացն տէր՝ զկա-
րիս մարմնոյ իմոյ, և յաճա-
խեան յիս զչնորհս հոգւոյդ
սրբոյ լինիլ տաճար եւ բնա-
կարան աստուածային կամաց

քոյ , և անյագ սիրով սիրել
 զքեզ եւ ատել զամենայն
 ցանկութիւն եւ զսէր աշ-
 խարհիս այսորիկ , որով ե-
 ղեւ կորուստ եւ յանցումն
 հոգւոյ իմոյ :

28. Ողորմեան տէր՝ բնակու-
 ղիս յանբնակ անապատիս , և
 'ի ձեռն սորին արժանաւորեան
 զիս խառնիլ ընդ առաջին
 սուրբ հարանցն՝ արի և ըզ-
 փատտ ժուժկալութեամբ ժա-
 ռանգել զխոստացեալ պար-
 գեւսն :

29. Առաջնորդեան ինձ տէր՝
 'ի նեզ եւ 'ի նուրբ ճանա-
 պարհն , որպէս առաջնորդե-
 ցեր սրբոյ քոյ , եւ զօրացն

զտկարութիւնս իմ՝ ժուժ,
կալութեամբ և համբերու-
թեամբ գնալ 'ի ճանապարհս
քո ջերմեռանդն սրտիւ :

30 . Նսցեան տէր՝ 'ի նե-
խեալ և 'ի թարախեալ հոգի
իմ, եւ լուան աստուածային
ջրով քով, եւ հոգեւոր ա-
ղիւղ համեմեան, և անուշա-
հոտ իւղովդ սրբով օծեան,
և կատարեալ առողջութիւն
ընձեռեան :

31 . Անօսրացն տէր՝ զքուն
աչաց իմոց, եւ թօթափեան
զնիրհումն 'ի գլխոյ իմոյ, զի
ճանրացեալ դանդաղանօք
պաշարէ զմարմին իմ, արան
զիս տէր՝ արթունս և պատ-

բաաստս յամենայն՝ ժամ, զի
զգաստուութեամբ եւ արդա-
րութեամբ վարեցից զկեանս
իմ:

32. Տէս տէր՝ զԼքումն ու-
րովայնի իմոյ՝ որ զօրացեալ
է ՚ի վերայ իմ, և հանապազ
ցանկայ կերակրոց և ըմպե-
լեաց և համեղութեան խոր-
տկաց. այլ դու տէր՝ յամե-
նայնի կարող, կտրեան զցան-
կութիւն մարմնոյս տենչա-
նաց:

33. Եւ քանզի միտք իմ
ցնդեալ պղտորեալ բանդա-
գուշեալ չըջի ՚ի հոսանս երկ-
րաւոր կենցաղոյս, այլ դու
տէր՝ լուսաւորեան զաչս հոգ-

Լոյս առանց զբաղմանց եւ
երկմտութեանց արի և ըզ-
գաստ ամենայորդոր փութով
գալ զհետ աստուածային սի-
րոյ քոյ :

34. Հալածեան տէր՝ զամե-
նայն չար մտածմունս յեր-
կրաքարչ խորհրդոց մտաց ի-
մոց , արմատ բարեաց տնկեան
հաստատութեամբ 'ի սրտի
իմում , եւ պտուղ շնորհաց
'ի հոգի իմ նկարեան :

35. Աղաչեմ բարերար և ու-
ղորմած տէր՝ արթունս և զը-
ւարթունս պատրաստեա զիս ,
ուսո՛ ինձ գնալ 'ի ճանապարհ-
հրո քո բարիս , զի արժանի
եղէց մեծի փառաց քոյ :

36. Եւ քանզի ցանկու-
թիւն ճաշակման ամենայնիւ
զբաղեցուցեալ զմիտս իմ
խռովէ, արդ հալածեան զոր
կորստութիւն յինէն՝ յորմէ
խաբեցայ միշտ, և կերակրեան
զիս երկիւղիւղ քով սրբով:

37. Առաքեան տէր՝ զմի 'ի
սերովքէից քոց, զի բերելով
զկայծակն հրոյ մերձեցուցէ
'ի շրթունս իմ, և հանցէ 'ի բաց
զանօրէնութիւնս, եւ զմեզս
իմ սրբեսցէ, և զխորհուրդս
իմ մաքրեսցէ, եւ ջնջեսցէ
զանօրէնութիւն եւ զաղտե-
ղութիւնս իմ, և լուսաւորեսցէ
զմիտս իմ ժառանգել նովաւ
զկեանսն յաւիտենից:

38 • Առաքեան տէր՝ զբաժակ
 ուրախարար Հոգւոյդ սրբոյ
 'ի յեղկելիս՝ որ ծարաւիմս
 առ քեզ, արբոն և զուարթա-
 ցոն զեռանդն սիրոյ քոյ 'ի
 սրտի իմում, լոյժ և 'ի բաց
 ջնջեան զմրուր դառնութեան
 յանցանաց իմոց :

39 • Առաքեան տէր՝ զլոյս
 քո լուսաւորեան զմիտս իմ
 և զխորհուրդս իմ լուսով գի-
 տութեան քոյ, զխաւար մե-
 ղաց մտաց իմոց հալածեան,
 և զտկարութիւն անձին իմոյ
 կարողացոն 'ի ջանս և 'ի վաս-
 տակս հոգւոյ իմոյ :

40 • Առաքեան տէր՝ զհրեշ-
 տակ խաղաղութեան քո վե-

բաւկացու և պահապան ան-
 ձին իմոյ . եւ որպէս ետուր
 իշխանութիւն գնալ 'ի վերայ
 իժի և քարբի և կոխել զա-
 մենայն զօրութիւնս թշնամ-
 ւոյն , աներկիւղս արասցես
 զվեղ յամենայն մեքենայից
 նորա , և զիս պահեա՛ որպէս
 բիբ ական ընդ հովանեաւ
 թեւոց քոց :

41 . Յորժամ երթայցեմ
 տէր 'ի Ճանապարհս , մի՛ թռ
 ղուր զիս միայն . այլ առա-
 քեա՛ զօգնականութիւն քո
 զհետ իմ՝ պահել զիս յամե-
 նայն փորձութեանց սատա-
 նայի 'ի տուէ և 'ի գիշերի .
 եւ մի՛ տալ թոյլ մեղանչել

մտաց խմոց, այլ կոծել ղկոծ
մեծ 'ի վերաց մեղաց և անա-
րէնութեանց խմոց :

42. Պահեան զիս տէր՝ 'ի
բանից և 'ի գործոց, 'ի տե-
ութեանց և 'ի գերիւն խոր-
հրդոց, և զերկիւղ դատաա-
տանի քոյ տպաւորեա 'ի սրտի
խմում՝ անզբաղ յօժարու-
թեամբ մտօք փութալ և սրա-
հել զպատուիրանս քո :

43. Փակեան տէր՝ զգուռն
մեղաց խմոց, եւ բնց ինձ
զգուռն լուսոյ և արդարու-
թեան, զի երկիւղալից սի-
րով եկից զհետ կոչողիդ խմոց
արարչիդ, որ ասացեր՝ « Ե-
կացք առ իս ամենացն աշխա-

տէալք և ծանրաբեռնեալք ,
 և ես հանգուցից զձեզ » : Եւ
 դարձեալ թէ՛ « Որ խնդրէ՛ առ-
 նու , և որ հայցէ՛ գտանէ , և
 որ բաղխէ՛ բացցի նմա » :

44. Նայեա՛ տէր՝ ՚ի մեր-
 կութիւն անձին իմոյ զոր կու-
 ղոպտեաց թշնամին , և սցծմ
 խայտառակ եւ ամօթալից
 կամ առաջի քո աստուածա-
 յին գթութեանդ , մարդասի-
 րեա՛ և զգեցո՛ ինձ զհանդերձ
 հարսանեաց , և մոյժ և ու-
 բախացո՛ զիս ՚ի կոչումն բազ-
 մելոց քոց :

45. Զգեցո՛ ինձ տէր զպատ-
 մուճառն զառաջին՝ զոր մեր-
 կացայ մեղօք իմովք . ցոյց

զանոխակսլու թիւնդ քո յիս,
 և լուսափայլ ողորմութեամբ
 քո զարդարեան զմերկու-
 թիւնս իմ:

46. Լո՛ւր տէր՝ աղաղակի
 անառակիս, որ ամօթով կամ
 առաջի քո, զգանձն հայրենի
 վատնեալ՝ սովամահ կորնչիմ,
 կերակրիլ հաւասար եղէ խո-
 զից անասնոց անբանից, եւ
 նմանեցայ նոցա:

47. Մի՛ մերժեր զիս տէր՝
 ՚ի հայրական գթոյ քոյ, հա-
 մարձակիմ ՚ի խնամս սիրոյ քոյ,
 ՚ի ծնողէդ վերջացայ և զորդի-
 ութիւն իմ ուրացայ: Հայր՝ մե-
 ղայ յերկինս եւ առաջի քո,
 չեմ արժանի կոչիլ որդի քո:

արան զիս իբրեւ զմի 'ի վարձ-
կանաց քոց :

48. Զարդարեան զիս տէր՝
մեծաւ երկիրզիւ քո, և դար-
ձո՛յ յանառակութենէ յարդա-
րութիւն, յաղտեղութենէ 'ի
սրբութիւն, 'ի ծուլութենէ
'ի զգաստութիւն, ժուժկա-
լութեամբ եւ համբերու-
թեամբ գնալ 'ի ճանապարհս
քո ուղիղս :

49. Գարդարեցո՛ զիս տէր՝ 'ի
չարաչար խորհրդոց իմոց եւ
յառնելոյ զկամս մտաց իմոց
եւ մարմնոյ իմոյ, զահագին
օր գալստեան քո նկարեան ա-
ռաջի աչաց իմոց՝ դողալ եւ
սարսիլ 'ի դատաւորանաց քոց :

50. Պայծառացո՛ տէր՝ ըզ-
լապտեր հոգւոյ իմոյ որպէս
զիմաստուն կուսանացն, եւ
շնորհեան պատրաստիլ արթ-
նութեամբ ընդ առաջ ելա-
նել երկնաւոր փեսայիդ. զի մի-
մնացից արտաքս որպէս զյի-
մար կուսանան :

51. Ծանո՛ ինձ տէր՝ զճա-
նապարհս քո, եւ ուսո՛ ինձ
զարդարութիւնս քո. հեռացո՛
տէր՝ զմարմինս իմ՝ ի խորհրդոց
չարեաց, և հաստատեա՛
յերկիւղ բարեաց՝ սուրբ և
անարատ կալ առաջի քո յա-
մենայն ժամ :

52. Զանօրէնութիւնս իմ
ջնջեան տէր, ի յոյս բարեաց

և Երկիւղ քո զմիտս իմ բե-
ւեռեան, լըեալ սիրով և հաս-
տատուն հաւատով սպասել
եւ ակն ունել մեծի գալլու-
տեան քոյ :

53. Զօրացո՛ղ զիս տէր՝ ի
սէր պատուիրանաց քոց, ան-
սալ երկիւղիւ հրամանաց քոց,
սարսիլ և դողալ ի դատաւ-
տանաց քոց, խնդրել զարդա-
րութիւն և զիրաւունս երե-
սաց քոց, և առնուլ զպար-
գեւս շնորհաց քոց :

54. Արձակեան զիս տէր՝ ի
կապանաց մեղաց իմոց, եւ
զհնացեալս մեղօք՝ վերստին
նորոգեան. եւ զխաւարեալս
ի ցանկութենէ մարմնոյս՝

լուսաւորեա՛ն գնալ 'ի ճանա-
պարհս խաղաղութեան , զի
տեսցեն աչք իմ զփրկու-
թիւն քո զոր պատրաստեցեր
սրբոց քոց :

55. Բժշկեա՛ն տէր՝ զանբը-
ժշկելի հիւանդութիւնս իմ՝
որ կարկամեալ դնիմ 'ի մա-
հիճս մեղաց իմոց , և դեգե-
րեալ կամ 'ի դուռն երկրորդ
սելովմայ՝ սպասել և սկն ու-
նիլ մեծի գալուտեան քոյ :

56. Հրամայեա՛ն ինձ տէր՝
որպէս անդամալուծին առող-
ջանալ , խորտակել զանկողինս
ցաւոց իմոց , շրջիլ ընդ կա-
մարարս քո 'ի տան տեառն ,
և 'ի գաւիթս Աստուծոյ ծաղ-

կիւ և ոչ մեղանչել :

57 • Խորտակեան տէր՝ ըզ-
բռնութիւն սատանայի, հան-
ւ ՚ի բաց ընկեան զզօրութիւն
նորա • արգել զյարձակումն
նորա ՚ի վերայ իմ, զի մի տա-
րապարհակ վարեալ զմարմին
իմ տանիցի յընդարձակու-
թիւն ճանապարհի՝ որ տանի
ի կորուստ եւ յապականու-
թիւն :

58 • Յիշեցո՛ տէր՝ զբաղեալ
և մոռացեալ մտաց իմոց զա-
հաւոր և զսոսկալի գալուստ
քո և զդատաստանն անաչառ,
զպատիւ եւ զփառսն արդա-
րոցն, և զաններելի տանջանս
մեղաւորացն, և նոքօք զար-

Հուրեալ գողացն՝ զմարմին իմ
տեսանել զմահ հանապաղ
առաջի աչաց իմոց :

59. Բեւեռեան տէր՝ զմար-
մին իմ ընդ երկիւղ քո, եւ
ընդ սէր սրատուիրանաց քոյ
զհոգի իմ, եւ զհրամայեալսն
'ի նմա՝ երկիւղիւ լսել, եւ ա-
ռանց ձանձրութեանս կատա-
րել միշտ, եւ մերկանալ 'ի մե-
ղաց եւ 'ի ցանկութեանց կեն-
ցաղոյս, եւ պայծառանալ վա-
րուք առաքինութեան :

60. Փրկեան զիս տէր՝ 'ի
գաղտնաձիգ նետից սատանայի,
որ բազում մեքենայիւք պա-
տեալ պաշարէ զիս. աւար-
առեալ զմիտս իմ՝ վարէ 'ի

գերութիւն ցանկութեան
մեղաց , առնելով ծաղը եւ
այսին կատականաց թշնամեաց
խմոց :

61. Ամբացն զիս տէր՝ յեր-
կիւղ քո , և զօրացն զտկարա-
ցեալս զօրութեամբ քով , ըզ-
հիւանդութիւն հոգւոյ իմոյ
առողջացն , զցուս մարմնոյս
բժշկեան , և զջերմութիւն սի-
րոյ քո հաստատեան ՚ի սրտի
իմում՝ չարչարակից լինիլ
սրբոց քոց :

62. Դարձն տէր՝ զգերեալս
՚ի սատանայէ , և զմեղօք վա-
ճառեալս յեգիպտական և ՚ի
խիստ տանջանացն , փրկեան
՚ի բռնակալ չար սպառաւորաց

դիւացն , եւ յեղեգնակոխ
կաւոյ մեղացն հանցես եւ
տարցես զիս յերկիրն աւե-
տեաց :

63. Ընկղմեա՛ տէր՝ զթըշ-
նամին իմ որպէս զզօրութիւն
փարաւոնի զի սպառնացեալ
ի վերայ իմ խրոխտայ , հե-
տամուտ եղեալ զկնի իմ դար-
ձուցանէ զիս յառաջին յան-
ցանսն ընդ իշխանութեամբ
իւրով՝ ծառայել մեղաց եւ
անօրէնութեանց :

64. Խաղաղացո՛ զիս տէր՝
ի ծփանաց ալեաց խռովու-
թեանց խորհրդոց , և զբազ-
մութեան յորձանս մեղաց ի-
մոց ցածո՛ , եւ կառավարեա՛

զմիտս իմ ժամանեւ յանքոյթ
 և 'ի խաղաղ նաւահանգիստն
 Հոգւոյդ սրբոյ :

65. Զերծո՛ղ զիս տէր՝ 'ի լե-
 րինս քարանձաւի կամ 'ի տե-
 ղի անապատի , ուր և ողոր-
 մութիւն քո առաջնորդեսցէ
 ինձ՝ հանդիպիլ մեծի փառաց
 անուան քոյ , տո՛ւր ինձ զթեւս
 աղաւնակերպ Հոգւոյդ սրբոյ՝
 թռչիլ եւ վերանալ խառնիլ
 յերամս արդարոց :

66. Ժամանեցո՛ղ զիս տէր՝
 յօթեւանս արդարոց քոյ ,
 և զհանգիստ աշխատութեան
 սուրբ հարցն պարզւեան ինձ ,
 անտես արան զյանցանս իմ ,
 և դատաւորեալ պայծառացն

ընդ սուրբս և ընդ սիրելիս
անուան քոյ :

67. Հաստատեան տէր՝ ըզ-
խաղաղութիւն եւ զպայծա-
ռութիւն լուսոյ կենաց ան-
ձին իմոյ , զի մի խոտորիցիմ
յաջ կամ յահեակ , և դատաւ
պարտիմ յաւուր գալստեան
քոյ պահանջելով զյետիննա-
քարակիտն մինչ իսպառ :

68. Մի մերժեր զիս 'ի բազ-
մագ ութ ողորմութեանց քոյ ,
զապաւինեալս 'ի քեզ՝ ամրա-
ցն և աներկիւղ պահեան յա-
մենայն որոգայթից սատա-
նայի , զի մի գերի վարեալ
տանիցէ զմիտս իմ 'ի զբա-
ղումս և 'ի չար ծառայութիւն :

69. Ուսո՛ղ զիս տէր՝ առնել
 զարդարութիւն , խօսիլ ըզ-
 ճշմարտութիւն , սիրել զսրբ-
 բութիւն եւ ասել զազտե-
 ղութիւն , խոտորիլ 'ի չա-
 րեաց եւ գնալ 'ի ճանապարհս
 բարեաց :

70. Ապրեցո՛ղ զիս տէր՝ յոր-
 տողացն այնոցիկ որք գան 'ի
 վերայ իմ ըմբռնել զիս 'ի
 վեղս եւ 'ի ծուլութիւն ան-
 ժուժկալութեան , մոռացումն
 առնել յանցանաց խմոց , եւ
 ոչ տալ յիշել զօր հատուց-
 ման եւ զսարսափելի պատաս-
 խանին՝ որ ասէ . « Երթայք
 յինէն անիծեալք 'ի հուրն
 յաւիտենից » :

71. Կանգնեա՛ն զիս տէր՝ ՚ի
 գլորմանէս , և ՚ի բազմամեղ
 անդնդային խորութենէս վե-
 րացո՛ն եւ բարձրացո՛ն թեւօք
 Հոգւոյդ սրբոյ ՚ի պարապումն
 աղօթից և ՚ի խնդրուածս հա-
 ճոյից , ՚ի ջնջումն մեղաց , ՚ի
 նորոգումն կենաց , և ՚ի լու-
 սաւորութիւն մտաց , եւ ՚ի
 կատարումն սուրբ պատուի-
 րանաց քոց :

72. Խնդրեա՛ն տէր՝ զեղ-
 ծեալ և զկորուսեալ քո պատ-
 կերս , որ ՚ի մէջ աղբի և տղմի
 մեղաց թաւալեալ կամ՝ գիտ՝
 ածեալ աւելաւ շնորհի քո , և
 դիր ՚ի գանձանակն անմեղու-
 թեան՝ յորմէ անկաւ :

73. Ե՛կ տէր՝ ՚ի տեսութիւն
հիւանդացեալ հոգւոյ իմոյ ,
դիր զձեռն քո ՚ի վերայ իմ , և
բժշկեան ասելով՝ զօրացիր առ
զմահիճս քո , եւ երթ ՚ի ճա-
նապարհն կենաց արդարու-
թեան :

74. Ե՛կ տէր՝ ՚ի խնդիր մո-
լորելոյս , որ յածեալ չըջիմ
արտաքոյ հօտի պատուիրա-
նաց քոց . և գազանաբեկ եղ-
եալ քարավէժ մեղօք կառափ-
նատիմ ՚ի դիւաց , ըմբռնեան
եւ անձ ՚ի փարախն հայրենի ,
և խառնեան ՚ի գաւիթս հօտի
քո :

75. Հետեւեան տէր՝ զհետ
ճողոպրելոյս ՚ի քէն . արագա-

պէս փութացիր, հան և ըմբռնեան զտագտամբեալ: Ի ձայնէ կոչման քոյ, և դիր ի բանոտ կապանաց անխղելի սիրոյ քոյ:

76. Մի թողուր զիս տէր՝ հեռանալ ի սիրոյ պատուիրանաց քոյ եւ ի վարուց առաքինութեանց. այլ յորդորեան առաւելուլ յամենայն գործս արդարութեան՝ առանց մեղաց և առանց իրիք խափանուածոց պաշտել ընդ քեզ սրբութեամբ և արդարութեամբ առաջի քո զամենայն աւուրս կենաց իմոց:

77. Մի մատներ զիս տէր՝ ի ցանկութիւն մեղաց և ի

հեշտութիւն կամաց, 'ի քուն
աչաց և 'ի ցանկութիւն մը-
տաց, այլ պարսպեան երկիւ-
ղիւ քո, եւ ապրեցո՛յ յամե-
նահնար չար դիւացն և յաշ-
խարհական զբօսանաց:

78. Մի՛ յապաղեր տէր՝
տալ ինձ զփրկութիւն հոգ-
ւոյ եւ զջերմութիւն սրտի,
զպարկեշտութիւն կերակրոյ
և զժուժկալութիւն մարմնոյ,
զբղիսումն արտասոււաց, զան-
դադար աղօթս, զհնազան-
դութիւն, զխոնարհութիւն
և զհամբերութիւն յուսոյ:

79. Յաղթեա՛ն տէր՝ հակա-
ռակամարտին իմոյ, և զօրա-
ցո՛ղ զիս ընդդիմակաց լինիլ

սրատերազմողին 'ի վերայ իմ
 և զգեցն ինձ զղրահն հաւա-
 տոյ՝ պահօք և աղօթիւք սրբ-
 բել զախտս ցանկական և ըզ-
 խորհուրդս մարմնական , եւ
 առնուլ զշնորհս փրկական :

80 . Տհւր ինձ տէր՝ տեղի
 ապաշխարութեան , աշխու-
 տութեան հանգիստ , խաղա-
 ղութեան հոգի եւ արդա-
 րութեան ճանապարհ , ամ-
 րութեան զէն և սրահապան
 փրկութեան , հաստատու-
 թեան յոյս եւ պնդութեան
 երկիւղ :

81 . Անցի՛ զիս տէր՝ ընդ
 հուն անցից մեղաց խորաթը-
 ուիչ ծովահեղձ ցանկական

կենցաղոյս՝ 'ի լոյս աչաց և 'ի տեսութիւն մտաց . 'ի հանգիստ կենաց և 'ի հանգիստութեան շնորհաց , և 'ի շաւիղս ճանապարհացն արդարութեան :

82. Շնորհեա՛ ինձ տէր՝ լալ աչաց , արտասուաց հոսումն , մեղաց սուգ , մտաց սրտի երկիւղ , ոսկերաց իմոց սարսափումն և դողումն վասն տանջանաց , կենաց ճանապարհ , և անդադար պաղատանս :

83. Արիացո՛ զիս տէր՝ 'ի պատուիրանաց պահպանութիւն , 'ի յորովայնի ժուժկալութիւն . 'ի մարտ պատերազմի բանաւարկութիւն յաղթութիւն , 'ի մարմնի մեռա-

նիլ , եւ պայծառանալ 'ի
հանդիսի :

84. Այն զիս տէր՝ երկիւ-
ղիւ քո եւ զղջմամբ , արտա-
սուօք եւ հառաչանօք , սիրով
եւ սրբութեամբ , շնորհօք եւ
ճշմարտութեամբ , գիտու-
թեամբ եւ ամենայն առաքի-
նութեամբ :

85. Զնշեան տէր՝ զբազմու-
թիւն մեղաց իմոց , եւ թօթա-
փեան զմրուր դառնութեան
յանցանացս , եւ պարարեան
զսիրտ իմ արբմամբ սուրբ
հոգւոյդ , եւ զփշաբեր մարմին
իմ լցն շնորհօք , զարգացն
եւ 'ի պտղաբերութիւն փո-
խարկեան :

86. Երեւեցն տէր՝ զչնորհա
քո՝ ի ծառայս քո, զգուլթ և
զողորմութիւն քո՝ ի պաշտօ
նեայս քո, և տաճարացն զիս
բնակարան լինիլ ամենաօտարբ
հոգւոյդ՝ մի եւս ծառայել մե
ղաց և ապականութեանց :

87. Բժշկեան զիս տէր՝ ի
հպարտութենէ և յամբարտա
ւանութենէ, ի սնափառու
թենէ և ի փառասիրութենէ,
ի մարդահաճութենէ և ի կեղ
ծաւորութենէ և յոխակալու
թենէ, ի բարկութենէ և ի
որտմտութենէ, ի նախանձութե
նէ և ի յատելութենէ և ի դա
տելոյ զոք և ի չարութենէ և
յամենայն մեղաց :

88. Փրկեան զիս տէր՝ ՚ի
մարդկային գովեստից ՚ի փռ
ռաց և ՚ի մեծարանաց, զիս
ւարս լոյս կարծելով համբա
ւեն ՚ի վերայ իմ բարի, զեղ
կելիս երանելի, զողորմելի
առաքինի, և ես եմ արտա
սուելի և անթիւ մեղօք լի:

89. Մածկեան զիս տէր՝ ՚ի
լուսոյ սուտ գովութեանց և
յերանութեանց, զի ոչ գի
տեն զմեզս իմ և կոչեն զիս
սուրբ, զի երեւիմ սրբու
թեամբ, և լի եմ աղտեղու
թեամբ, կերպարանիմ առա
քինութեամբ, եւ կեամ ա
նառակութեամբ, փայլիմ
երկիւղածութեամբ, և վա

րիմ մարդահաճութեամբ ,
 ճանաչեմ զճշմարտութիւն ,
 եւ խօսիմ զստութիւն . գի-
 տեմ զարդարութիւն , եւ գոր-
 ծեմ զանօրէնութիւն :

90. Քաւեան զիս տէր՝ ՚ի
 մեղաց եւ ՚ի բամբասանաց ,
 ՚ի մոռացեալ յանցանաց եւ
 յամենայն սխալանաց . եւ
 թող ինձ զանժուժկալութիւն
 եւ զծուլութիւն զօրկորստու-
 թիւն եւ զդատարկաբանու-
 թիւն , զցանկութիւն եւ զսղ-
 տեղութիւն , զհայհոյութիւն
 եւ զամենայն բիծս չարեաց :

91. Կացո՛ զիս տէր՝ հաս-
 տատուն եւ անչարժ ՚ի տեղի
 փորձանաց պատերազմի՝ ա-

ռանց երկիւղի քաջ և պինտ
 հաւատով և յորդորական սի-
 րով զօրավիգն լինիլ ընդդէմ
 եկեղոց դիւացն 'ի վերայ իմ,
 զինեան զիս ամրակուռ զինու-
 քո՝ տալ պատերազմ և յաղ-
 թել թշնամւոյն հակառակու-
 մարտի, որ կամի իսպառ զիս
 որսալ:

92. Զընկղմեալս տէր 'ի
 խորս մեղաց՝ հանցես և բեր-
 ցես 'ի լոյս պատուիրանաց
 քոց, եւ առ քեզ կոչեսցես
 զհեռացեալս 'ի քէն, և թող-
 ցես զգործս իմ անառակու-
 թեան, զապաւինեալս 'ի քեզ
 ամրացուցես, եւ զդաւան-
 եալս 'ի քեզ մխիթարեսցես:

զարձակեալս 'ի կապոյ պա-
տուիրանաց քոց՝ ըմբռնեա-
ցես, եւ ընդ լուծ սիրոյ քոյ
բեւեռեսցես :

93. Զգուիթ սիրոյ քո տէր՝
միաւորեան յիս, եւ զարգե-
լեալս 'ի բանտի կապանաց՝
արձակես եւ խզեան զկապանս
մեղաց իմոց, առաջնորդեան
ինձ 'ի ճանապարհ արդարու-
թեան, եւ տեղի յարկից
պատրաստեան, եւ պսակեան
ընդ սուրբս քո :

94. Հաղորդս արան զիս տէր՝
աստուածային սիրոյ քոյ, սիրել
զպատուիրանս քո եւ գնալ 'ի
ճանապարհս քո, չարչարիլ
մինչեւ ցմահ վառն անուանդ

քո, մտանել 'ի փառս և դա-
սիլ ընդ սուրբս քո, և ուրա-
խանալ միշտ ընդ կամարարս
քո:

95. Գթան տէր 'ի մեղու-
ցեալ եւ յեղկելի անձն իմ,
խափանեան զանառակ ցան-
կութիւնս իմ, սրբեան զաղտե-
ղութիւն մեղաց իմոց, և քա-
ւեան զանօրէնութիւնս իմ,
բժշկեան զվիրաւորեալ հոգիս,
և առողջացն զհիւանդացեալ
մարմին իմ, ցրուեան զչարն
յինէն և ժողովեան յիս զբա-
րիս, և լից զպակասութիւնս
իմ զօրութեամբ քո տէր:

96. Առաջի քո անկանիմ
և խնդրեմ զթողութիւն մե-

դաց իմոց • զպաղատանս իմ
 ընկան, և քաւիչ լէր յանցա-
 նաց իմոց • պայծառացն եւ
 լուսաւորեան զխորհուրդս և
 զմիտս իմ • կարողացն զմար-
 մին իմ անդադար կալ 'ի
 փառաբանութիւն անուանդ
 քում սրբայ :

97. Զանկեալս մեղօք կանգ-
 նեան, տէր, եւ զխոցեալս 'ի
 թշնամւոյն դեղապատեան •
 բարձ զցաւս մեղաց, և վե-
 րացն զկսկիծ յանցանաց • յա-
 փշտակեան 'ի դառն դահճաց,
 և աղատեան յանողորմ տան-
 ջանացն, եւ 'ի մարմնական
 յղփանաց հեռացն, և 'ի դասս
 ճգնաւորացն դասեցն :

98. Լէր վերակացու եւ
 պահապան անձին իմոյ, տէր
 իմ Յիսուս. պահեան զիս 'ի
 դիւաց, եւ փրկեան զիս 'ի
 մարդկային փորձանաց: Հա-
 կառակողաց յաղթեա՛, եւ
 կացո՛ն զիս 'ի մէջ պատերազ-
 մողաց՝ քաջ և ընտիր լինիլ.
 գործակցեան ինձ լինիլ քաւա-
 րան մեղաց, եւ համբերել
 վշտաց առաքինաջան գոր-
 ծովք եւ հանդիպիլ քում
 աստուածային շնորհաց:

99. Վայ ինձ տէր՝ վայ ինձ,
 զի մեղօք կործանեցայ, և մը-
 տօք իմովք աղտեղացայ. 'ի
 բարեաց ունայնացայ, եւ 'ի
 սիրոյ ցամաքեցայ. 'ի լալոյ

խաւարեցայ , եւ 'ի գնալոյ
դադարեցայ : Ոչ ունիմ աչա
լալոյ և արտասուաց , ծփիմ
տարակուսեալ , զի յոյս և ակն
բարւոյ ոչ ունիմ :

100. Կանգնեան տէր՝ զտա
րաբերեալ անձն իմ , որ լի
եմ մեղօք և անթիւ յանցա
նօք , և խարչեալ և տրոհեալ
եմ ամենայն անդամօքս յու
տից մինչեւ ցգլուխս ապա
կանեալ , և չիք հնար բժրչ
կութեան՝ եթէ ոչ 'ի քէն
տէր իմ Յիսուս , խոնարհեան
առ վերաւորեալս դեղատը
ւութեամբ , եւ մի գարշիր
'ի չարահոտ ախտացելոյս մե
ղօք :

101. Հեռացն տէր՝ զբերան
 իմ 'ի բամբասելոյ, և զլեզու
 իմ 'ի չար խօսելոյ, զաչս իմ
 յարատ հայելոյ, և զականջս
 իմ 'ի չար լուր լսելոյ, զձեռս
 իմ 'ի յափշտակելոյ, և զոտս
 իմ 'ի յանառակ գնացս եր-
 թալոյ, և զամենայն անդամս
 իմ պարսպեալ զգաստացն՝
 միշտ զհաճոյս քո կատարել:

102. Մեղայ քեզ տէր՝ մե-
 ղայ, զի յանցեայ զպատուի-
 րանաւ քով, 'ի լուսոյ կենաց
 ելայ և մտի 'ի խաւսր մե-
 ղաց, ցանկանալով աղտեղու-
 թեան՝ 'ի սիրոյ քոյ հեռա-
 ցայ, ըմբռնեցայ 'ի չարէն՝
 և եղէ որդի կորստեան, ողոր-

մեան ինձ բազմամեղիս բարե-
րար, զի դու միայն ես մար-
դասէր:

103. Ի քեզ տէր ապաւի-
նիմ՝ որ քաւարան ես մեղա-
ւորաց, բարւոյ շտեմարան,
և փախուցելոյս դարան, ըզ-
թշնամին իմ արան փախստա-
կան: Յգնական զայլ ոք ոչ
ունիմ, բայց զքեզ միայն ու-
նիմ պահապան անձին իմոյ,
ի վտանգից փրկեան, ի յորո-
գայթից ապրեցն, և արժանի
արան զիս լինել որդի լուսոյ քո
յաւիտենին:

104. Ողորմեան ինձ տէր կե-
նաց եւ քաւիչ մեղաց, կա-
տարիչ խնդրուածաց և ար-

ձակիչ կապանաց , բաշխող
սրարգեւաց եւ տուիչ ամե-
նայն շնորհաց :

105. Լճւր տէր զաղաչանս
իմ , եւ ընկալ զպաղատանս
իմ . քաւեան զյանցանս իմ ,
եւ կատարեան զխնդրուածս
իմ . արձակեան զկապանս իմ ,
և բժշկեան զհոգի իմ . առող-
ջացո՛ զմարմինս իմ , և ուղ-
ղեան զգնացս իմ . փութացո՛
զիս ժամանել յօթեւանս սրբ .
բոց բոց :

106. Հալածեա՛ն տէր՝ զբա-
զում ախտաժետութիւնս իմ ,
զցաւս 'ի մարմնոյս եւ զաղտ
'ի հոգւոյս , զքուէն 'ի գլխոյս
եւ զյագումն յորկորոյ : Պա-

հեան զխորհուրդս իմ անըզ-
բաղ, զսիրտս իմ սուրբ, եւ
զմիտս իմ լուսաւոր եւ զգաստ,
զցանկուծիւնս իմ առ քեզ,
եւ զյօժարուծիւն յաղօթս 'ի
տուէ եւ 'ի գիշերի:

107. Բղխեան տէր՝ 'ի գլուխ
իմ աղբիւր վտակաց, առու-
գեան եւ զանդս մտաց՝ իմոց,
զաղտ յանցանաց իմոց լուան,
եւ սրբեան զթարախ վիրաց
իմոց, զփուշ մեղաց իմոց
խլեան եւ տնկեան զըոյս կենաց:
Աճեցո՛ տէր զարդարուծիւն,
եւ նուաստացո՛ զանօրէնու-
ծիւն, մեռո՛ զմարմնոյս ցան-
կուծիւն, եւ նորոգեան զհո-
գւոյս կենդանուծիւն:

108. Կոչեան տէր՝ զմեղու-
ցեալ անձն իմ 'ի քեզ, զի
մերձեցեալ առ քեզ ոչ իշխեմ,
պատկառիմ յամօթոյ և զար-
հուրիմ 'ի գործոց իմոց, ոչ
ունիմ տռ քեզ համարձա-
կութիւն, զի ես ինձէն եմ
կորուսեալ, 'ի սուրբ պա-
տուիրանաց քոց հեռացայ
և մերկացայ 'ի փառաց քոց,
այլ դու տէր՝ գթան յիս և ու
ղորմեան, զի ստեղծուած եմ
անարատ ձեռաց քոց:

109. Ոչ իշխեմ տէր՝ անյոյս
լինիլ, զի ողորմած ես և գթած,
և փառս անճառս խոստացար
դարձելոց մեղաւորաց, այլ
ես զարհուրիմ և դողամ, և

երկնչիմ 'ի բազում և յանթիւ
մեղաց իմոց, զի պատրեալ
խաբեցայ յորտղէն, և արդ
զինչ լինիմ եղկելիս՝ որ տարա-
կուսեալ եմ 'ի կենաց և տա-
րագրեալ:

110. Արա՛ն զիս տէր՝ 'ի ուղ-
եւ յարտասուս վասն մեղաց
իմոց, զի ծանրաբեռնեալ եմ
անօրէնութեամբ և յադեալ
աղտեղի խորհրդով, շատ նե-
րեցեր ինձ, զի ոչ խրատեցեր
զիս 'ի մարմնի, արդ սարսեալ
դողամ, զի ոչ մնան ինձ այս-
պիսի չարիք: Աղաչեմ բարե-
րար տէր՝ մի՛ կոչեր զիս յա-
տենի, և տանջանաց մի՛ մատ-
ներ զիս, այլ փրկեա՛ն 'ի հրոյ

գեհենին և 'ի վտանգից ապ-
րեցն եւ ողորմեան ինձ , զի
դու միայն ես մարդասէր :

111. Վսյ ինձ տէր՝ զի ծը-
փանք տարակուսանաց պա-
տեն զիս , և զսիրտ իմ խռո-
վեն . զոր աղօթեմ՝ ոչ գիտեմ ,
սաղմոսեմ՝ եւ ոչ իմանամ .
չթուէք իմ բարբառի , եւ
միտք իմ ճողոպրեալ յածի-
այսր և անդր՝ և զկայումն ոչ
ունի , և 'ի պէտս իմ ոչ գը-
տանի , և ուր կամիմ զի իցէ ,
անդ ոչ դատարի . ոչ տեսանի
արդեօք և ոչ ըմբռնի . զուր
աշխատիմ եւ ոչ ինչ օգտիմ .
որպէս ձայն հնչեալ պղնձի
կամ ծնծղայի՝ թափուր եւ

սենայն գտանիմ , եւ ան-
պտուղ լինիմ յամենայն բա-
րեաց :

112 . Ընկալ տէր զմօլո-
րեալս՝ որ փախուցեալ կամ
'ի լերինս , որպէս ծառայ չար
'ի տեառնէ հալածեալ եմ
վասն մեղաց : Եւ 'ի սուրբ
եղբարց հրաժարեալ եմ , 'ի
սուրբ պաշտօմանց հեռա-
ցեալ . զի սիրող էի մեղաց
եւ նախատինք կրօնաւորաց ,
անցազ 'ի զըկանաց և խափա-
նիչ սուրբ պատուիրանաց :
Անգուժ էի աղքատաց , եւ
հակառակ սպասաւորաց .
անողորմ հիւանդաց էի և ան-
մխիթար աշխատողաց . չէի

իսկ արժանի կեսող 'ի մէջ
ճգնաւորաց :

113. Հանգճ տէր՝ զշնորհս
հոգւոյդ սրբոյ 'ի վերայ իմ,
որ միայն եմ 'ի պատերազմի
առանց օգնականի . սրբեան
տէր՝ զտաճար հոգւոյ իմոյ,
և առ իս լէր ընդ երեկոյս .
բանց զաչս հոգւոյ իմոյ , եւ
լուսաւորեան զմիտս և զխոր
հուրդս իմ : Տո՛ւր ինձ զօրու
թիւն տէր իմ Յիսուս , եւ
ընկան զօրհնաբանութիւն բե-
րանոյ իմոյ . 'ի խոր քնոյ գի-
շերոյ զարթո՛ն զիս գոհանալ
և օրհնել զքեզ , որով զմեզս
իմ քաւեցից . շնորհեան ինձ
սուգ և արտասուս լալոյ և

սգալոյ և անդադար աղօթե-
լոյ առաջի քո :

114. Դատեան տէր՝ զդա-
տապարտողն իմ՝ որ յանդգնի
'ի վերայ իմ, մարտ եղեալ
ընդ իս ցանկութեամբ եւ
անժուժկալութեամբ, ծու-
լութեամբ եւ որկորստու-
թեամբ, փառասիրութեամբ
եւ մարդահաճութեամբ,
բարկութեամբ և սրտմտու-
թեամբ, ատելութեամբ եւ
չարաչար հայհոյութեամբ,
սնափառութեամբ եւ սնա-
պարծութեամբ, հպարտու-
թեամբ և ամբարտաւանու-
թեամբ, բանիւք և գործովք,
և խորհրդովք զօրաժողով լինի

’ի վերայ իմ, եւ ընկղմէ զիս
 ’ի խորս չարեաց :

115. Սփռեան տէր՝ զՆորհա-
 քո ’ի վերայ մասանց անդա-
 մոց իմոց . լցո՛ տէր՝ զմարմին
 իմ արիութեամբ եւ ժուժ-
 կալութեամբ , և զհոգի իմ
 երկիւղիւ եւ դողութեամբ ,
 զսիրտ իմ սիրով եւ արդա-
 րութեամբ քո , և զմիտս իմ
 լուսով եւ իմաստութեամբ
 քո . զխորհուրդս իմ հանճա-
 րով և գիտութեամբ , և զոտս
 իմ գնալ ’ի շաւիղս արդա-
 րութեան . զձեռս իմ շօշա-
 փելով ’ի գործս ապաշխարու-
 թեան , և զբերան իմ անդա-
 դար սաղմոսել քեզ գոհու-

Թեամբ, զաչս իմ յորդաբուղիս
արտասուօք, և զհոտոտելիս
իմ հոտոտել պատրաստես
զհոտ գիտովթեան ՚ի կեանսդ,
զլսելիս իմ լսելով զձայնն ա-
ւետեաց որ ասէ. « Թողեալ
լիցին քեզ ամենայն մեղք
քո », և թէ՛ « Այսօր եղեւ
փրկովթիւն տանս այսմիկ » :

116. Մինչեւ յերբ տէր՝
անասա չարագործին՝ որ ոչ
յագի իմով կորստեամբ, այլ
հանապազ սկիզբն առնէ չա-
րեաց, եւ ՚ի բաց կորզեալ
խափանէ զիս ՚ի բարեաց եւ
յառաքինութեանց, և հեռա-
ցուցանէ զիս ՚ի սրբութեանց,
եւ յաւիտենից կենաց ար-

տաքս հանէ զիս : Խաւարե-
ցուցանէ զլուսաւորութիւն
աչացս , և ապակսնելով գե-
րէ զմիտս իմ և վարէ զիս 'ի
չար ծառայութիւն յանցա-
նաց . և 'ի ձեռս անօրէն դահ-
ճաց մատնէ զիս , և տանի 'ի
տեղի չարչարանաց , եւ ար-
կսնէ 'ի բսնտ կապանաց մա-
հու , կացուցանէ 'ի մէջ խա-
ւարասէր սարասաւորաց , և 'ի
տուռունս մեղաց կապէ զիս :
Եւ արդ ես եղկելիս զի՛նչ
լինիցիմ , եթէ ոչ դու տէր՝
օգնեսցես ինձ :

117. Տէս տէր՝ զլալիս եւ
զողբալիս , զպաղատելիս եւ
զեղկելիս , ինձ ողորմեա՛ն անօ-

րինելոյս , եւ շնորհեան յորդ
 արտասոււս 'ի գիշերի , եւ ծա-
 գեան գլթութեամբ զնշոյլ շը-
 նորհաց առաւօտու : Բանց ըզ-
 խաւարեալ աչս սրտի իմոյ ,
 եւ բժշկեան զհիւանդացեալ
 հոգի իմ . ընկալ զդարձ մե-
 ղաւորիս , եւ մի բարկանար
 բազմամեղիս՝ տէր իմ Յի-
 սուս . եւ քանզի անթիւ ու-
 նիմ զչարիս , ջնջեան յինէն եւ
 տո՛ւր ինձ զշնորհս բարեաց :

118 . Համարձակիմ տէր՝
 աղօթել առ քեզ , բայց ոչ
 գիտեմ զհաճոյսն քո . խընդ-
 րեմ եւ ոչ իմանամ զօգտա-
 կարն հոգւոյս . յայտնեան ինձ
 ողորմած տէր՝ զկամս քո , եւ

ուսն ինձ զպատուիրանս քո:
 Զբարիս՝ զոր ոչ խնդրեմ եւ
 իմանամ, տո՛ւր ինձ տէր,
 եւ եթէ ոչ գործեմ զբարիս
 բարի արան ինձ տէր, և եթէ
 ոչ խնդրեմ զողորմութիւն,
 ողորմութիւն չնորհեան ինձ,
 և զհեռացեալս առ քեզ կու
 չեան. եւ եթէ ոչ կամիմ,
 բռնաւորեան և ՚ի քեզ կոր
 ղեան. և թէ կամիմ և եթէ
 ոչ կամիմ, դարձն զիս. և եւ
 թէ ըմբռնիմ յումեքէ, զեր
 ծն զիս. եթէ յերկրաւորս
 զբաղեցայց, ՚ի խորհուրդս
 հոգեւորս զբաղեցն զիս.
 եթէ այսր եւ անդր գնալ
 ցնդիմ, մի թողուր զիս՝ մին

չեւ ըմբռնեալ տարցես 'ի
տեղի յարկի փառաց քոց :

119 . Տէր իմ և Աստուած
իմ Յիսուս Քրիստոս , դու ես
իմ օգնական , 'ի ձեռսքո եմ .
դու գիտես զօգուտն իմ ,
օգնես ինձ . մի թողուր զիս
մեղանչել քեզ , զի մոլորա-
կան եմ 'ի չար դիւաց . մի
թողուր զիս հետեւիլ կամաց
իմոց , մի թողուր զիս կորնչիլ
'ի մեղս իմ , այլ գլխս յիս 'ի
ստեղծուածս ձեռաց քոց .
մի ընկենուր զիս յերեսաց
քոց , եւ զՀոգիդ սուրբ մի
հաներ յինէն :

120 . Առ քեզ ապաւինե-
ցայ , բժշկես զանձն իմ զի

մեղայ քեզ . առաջի քո են
 ամենայն նեղիչք իմ , եւ ոչ
 գոյ ինձ հանգիստ բաց ՚ի քէն :
 Տէր , կեցո՛ւ զիս վասն բազում
 ողորմութեան քոյ , քանզի աւ
 մենեքեան յարուցեալ են ՚ի
 վերայ իմ , որք խնդրեն զանձն
 իմ կորուսանել զնա , եւ զի
 դու կարող ես և հզօր յամե-
 նայնի , փրկեա՛ն զիս :

121. Մի՛ հայիր տէր՝ ՚ի մեզ
 կեալ սիրտս և ՚ի զազրասէր
 մարմինս իմ , զի հող եմ և
 մոխիր , սիրեմ զերկրաւորս ,
 և ոչ փափագիմ նայիլ յերկ-
 նայինսն . այլ միշտ հեշտա-
 նամ ՚ի չարիս , և ոչ տեսա-
 նեմ զանվախճան զփառսն ,

և ոչ յիշեմ զառաջին սուրբ
հարսն զերանելիսն, այլ ընդ
տիղմն աշխարհիս թաւալիմ,
և ոչ մաքրեալ վերանամ դաւ
սիւ ընդ առաքինիսն: Եւ զի
մոռանամ զերկիւղ դատաս-
տանին, և ոչ դողամ յահա-
պին դառն տանջանացն՝ որ
կայ պահեալ մեղաւորաց. և
ես ծուլանամ անհոգ լինելով
ի փրկութենէ կենաց. չնոր-
հեա՛ ինձ տէր՝ սուգ եւ կոծ
անհանգիստ եւ առատ ար-
տասուս ապաշաւանաց:

122. Մի՛ յանդիմաներ զիս
տէր յաւուրն մեծի ահեղին,
և մի՛ յատենի հրապարակին
կացուցաներ զիս ամօթալի, և

'ի տեղի աստենին մի խայտա-
 ռակեր զիս, և մի կշտամբեր
 յատեան դատաստանին, և մի
 թողուր ինձ լսել զոչ գիտեմն,
 եւ զահաւոր բարբառն ահա-
 բեկ՝ որ ասէ, երթայք յինէն
 'ի հուր գեհենին, և մի 'ի բաց
 մերժեր ընդ վատ և ընդ չար
 ծառային, և 'ի ձեռն անողորմ
 կտակողի մի մատներ զիս, և մի
 տար կերակուր որդանց թու-
 նաւորաց 'ի մէջ բորբոքեալ
 բոցոյ, և մի արկաներ զիս 'ի
 խաւար սառնամանեաց տար-
 տարոսին, այլ փրկեա՛ զիս 'ի
 սաստիկ կայծականց հրոյն, 'ի
 բոցեղէն գետոց արշաւա-
 նացն, 'ի սաստիկ լաւագին և

խիստ տանջանայցն և յողբոց
տարակուսանայց, 'ի կափկա-
փելոյ ատամանցն, 'ի տոջոր-
մանէ խաւտրային բոցոյն և 'ի
դժնդակ դառն աղէտից խո-
րովելոյն, 'ի բոցածաւաղ և 'ի
շրջապատ հրոյն եւ 'ի կողկու-
ղածայն և յանդադար վայոյն:

123. Բազմացաւ տէր՝ ա-
նօրէնութիւն 'ի վերայ իմ իբ-
րիւ զբեռն աղի կամ կապա-
րի. բազում է ախտ 'ի հոգիս
իմ, եւ անխտիր եմ 'ի մեղս
մարմնոյ, և զանազան չարեօք
լցեալ եմ: Բայց այլ ինչ ու-
նիմ վատթարագոյն՝ զանզղջու-
թիւն մարմնոյ իմոյ, որ քան
զամենայն չարիս է դառնա-

դոյն . և զի յաղօթելն իմում
 ձանձրանամ , և 'ի սաղմոսելն
 ոչ իմանամ , 'ի խնդրել զերա-
 նութիւն պղերգանամ , եւ
 յերկիւղէ շնորհաց դատար-
 կանամ , տկարանամ մար-
 մնովս , և արձան աղի սիրտ իմ
 լինի , եւ ոչ ծագէ 'ի ներս
 լոյսն անշիջանելի , և յաւուրն
 չարի ոչ սարսեալ դողամ :

124 . Շնորհեան ինձ տէր՝
 երկիւղ սրբութեան և սգոյ ,
 և յորդեան առ իս աղբերս ար-
 տաստեաց , եւ թեթեւացի
 զձանրութիւն բեռանց իմոց ,
 եւ աճեցի՞ առ իս զսուրբ ա-
 ղօթս : Փութացիր տէր՝ և եկ
 'ի խնդիր մոլորելոյս , որ մեր

ձեալ եմ 'ի վախճան կորըս
 տեան . վասն զի խաւարեցայ
 'ի լուսոյ , և 'ի սիրոյ պատուիւ
 րանաց քոց խափանեցայ , 'ի
 չար թշնամւոյն յաղթեցայ ,
 և նուազեցայ յերկիւղէ քում
 մէ : Տապալեցայ 'ի չար խոր-
 հրդոյ չարին , և ցամաքեցայ
 'ի շնորհաց արտասուլաց սիրոյ
 քոյ , խաբեցայ յունայն բա-
 նից , եւ 'ի լուսաւորութենէ
 մտաց մոլորեցայ , աղտեղա-
 ցայ ցանկութեամբ մեղօք և
 զօր վախճանին մոռացայ :

125 . Տարակուսիմ անյոյս
 լինելով որ ոչ Գոյ Հնար ա-
 պաշխարութեան , զի մարմնով
 տկարացայ՝ պակասեալ 'ի զօ-

րութենէ , եւ ծերացեալ
 նուազեցայ , սակայն 'ի քեզ
 ապաւինիմ տէր իմ , հասիր
 յօգնութիւն ծանրաբեռնեալ
 ընկղմելոյս , և ազատեա՛ն զիս
 'ի չարեաց , որ ազատիչդ ես
 'ի յանցանաց :

126. Ընկա՛ն տէր՝ զդոյզն և
 զչաղփաղփ աղօթս իմ , որ
 կամ առաջի քո դատապար-
 տեալ . յոյլ և ծոյլ 'ի զգաս-
 տութենէ , մոլորեալ եմ 'ի
 մտաց լուսաւորութենէ , և
 յերկիւղէ ունայնացեալ եմ :
 Բերան իմ այլ ընդ այլոյ բար-
 բանջէ , աչք իմ պշնու եւ
 միտք իմ զբաղնու , ոչ ան-
 բաւս աղօթեմ , եւ ոչ որտի

մտօք խնդրեմ, ոչ հաւատով
 առ քեզ գոչեմ, և ոչ երկիւ-
 ղիւ կարդամ, ոչ արտասուօք
 հայցեմ, և ոչ դողամ և սար-
 սիմ վասն աւուրն պատաս-
 խանատուութեանց: Եւ արդ՝
 տէր իմ, մի անսար պղեր-
 գութեանս իմոյ, այլ փու-
 թապէս անկ յապաշխարու-
 թիւն և ՚ի բովս մաքրութեան
 հրոյ սրբեալ և աղատեալ ՚ի
 մեղաց: Մեծաւ ջեռամբ ե-
 ռացո՛ւ և յորդորեա՛ն յարտա-
 սուս եւ ՚ի պաղատանս եւ ՚ի
 խնդրուածս, և տպաւորեա՛ն
 յիս զսուալին լուսաւորու-
 թեան կերպարանն:

127. Ողորմեա՛ն տէր՝ մեղա-

Լորիս և յանցաւորիս անթիւ
 բաղմոս-թեամբ, եւ դարձն
 յապաշխարութիւն զգերիս
 վտարանդեալ, եւ մոյծ զիս
 յարքունական փառան, ա-
 ռաջնորդեան ինձ զվերին ճա-
 նապարհն գալ առ բեզ, զի
 եթէ ոչ առաջնորդեացես՝ ոչ
 կարացից գալ, զի դու՛ իսկ
 հրամայեցեր՝ եթէ «Ոչ որ
 գայ առ իս, եթէ ոչ հայր իմ
 ձգեացէ զնա: Եւ արդ՝ տէր
 իմ գթած, մի յիշեր զմեզ
 իմ յաճախ լըբութեանս, և
 մի զանց առներ ՚ի ծառայեա-
 քումմէ, մի թողուր զիս մեալ
 ՚ի նոյն չարիս, և ՚ի կեանս աշ-
 խարհիս սպառիլ: Եւ որպէս

տէր ընթացեալ զկնի ծառայի
 փախուցելոյ՝ այսպէս դար-
 ձուցանելով զիս թողցես ըզ-
 յանցանս իմ, եւ արասցես
 հաղորդս սրբոց կամարարաց
 քոյ :

128. Դարձն տէր՝ զցասումն
 բարկութեան քոյ յինէն, որ
 բազում մեղօք իմովք տըրտ-
 մեցուցի զքեզ. ողորմեան ա-
 պատամբելոյս ՚ի քէն, և զան-
 հնարին դիզեալ կոյտս մեղաց
 իմոց ցրուեան, և ընդ քաղցր
 լծոյ ծառայութեան քոյ բե-
 ւեռեան զմիտս իմ :

129. Պարգեւեան ինձ տէր՝
 զլալումն Դաւթի և զողբումն
 Երեմիայի, զհառաչումն Պետ-

բոսի և զյորդառատ վտակս
 արտասուլաց կնոջ պոռնկին ,
 զի նստեալ լացից անդադար
 'ի տունջեան և 'ի գիշերի , զի
 թերեւս արժանի եղէց սրբիլ
 'ի յաղտոյ և 'ի թարախոյ , և
 յորդնալից վերաց մեղաց զեր
 ծանիլ , և 'ի բազմաբեռն չա
 րեաց թեթեւանալ և դասիլ
 ընդ սուրբս քո 'ի փառս քո :

130 . Ողորմել ինձ տէր՝ մի
 յամենայն , զի առանց վառ
 տակելոյ քո յիս՝ ոչ երբէք
 գործի առ իս բարի , եւ ոչ
 սերմանեալն յանդս հոգւոյ
 իմոյ բուսանի . զի սերմն քո
 բարի՝ որ յիս սերմանեցաւ ,
 'ի չար թշնամւոյն քաղեցաւ .

եւ բուսեալն՝ ոմն 'ի տապոյ
 ջերմութենէ չորացաւ, 'եւ
 ոմն 'ի մէջ փշոցն անկեալ հեղ-
 ձեալ ցամաքեցաւ. մշակելով
 քո յիս տէր՝ լծեան զերկուս
 աչս եղանց՝ որ յիս, արտաս-
 ուագօջ ձայնիւ պաղատիլ առ
 քեզ յարաժամ, զի արժանի
 գտայց ողորմութեան քում:

131. Շնորհեան տէր՝ զխա-
 ղաղութիւն եկեղեցւոյ քում
 սրբոյ, եւ ամենայն հաւա-
 տացելոց՝ թագաւորաց եւ իշ-
 խանաց, զօրաց եւ զօրավա-
 րաց, 'ի ճակատու պատե-
 րազմաց յաղթել անօրէն
 բռնաւորաց:

132. Ողորմեան տէր՝ առաջ-

Նորդաց եկեղեցւոյ, հայրա-
պետաց և վարդապետաց, ե-
րիցանց՝ սարկաւազաց՝ դըս-
րաց և ամենայն ուխտի ման-
կանց եկեղեցւոյ, առնել զի-
րաւունս եւ զարդարութիւն
յամենայն ժամ, հովուել զժո-
ղովուրդս քո, և տքնիլ վասն
հոգւոց նոցա՝ ասելով. «Ահա
ւասիկ ես և մանկունք իմ զոր
ետուր ցիս »:

133. Ողորմեան տէր՝ կարօ-
տելոց և տարակուսելոց, որ-
բոց եւ պրեաց եւ նեղելոց,
վտանգելոց եւ տանց հաւա-
տացելոց, կենդանեաց և նրն-
ջեցելոց, և որք ընծայաբերք
են եկեղեցւոյ, աղքատաց,

կերսկրելոց, ողորմածաց, երկիւղածաց, տնանկաց և հիւանդաց, նաւորդաց և ճանապարհորդաց, խոստովանողաց եւ ապաշխարողաց, եւ անդարձ մեղաւորաց, ողորմեան տէր եւ դարձն զնոսա
յապաշխարութիւն:

134. Ողորմեան տէր՝ եղբարց մերոց, ճնողաց և ամենայն արեան մերձաւորաց, կրօնաւորաց եւ միանձանց ճգնաւորաց, եւ որք զողորմութիւն պարգեւեցին մեզ, և որք յանձն արարին զինքեանս յաղօթս մեր յիշել: Ողորմեան տէր բարերար, եւ ըստ իւրաքանչիւրոց պիտոյից

բաշխեան առատապէս զշնորհս
հոգւոյդ սրբոյ 'ի վերայ ամե-
նեցուն սոցա . զարդարեան և
միացն 'ի սէր աստուածու-
թեան . քոյ :

135 . Ազաչեմ տէր՝ և ան-
կանիմ առաջի սրբոյ խաչի
քոյ , բարեխօսութեամբ սորա
զազաչանս իմ ընկալ եւ ըզ-
խնդրուածս իմ կատարեան ,
և զօրութեամբ սորա զօրացն
զիս 'ի կոչմանս յոր կոչեցայ ,
եւ 'ի պատուիրանս քո յոր
յուսացայ : Տո՛ւր ինձ տէր՝
զսա 'ի զօրութիւն և 'ի ժուժ-
կալութիւն , 'ի զգաստութիւն
և յառողջութիւն՝ լինիլ պա-
հապան անձին իմոյ 'ի տուրն .

քեան և 'ի գիշերի և յամե-
 նայն ժամու , 'ի ննջել եւ 'ի
 յառնել , 'ի գնալ և 'ի դադա-
 րիլ , 'ի գործել և 'ի վառաւա-
 կիլ , յաղօթել և 'ի պահել ,
 եւ զհաճոյս կամաց քոց կա-
 տարել : Սա եղիցի ինձ բերդ
 ամուր , եւ աշտարակ հզօր
 յերեսաց թշնամւոյն , զար-
 գարեան զիս սովաւ 'ի զարդ-
 հոգեղինի և 'ի լոյս իմանալի :
 Եւ յաւուրն ահեղի բարբա-
 ուոյ Քաբրիէլի յերեւիլ սրբոյ
 խաչիդ՝ լուսաւորեան զիտաւա-
 րեալ հոգիս , վերանալ լու-
 սով ընդ առաջ անմահ փե-
 սայիդ՝ խառնիլ յերամս հաց-
 րապետաց և 'ի գառն մար-

տիրոսաց և 'ի գունդս հրեշ
տակացն :

136. Բարեխօսութեամբ սրբ
բուհւոյ Աստուածածնիդ՝ ա
նարատ եւ միշտ կուսիդ եւ
Յովհաննու կարապետին եւ
սրբոյն Ստեփաննոսի առաջին
մարտիրոսին , և սրբոյն Գրի
գորի լուսաւորչին և ամենայն
սրբոց վկայից քոց՝ որք միա
ցեալ 'ի սէր աստուածու
թեանդ քոյ . լիւր ինձ եղկե
լոյս՝ և մեղուցելոյս ողորմեա՛
խնդիր արա՛ ինձ կորուսելոյս ,
և գլորելոյս ձեռնտու լե՛ր , և
մոլորելոյս առաջնորդեա՛ , և
'ի խաւարէ հանցես զիս 'ի
լոյս , եւ հոգւոյ իմոյ ազա՛

տու թիւն շնորհեան : Հաստա
տեան 'ի սէր քո , և բեւեռեան
յերկիւղ քո . զտաճար հոգ
ւոյ իմոյ մաքրեան , եւ առ իս
թեւանեան : Փակեան զգուռն
մեղաց իմոց , եւ պարսպեան
շուրջանակի յոսոխէ իմմէ ,
եւ 'ի մարդոյ չարէ եւ յանիւ
րաւէ փրկեան , և զարդարեան
զիս գործովք առաքինու
թեամբ , և պարգեւեան ինձ
զանձառ երանութիւն քո :
Կենդանեաց մերոց ողորմեան ,
եւ զհոգիս ննջեցելոց մերոց
լուսաւորեալ պայծառացո՛
յարքայութեանդ երկնից :

137. Բարեխօս առ քեզ ու
նիմք զառաքեալսն և զմար

գարէան , և զամենայն օուրը
 մարտիրոսան , զհայրապետան
 և զվարդապետան , և լնւր ա
 զաշանաց նոցա , և ազատեա
 զիս 'ի մեղաց իմոց . տնկեա
 յիս հոգի շնորհաց , եւ յոր
 դորեան զիս բարիս գործել
 ի ծուլանալն իմում բռնաւո
 րեան , և ողորմութեամբդ 'ի
 քեզ կոչեան , խափանեան զիս
 'ի չար գործոց , և սերմանեան
 յիս պտուղ բարեաց , քաջա
 լերեան զիս 'ի նեղութեան
 իմում , և 'ի վշտի իմում միսի
 թարեան : Արժանի արան զիս
 տէր՝ խաչակից լինիլ քեզ մին
 չեւ ցմահ , որպէս զի 'ի հեշ
 տութեանց աշխարհիս հրա

ժարեցայց , և եղէց երանե-
լեացն դասակից , եւ աւա-
զակին եղէց հաղորդ , եւ 'ի
դրախտին վայելեցից զկեանս
անմահս :

138 . Յաւուրն իմոյ վախ-
ճանի հրեշտակ բարի ինձ ա-
ռաքեան՝ քաղցրութեամբ ա-
ւանդել զհոգի իմ . ընդ ու-
ղիղ ճանապարհ գնացից սրբ-
բոցն՝ հոգւոյ իմում առաջ-
նորդեան , և զգազանն դարա-
նակալ կործանեմ . անցն զիս
անխռով ընդ օդս խաւարինս ,
և զերծն 'ի չարաժանի գաղա-
նէն . ապրեցն և աներկիւղ
պահեան , և 'ի կայանս սրբոցն
հանգն՝ սպասել և ակն ունիլ

գալստեան քոյ :

139 • Յորժամ գաա տէր՝
յերկնից ահեղ փառօք և ան-
թիւ դասուք հրեշտակօք, և
զարհուրեալ դողան առ հասա-
րակ տարերք ամենայն՝ երկ-
նայինքն և երկրայինքս, յակ-
նարկել քո զօրովթեանդ՝ սար-
սին առ հոսարակ տարերք
ամենայն յահեղ փառաց դա-
տաւորիդ և անճառ դատաւ-
տանիդ և աններելի պատու-
հասիդ : Յայնմ աւուր և զիս-
ընկալ տէր՝ ընդ արդարս և
ընդ կատարեալս քո, և կար-
գեան ընդ աջմէ դասուն, և
պսակեան ընդ սուրբս քո, և
շնորհեան ինձ զկեանս յաւի-

տենից , և զանձառ բարիս քո
պարգեւեան ինձ , եւ քեզ
փառք արարողիդ և պարգեւ
ւողիդ իմոյ բարեաց :

140 . Յիշեան տէր՝ զհոգիս
ննջեցելոց մերոց յաւուր մե-
ծի քում գաղստեանդ՝ յոր-
ժամ գաս յերկնից անձառ
փառք , ահեղ և սոսկալի զօ-
րօք , հրանիւթ եւ հոգեղէն
զուարթնօք : Ահաւոր հուր
առաջի քո ընթացեսոյ տա-
րածանի , կիզէ՛ զլերինս եւ
հալէ՛ զբլուրս , և զարարածս
ամենայն առ հասարակ տա-
պալէ . յայնմ աւուր ահեղին
ողորմեան ինձ մարդասէր , զի
գին սուրբ արեան քոյ եմ :

Յորժամ զաղբիւրս ցամաքե
 ցուցանենս, եւ զգնացս գե
 տոց դադարեցուցանենս, ըզ
 ծովու ջրոյն զանբաւութիւն
 սպառեցուցանենս, զլուսա
 ւորս խաւարեցուցանենս, փողն
 ահագին ընդ տիեզերս ամե
 նայն հնչի եւ զմեռեալսն ա
 մենայն զարթուցանէ եւ զաշ
 խարհս ամենայն դողացու
 ցանէ, եւ արարածք ամենայն
 յարուցեալ կան առաջի առ
 տուածութեանդ քոյ : Յայն
 ժամ դնես զդատողական ա
 թու քո, եւ ընդ քեզ բազմե
 ցուցանես զերկոտառան ա
 ռաքեալսն, անաչառ դատաւ
 տանաւ դատիս եւ յամենե

ցունց զարդարութիւն պա-
 հանջես, զկամարանքս քո պա-
 տուես եւ զապստամբեալն
 'ի ձայնէ կոչման քոյ պատ-
 ժես, և զարդարան փառա-
 ւորես, զմարտիրոսն և ըզ-
 սուրբ վկայն պսակես, զի-
 մաստուն սուրբ կուսանն
 զարդարես, և յիմար կուսա-
 նացն զառագաստին դուռն
 փակես, և 'ի փառացն և յե-
 րանութեանցն հալածես, զօ-
 դիսն քո ընտրես, և զայծիսն
 'ի քէն 'ի բաց մերժես եւ 'ի
 գեհեանն առաքես՝ ուր լա-
 լումն է աչաց, եւ դառնա-
 ցոյն կսկիւծահեղ տանջանաց,
 հրեղինացն՝ չար որդանցն

Թուճաւորաց կոտորուացն դա
զանաց եւ կրճատումն ատա
մանց :

Արդ՝ գլխն եւ յիս յայն
ժամ մարդասէր տէր եւ բա
րերար փրկիչդ իմ Յիսուս
Քրիստոս . եւ ողորմութեամբ
քով գլխացիս 'ի հոգիս նրն
ջեցելոց մերոց՝ որք հաւա
տով 'ի քեզ ննջեցին , զորս
յարուցեալ կացուցանես ա
ռաջի ահաւոր քո մեծի դա
տաստանիդ՝ յայնմ տիեզերա
կան ահեղ հրապարակին :
Յորժամ յայտնին ամենայն
գործք բարւոյ եւ չարի ան
թագչելի 'ի մեջ ատենին ,
յայնմ աւուր ահեղի թողու

Թիւն շնորհեան յուսացելոց
 քոց, որք յանուն քո սուրբ
 ննջեցին յերկրի, զորս գնե-
 ցեր պատուական արեամբդ
 քով: Ջնջեան զձեռագիր ամե-
 նայն մկրտելոցս 'ի քեզ, եւ
 թող զպարտիս յանցանաց ա-
 մենայն հաւատացելոց զկա-
 մայից եւ զակամայից, ընդ
 աջմէ քումմէ դասեան, և զե-
 րանական զձայնն 'ի լսելիս ա-
 մենայն հաւատացելոց աւե-
 տաբերեան ասելով. եկայք
 օրհնեալք հօր իմոյ՝ Ժառան-
 գեցէք զյաւիտենից բարու-
 Թիւնսն:

141. Արդ՝ տէր բարերար
 ողորմած և մարդասէր, ընկան

զաղօթս եւ զխնդրուածս իմ,
 որ սրազատիմ եւ հայցեմ 'ի
 քէն վասն իմ եւ վասն ամենայն
 հաւատացելոց : Մի դարձու
 ցաներ զերեսս քո 'ի ժտողէս,
 այլ խոնարհեան յաղաչանս իմ,
 եւ լնւր ինձ մարդասէր տէր,
 եւ ցոյց յիս զսովորական քո
 մարդասիրութեանդ զողոր
 մութիւնն, եւ խնայեան 'ի մե
 ղուցեալ ծառայս քո, եւ կար
 դեան զիս ընդ աջմէ դասուն,
 եւ մի կացուսցես ընդ ձախմէ
 ընդ ուլն՝ որք զայրացուցին
 զքեզ : Եւ մի սահանջեր յի
 նէն զանհամար սրարտիս յան
 ցանաց իմոց, եւ մի դատա
 սրարտեր զմեղաւորս յայն

Ժամ, և մի յայտնեցին ծա-
 ծուկ գործք ամբարշտութեան
 իմոյ յանցանաց յանաչառ քո
 ատենին՝ առաջի հրեշտակացն
 եւ հրեշտակասպետացն եւ ա-
 մենայն սրբոց քոց սիրողաց :
 Այլ յաղթեալ ՚ի քու մէ-
 մարդասիրութենէդ՝ արաս-
 ցես այցելութիւն եւ ողոր-
 մութիւն մեղուցեալ ծառա-
 յիս քո, եւ մի ըստ չար գոր-
 ծոց իմոց հատուցես ինձ և
 մի հրամայեք կապեալ ոտիւք
 եւ կապեալ ձեռօք հանել ՚ի
 խաւարն արտաքին, ուր լալ
 աչացն է և կրտճել ստամանց,
 այլ ըստ քում գթութեանդ
 և բարերարութեանդ և ան,

յիշաչարութեանդ ողորմեան
 ինձ բազմամեղիս : Յայնմ ա-
 ւուր զերծն զիս յամօթոյն
 յաւիտենից, եւ փրկեան զիս
 յանվախճան տանջանացն, և
 ասորեցն զիս յաններելի պա-
 տուհասիցն, և բաց ինձ ըզ-
 դուռն ողորմութեան քոյ, և
 մի փակեր զդուռն արքայու-
 թեան :

Տէր իմ տէր, Աստուած իմ
 Աստուած՝ Յիսուս Քրիստոս,
 արժանի արան զիս զանարժանա
 յաւուրն յայնմիկ երանու-
 թեան պարգեւաց լուսոյ եւ
 անսպառ յաւիտենից ուրա-
 խութեանց եւ բարեաց հա-
 տուցմանց սրբոցն և արդա-

լոցն՝ զփառս երանելեացն
 վայելել միշտ, զի մտից ար-
 ժանապէս յառագաստ ան-
 մահ փեսայիդ, և ժառանգե-
 ցից զանապառ բարիսն ընդ
 ամենայն սուրբս քո, մաքուր
 յստակ և սուրբ սրտիւ՝ հա-
 մարձակ երեսօք անհատ տե-
 սից զքեզ ընդ հրեշտակս, և
 ընդ սուրբ սիրողս քո վայելե-
 ցից զանհաս զսնձառելիդ և
 զանեղը լոյս երրորդութեանդ՝
 գոհանալով և զուգահաւա-
 սար արասցես ընդ սուրբս քո
 յօրհնաբանութիւնս միշտ
 արժանապէս, հանապազ սու-
 տուածային անստուեր լուսով
 քով պայծառացայց, եւ ան-

դադար երգով փառաւորե-
ցից և բարեբանեցից և վե-
րօրհնեցից զամենասուրբ
զերրորդութիւնդ , այժմ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից . ամ-
մէն :

Աղօթք դարձեալ նորին սրբոյն Նվերեմի :

Տէր երկնի և երկրի , իշ-
խան մահու եւ կենաց , դա-
տաւոր կենդանեաց և մեռե-
լոց , Քրիստոս Աստուած , յոյս
եւ ապաւէն հոգւոյս իմոյ .
քեզ խոնարհեցուցանեմ զեր-
կրպադութիւն և մատուցա-
նեմ փառաբանութեամբ

մաղթանս : Լճի ալարդեւիչ՝
 հայցուածոց իմոց, որ միայնդ
 ես առանց մեղաց, որ միայնդ
 ես սուրբ եւ ՚ի սուրբս հան-
 գուցեալ, որ միայնդ ես գը-
 թած եւ ողորմած : Ողորմեան
 ինձ Աստուած ըստ մեծի ողոր-
 մութեան քում, և ըստ բա-
 ղում գթութեան քաւեան զա-
 նօրէնութիւնս իմ : Ստեղծիչ
 իմ՝ ողորմեան ինձ և օրհնեան
 զիս, երեւեցն՝ զերեսս քո
 առ իս եւ հաշտեան ընդ իս :
 Ապրեցուցիւ իմ՝ դարձ առ իս,
 երեւեցն՝ զերեսս քո և յիշեան
 զիս յարքայութեան քում :
 Դարձ առ իս Աստուած փրկ-
 կիւ իմ, և դարձն՝ զարումսու-

Թիւնս քո յինէն . մի յաւի
 տեան բարկանար ինձ , և մի
 դարձուցաներ զերեսս քո յի
 նէն . մի բարկութեամբ խը
 րատեր զիս , և մի սրտմտու
 թեամբ քով յանդիմաներ
 զիս . մի յաւիտեան բարկա
 նար ինձ , և մի յիշեր զչարիս
 իմ , և մի պարտաւորեր զիս
 ըստ իմո՛ւմ անօրէնութեանս .
 մի յաւիտեան պահեր ոիս ,
 և մի ՚ի սպառ բարկանար ինձ :
 Մի ըստ մեղաց իմոց առներ ,
 և մի ըստ անօրէնութեան ի
 մո՛ւմ հատուցաներ ինձ : Մի
 ընկենուր զիս յերեսաց քոց ,
 եւ մի խնդրեր զգիր յանցա
 նաց իմոց . մի դատապարտեր

զիս , զի ես ինձէն գիտեմ զի
անուղղայ եմ եւ յանցաւոր
'ի մանկութենէ իմմէ , և ան-
պատասխանի յամենայնի :

Այլ դու դատաւոր հզօր
և անոխակալ , որ զյանցանս
մեղացն թողեր զանառակ
որդւոյն , թող և ինձ զպար-
տիս մեղուցեալ և անարժան
քո ծառայիս . քանզի քո ա-
ռատ բարերարութիւնդ յոր-
ժամ յիս ցուցցես , յայնժամ
երեւեսցի բարեգթութիւն
քո , որ արժանի եմ բիւր
տանջանաց . զի զամենայն
զկեանս իմ անառակութեամբ
անցուցի , և ոչ կացի 'ի հրա-
մանի քում : Այլ քաղցրացիւ

Ինձ քաղցրութեամբ՝ քաղցր
 և բարի թագաւոր, և հաշ-
 տեան ընդ բազմամեղիս : Մի
 հայիր յիմ անհնազանդութիւնս
 և ի ծուլութիւնս, մի
 անարգեր զիս և մի թողուր
 զիս, և մի ընդ վայր հարկա-
 ներ զիս : Զի թէպէտ ես
 զտաճար Հոգւոյդ սրբոյ ապա-
 կանեցի իմով ծուլութեամբս
 և անառակ գնացիւքս, այլ
 դու գլխան յիս ստեղծիչ իմ
 ողորմած և անցիշաչար : Մի
 տապականեր զհոգի իմ գեհե-
 նաժառանգ այրմամբն յաւի-
 տեանակաւ, այլ գլխացեալ
 մարդասիրապէս՝ երկայնա-
 միտ լեր առ իս, եւ ներեա

յանցանաց իմոց, և շնորհեան
ինձ ժամանակ զղջմամբ ար-
տասուլաց եւ ապաշխարու-
թեան: Եւ տո՛ւր զօրութիւն
և իմաստութիւն խորհիլ զօ-
րէնս քո՝ ի տուէ և ի գիշերի,
գործել զքարի և առնել զար-
դարութիւն առաջի երեսաց
քոց:

Համբառնամ առ քեզ տէր
զաչս իմ բոլորով սրտիւ իմով.
կարդամ առ քեզ, Քրիստոս
Աստուած միածին Որդի Աս-
տուծոյ: Որ կամաւոր խոնար-
հեցար յանճառ փառաց, ա-
ռեր զկերպարանս ծառայի և
անպարտականդ յաղագս դա-
տապարտութեան մերոյ համ-

բերեցեր մինչեւ զչարչարանս
 խաչի և մահու յանձն սուրբ
 վասն փրկութեան ստեղծուա-
 ծոց քոց : Արդ՝ որ այսպիսի
 սէր ունիս առ ազգս մարդ-
 կան , եւ կամիս զի ամենայն
 մարդ կեցցէ և ՚ի գիտութիւն
 ճշմարտութեան եկեացէ ,
 գթան ՚ի բաղմամեղս՝ գթած
 և մարդասէր Տէր , և կա-
 մեաց ընդ իմ փրկութիւն , և
 արան ողորմութիւն ինձ եղկե-
 լոյս թշուառականիս , որ ա-
 ռաւել վերաւորեալ եմ և ո-
 ղորմելի քան զամենայն մար-
 դիկ : Զի ոչ մի օր սիրեցի
 զքեզ ՚ի բոլոր սրտէ իմմէ , և
 ոչ մի ժամ յամենայն զօրու-

Թե՛նէ իմմէ պահեցի զպա-
 ռուիրանս քո, այլ սղերգու-
 թեամբ և զքօսանօք անցու-
 ցի զամենայն ժամանակս իմ,
 եւ աղտեղի խորհրդովք ան-
 ցուցի զկեանս իմ: Աւուրք
 իմ պակասեցան, եւ անօրէ-
 նութիւնք իմ բարձրացան, և
 ոչ գոյ ինձ յոյս փրկութեան
 և տեղի ապաւինի. բայց մի-
 այն յուսացեալ եմ և ապա-
 ւինեալ յառատ ողորմութիւն
 քո՝ Քրիստոս Աստուած:

Եւ արդ՝ տնկեալ բղիսամբ
 արտասուաց աղաչեմ զքեզ,
 և՛ հառաջմամբ սրտի առ քեզ
 պաղատիմ. մինչքեւ եմ կու-
 ռուսեալ և մինչքեւ է ժամա-

նակ դարձի իմոյ հասեալ
 շնորհեան ինձ ժամանակ ա.
 պաշխարութեան, և յառաջ
 քան զվախճանն արձակեան
 զիս ՚ի կապանաց մեղաց իմոյ,
 և անտես արան զանթիւ անօ.
 րէնութիւնս իմ: Որ ամե.
 նայն բարութեանց ես տէր,
 և իշխանդ ես թողուլ զմեղս,
 ծածկեան եւ արան անտեսութիւն
 անօրէնութեան իմոյ
 յամենայն մեծութենէ քու մ.
 մէ: Մխիթարեան զվշտացեալ
 և զտառապեալ հոգիս իմ,
 և արժանի արան զիս յայամ
 հետէ, ըստ կամաց քոց քաղա.
 քավարել զայլ եւս պանդրիս
 տութեան իմոյ ժամանակս:

Եթէ կամիմք և եթէ ոչ կա-
միմք՝ բռնադատեա՛ն զիս, և
մի՛ թողուր զիս ՚ի կամս ան-
ձին իմոյ, մինչեւ տարեալ
հասուսցես յօթեւանս ար-
քայութեանդ երկնից :

Լո՛ւր տէր՝ աղօթից անար-
ժան ծառայիս քո, և պաղա-
տանաց իմոց ունկն դիր, որ
ասացեր՝ թէ հայցեցէք եւ
գտջիք, բաղխեցէք և բացցի-
ձեզ, և այժմ՝ բաց ինձ Տէր
զդուռն ողորմութեան՝ որ
ողբալով կարդամ առ քեզ :
Եւ մի՛ անտես սուներ զաղա-
ջանս մեղուցեալ անձին իմոյ,
որ ոչ եկիր կոչել զարդարս,
այլ զմեղաւորս յապաշխա-

րութիւն : Արդ՝ խոնարհեալ
 անձամբ և բեկեալ սրտիւ և
 ամօթալից երեսօք անկանիմ
 առաջի քո և աղաղակեմ առ
 քեզ . Հայր , մեղայ յերկինս
 և առաջի քո . թէպէտ և ոչ
 եմ արժանի կոչիլ որդի քո
 յաղագս ապականեալ վա-
 րուց իմոց , և ոչ անուանել
 զանուն քո գարշելի բերա-
 նով իմով , այլ համարձակիմ
 ՚ի գթութիւն քո , զի գիտեմ
 զքեզ քաղցր եւ անոխակալ
 բազմախնամ և երկայնամիտ
 առ արարածս քո : Եւ յա-
 ղագս այնորիկ ժտելով պա-
 ղատիմ առ քեզ . և յառաջ
 քան զդնել ատենին աղաչեմ ,

և նախ քան զփակել զքանն
 ապաշխարութեան և հատա-
 նել անդարձ վճռին՝ զարտա-
 ուս իմ արկանեմ առաջի
 անօխակալ գթութեանդ քոյ,
 ողորմած Տէր երկայնամիտ,
 քաղցր և անյիշաչար, մի ընդ
 քանքարաթագոյցան դատա-
 պարտեր զիս և մի ընդ յիմար
 կուտանացն փակեր զդուռն
 սրբայութեան քոյ, մի ընդ
 չար եւ ընդ վատ ծառայիցն
 լծակցեր զիս, և մի ընդ ան-
 հաւատան եւ ընդ հերձուա-
 ծողան դներ զբաժին իմ, մի
 ընդ պոռնիկան և ընդ չարա-
 գործան կորուսաներ զիս, և
 մի ընդ ախտաւորան և ընդ

շաղախեալսն հոգւով հաներ
 զիս 'ի կենացն : Այլ զերծն
 զիս յանեղրական տանջա-
 նացն , և ապրեցն յանհան-
 գիստ ալէկոծութեանց , եւ
 փրկեան յանմահ մահուանէն ,
 եւ ազատեան յաւիտենական
 ամօթոյն , զերծն 'ի միշտ լա-
 լոյն և հանապազորդ ողբա-
 լոյն : Մի տարագիր առներ
 և մի մերժեր զիս 'ի քո դա-
 սուցն եւ յերանաւէտ կե-
 նացն , մի սնբաժին հաներ
 զիս 'ի հայրենի ժառանգու-
 թենէն , և մի զրկեր զիս յեր-
 կնաւոր հարսանեացն , և մի
 կարօտ պահեր զիս 'ի քո ան-
 ճառելի տեսլենէդ : Այլ

Հնորհեան ինձ ընդ արժանա-
 ւորան եւ ընդ կատարեալ
 ոգիսն վերանալ լուսեղէն ամ-
 պովք ընդ առաջ քո յօդս ,
 և պարզ երեսօք և աչալըջու-
 թեամբ կալ առաջի քո տէր :
 Եւ վասն քո փառաւորեալ
 հղօր և ահեղ թագաւորու-
 թեանդ մի մտաներ 'ի դա-
 տաստան ընդ ծառայիս քո ,
 և մի հատուցաներ ինձ ըստ
 անօրէնութեանս , և մի ամա-
 չեցուցաներ զիս առաջի ան-
 թիւ և ահեղ բանակաց քոց ,
 այլ ողորմեան ինձ , զի ոչ ոք է
 հակառակ քեզ , և պարգևեան
 ինձ զքո արքայութիւնդ :
 Հնդ սուրբս քո դասեան , եւ

ընդ արդարսն պաակեան, ընդ
 սիրելիսն քո օրհնեան, և ընդ
 կամարարս կամաց քոց յարա-
 զուարճ ուրախութիւնսն ու-
 րախացն և առատագարգե-
 փառօք փառաւորեան զի
 Տէր, 'ի լուսեղէն երամս ար-
 դարոց՝ ընդ նոսին հանգչիլ
 'ի վերինդ Արուսաղէմ՝ յա-
 նատուեր և յաստուածակեաց
 ուրախութիւնդ, զի ընդ նո-
 սին համաձայնեալ փառաւո-
 րեցից զամենասուրբ զերրոր-
 դութիւնդ յաւիտեանս յա-
 ւիտենից, ամէն:

Աղօթք նորին դարձեալ :

Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս՝
 մի՛ մտաներ 'ի դատաստան
 ընդ ծառայիս քո, և մի՛ տար
 այլում զդատաստանս իմ, այլ
 'ի փառաւոր բեմին մերձենալ
 զիս արժանաւորեա՛ն. քանզի
 զոր Աստուած դատի, ողոր-
 մութեան արժանի լինի: Լսե-
 լով զայս 'ի հանճարեղաց եւ
 յիմաստնոց և 'ի սրբոց առա-
 քելոցն զայսօօսիկ՝ ասեմ. զի
 ամենայն ոք որ զթագաւոր
 տեսանէ, թէպէտ և մեղու-
 ցեալ է՝ ոչ մեռանի: Աղա-
 չեմ զքեզ՝ ստեղծիչ իմ եւ
 փրկիչ իմ, մի՛ զիս 'ի նեղելն

ընդ արդարան պսակեան, ընդ
 սիրելիան քո օրհնեան, և ընդ
 կամարարս կամաց քոց յարա-
 զուարճ ուրախութիւնն ու-
 րախացն և առատապարգեւ
 փառօք փառաւորեան զիմ
 Տէր, 'ի լուսեղէն երամս ար-
 դարոց՝ ընդ նոսին հանգչիլ
 'ի վերինդ Նրուսաղէմ յա-
 նատուեր և յաստուածակեաց
 ուրախութիւնդ. զի ընդ նո-
 սին համաձայնեալ փառաւո-
 րեցից զամենասուրբ զերրոր-
 դութիւնդ յաւիտեանս յա-
 ւիտենից. ամէն:

Աղօթք նորին դարձեալ :

Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս՝
 մի՛ մտաներ 'ի դատաստան
 ընդ ծառայիս քո, և մի՛ տար
 այլում զդատաստանս իմ, այլ
 'ի փառաւոր բեմին մերձե՛նալ
 զիս արժանաւորեա՛ն. քանզի
 զոր Աստուած դատի, ողոր-
 մութեան արժանի լինի: Լսե-
 լով զայս 'ի հանճարեղաց եւ
 յիմաստնոց և 'ի սրբոց առա-
 քելոցն զայսօօսիկ՝ ասեմ. զի
 ամենայն ոք որ զթագաւոր
 տեսանէ, թէպէտ և մեղու-
 ցեալ է՝ ոչ մեռանի: Աղա-
 չեմ զբեզ՝ ստեղծիչ իմ եւ
 փրկիչ իմ, մի՛ զիս 'ի նեղելն

իմում թշուառացուցաներ,
 մի խորտակելով չարչարեր
 զիս : Քանզի եթէ արժանա-
 պէս ըստ գործոց այց արաս-
 ցես ինձ , յերկոցունց կող-
 մանց կազմի ինձ որոգայթ
 կորստեան, զի յորժամ յիշեմ
 զգործս իմ զանրմբերելի , դու
 զուժն 'ի վերայ իմ անկանելով
 խորտակեն զիս , եւ սարսուռ
 դժնեայ ունի զիս յորժամ
 վստահանամ հատուցումն
 ընդունիլ 'ի հանգստեանն՝ որ
 առաջի կայ , ե ոչ կարեմ համ-
 բերել : Եւ յառաջագոյն յայտ
 առնէ ատամանց իմոց կրրձ-
 տումն , որ անդ առաջի կայ
 ինձ ցաւքն եւ սարսուռքն :

Տէս տէր զխոնարհութիւնս
 իմ եւ գթան յիս : Աղաչեմ
 զքեզ միաժին Որդի Աստուծոյ,
 արժանի արան զիս թողութեան
 մեղաց, եւ մի հատուցաներ
 ինձ ըստ վարձուց վաստակոց
 իմոց. քանզի եթէ զանօրէ-
 նութիւնս իմ պահեսցես, ո՞վ
 տեսցցէ քեզ, և եթէ ըստ
 մեծութեան քում հատու-
 ցանես մեզ ողորմութիւն,
 արժանի գտանիմք ՚ի դատաւ
 տանի քում. քանզի ամենայն
 բերան խցցի եւ դատապար-
 տեսցի ամենայն աշխարհ ա-
 ռաջի Աստուծոյ : Արդ ոչ ե-
 թէ զքո շնորհսդ արհամար-
 հելով յառաջ բերեմ զայսու-

սիկ , այլ զգրեալն խօսիմ
 երկայնամիտ Քրիստոս : Զի՞նչ
 օգուտ իցէ քեզ 'ի մարմնոյ
 իմոյ , եթէ 'ի բորբոքեալ
 հուրն առաքեցայց . արա՛ ընդ
 իս ըստ ողորմութեան քում
 զգթութիւն քո , եւ ծանկցի
 ամենեցուն շնորհք քո և եր-
 կայնամտութիւն քո : Եթէ զդա-
 տաստան ամենայն երկրի առ-
 նեա , որպէս պատուիրանք քո
 յայտնեցին , ոչ ապրեացի մի
 'ի հաղարաց , և 'ի բիւրոց ոչ
 փրկեացին : Այլ զի՞նչ հոգալով
 խօսիմ զայս եւ տառապեալս ,
 աղաչեմ Փրկիչ՝ ոչ զի զուգեա-
 ցեա զմեղաւորսն ընդ ար-
 դարսն՝ քեզ մաղթեմ , բարե-

բարութեան որդի, այլ զի ար-
ժանի արասցես զգթութիւն
քո սփռել 'ի մեզ, յիս եւ 'ի
մերձաւորս իմ: Դարձեալ ա-
ղաչեմ եւ ոչ դադարեցից եր-
բէք յայսցանէ, զի թէ ոչ
զգուշութիւն քո ձգեսցես 'ի
մեզ, ոչ որ կարող է տեսանել
զկեանս:

Աստուած՝ գթութեամբդ
քո աղաչեմ գրեզ, մի՛ կացու-
ջ մեր զիս ընդ ուլն 'ի ձախ-
մէ քումմէ՝ որք զայրացուցին
զքեզ, եւ մի՛ ասիցես թէ ոչ
գիտեմ գրեզ, այլ տո՛ւր ինձ
յաղագս գթութեան քոյ մըշ-
տնջենաւոր սղբումն եւ զըզ-
ջումն. նուաստացն՝ զսիրտ իմ

և սրբեան զսա, զի լիցի տաճար
 շնորհաց քոց: Զի թէպէտ մե
 ղաւոր եմ և ամբարիշտ, սա
 կայն հանապաղ զդրունա քո
 բաղխեմ, զի թէ դանդաղկոտ
 եմ եւ պղերդ, սակայն զճա
 նապարհս քո կամիմ գնալ:
 Տէր իմ եւ փրկիչ, ընդէր զիս
 լքանես. գթան յիս, վասն զի
 դու միայն ես առանց մեղաց,
 հանն զիս ՚ի տղմոյ անօրէնու
 թեան իմոյ, զի մի ընկլայց
 յաւիտեան: Փրկեան զիս ՚ի
 բերանոյ թշնամւոյն իմոյ, զի
 ահա իբրեւ զառիւծ մռնչէ
 կամելով կլանել զիս. զարթ
 զգորութիւն քո, եւ եկեսցէ
 կեցուցանել զիս. փայլատա

կեանքս զփայլատաւակունս քո, և
 քայքայեան զզօրութիւն նորա,
 երկիցէ և զարհուրեացի յե-
 րեսաց քոց, քանզի տկար է
 և ոչ ունի զզօրութիւն կալ ա-
 ռաջի քո: Եւ արժանաւորեան
 զիս ընդ փրկեալսն խաչիւ և
 արեամբ քով գոհանալ և փա-
 ռաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ
 սուրբ Հոգւոյն, այժմ և միշտ
 և յաւիտեանս յաւիտենից,
 ամէն:

Նորին դարձեալ աղօթք զղման:

Տէր Աստուած զօրու-
 թեանց՝ աղաչեմ զքեզ, որ
 մեծդ ես և ահաւոր, ահեղ

և սքանչելի , անեղ և անան-
 ցանելի , անբաւ և անբովան-
 դակելի և ամենեւին անքրն-
 նելի և անիմանալի և անհաս,
 'ի վեր քան զամենայն և յա-
 մենեցունց օրհնեալ գովեալ
 և փառաւորեալ , անյիշաչար
 գթած և մարդասէր : Քանզի
 դու միայն ես հայր ամենա-
 կալ և արարիչ ամենայն լի-
 նելութեանց , զորս 'ի չգոյէ
 գոյացուցեր , և ունիս 'ի հաս-
 տատութեան . և դու տէր՝
 որ տէր ես ամենայնի , և ա-
 մենայն արարածք քոյով հրա-
 մանաւդ կառավարին : Դու
 ես ամենեցուն օգնական և
 պահապան . դու բժշկես զվի-

թաւորեալսն 'ի բանաարկուէն,
 և առողջացուցանես զհիւան-
 դացեալս մեղօք, ընդունիս
 զխոստովանողսն և զապաշխաւ
 ըողս, և քաւես և սրբես ըզ-
 յանցանսն մեղուցելոց: Ասան
 որոյ ես որ կարի լի եմ մե-
 ղօք, առ քեզ անկանիմ յա-
 թաժամ, աղաչեմ և մաղթեմ
 եւ խնդրեմ 'ի քէն զթողու-
 թիւն, դու նայես յիս Փրը-
 կիչ՝ մարդասիրութեամբ քով,
 և ընկալ գթութեամբ քով
 զգերեալս 'ի չար թշնամւոյն:
 Խոնարհես տէր՝ 'ի մաղթանս
 իմ, և բժշկես զհոգւոյ իմոյ
 զխոցոտումն յաներեւոյթ նե-
 տից սատանայի:

Տէս տէր՝ զտառապանս
 քոյ ծառայիս , եւ շնորհեալ
 զթողութիւն անթիւ յանցա-
 նաց իմոց զոր մեղաց : Լո՛ւր
 տէր՝ ձայնի ողբալոյս եւ ցա-
 ւադին պաղատանացս , զի
 կարօտ եմ շնորհի քոյ եւ ողոր-
 մութեանդ : Թո՛ղ տէր՝ ըզ-
 յանցանս իմ բաղմամբեր եւ
 զմեղս իմ զանհամարս մինչ-
 չեւ հասեալ իցէ օր դատաւ-
 տանի քոյ , փարատեա՛ն յինէն
 զանգղջութեան խաւարն՝ որ
 տարածեալ կայ 'ի սրտիս եւ
 զեղջ հաստատեա . յորդորեալ
 զիս յարտապուս եւ 'ի զեղջ ա-
 պաշխարութեան հանապազ :
 Շնորհեա՛ն ինձ Փրկիչ՝ զղջումն

արտասուլաց մարդարէին , ու
 ըով զմահիծա թանայր , զի
 եւ ես զվեր հողւոյս իմոյ
 լուացից հեծեծանօք և պա-
 ղատանօք և ողբագին արտա-
 սուօք : Քիտեմ տէր՝ զի յան-
 ցանք իմ անթիւ են առաջի
 քո՝ մարդասէր , այլ և ան-
 բու են ողորմութիւնք քո
 ՚ի վերայ ասպաշխարողաց , ընդ
 որս և ինձ ողորմեան , ինձ որ
 առաւել լսեմ անօրինեալ քան
 զամենայն մարդ : Եւ չեմ ար-
 ժանի առ քեզ ՚ի վեր հայել
 բարերար՝ ՚ի բազմութենէ
 պատահեալ յանցանացն զոր
 գործեցի . այլ դու տէր՝ հա-
 յեաց ՚ի վարանումն տարա-

Կուսանաաց իմոց յերկիւղէ գե-
 հենին, և մի անդեղջ և անա-
 պաշաւ հաներ զիս յաշխար-
 հէս լի յանցանօք. այլ 'ի
 վայրս տարժանելի վաստակոց
 և 'ի ջան կատարեալ ապաշ-
 խարութեան առ զհոգի իմ
 յինէն, եւ խառնեան 'ի թիւ
 ճշմարիտ ապաշխարողացն
 արդարացելոցն՝ որ 'ի փառս
 քո վայելեն: Ոչ վասն իմ
 ինչ վարուց եմ արժանի ու
 զորմութեան քոյ՝ մարդասէր,
 այլ վասն գթութեան քոյ տէր
 շնորհեան ինձ թողութիւն
 յանցանաաց իմոց, եւ օգնեան
 'ի մարտի թշնամւոյն ծուլա-
 ցելոյ ծառայիս քոյ՝ բարե-

րանք • քանզի բազում անգամ
 խոստացայ զյանցանս իմ
 խոստովանել և ապաշխարել,
 և անօրէն թշնամին ժամէ 'ի
 ժամ ձգելով կորոյս զկարո-
 ղութեան ժամանակն ապաշ-
 խարելոյ :

Եւ արդ եթէ ոչ դու տէր՝
 օգնեսցես և շնորհիւ քո զօ-
 րացուցես, չէք ինձ 'ի դոր-
 ծոց իմոց փրկութիւն • զի
 թէպէտ եւ բանամ զբերան
 իմ յաղօթել, եւ զձեռս իմ
 առ քեզ 'ի վեր համբառնամ
 յաղաչանս, անդրէն զսիրտ
 իմ սատանայ պատրուակէ,
 և զմիտս մերժէ յաստուա-
 ծային յերկիւղէ, զանազան

և զազիր խորհրդովք զբաղե-
 ցուցանէ և ընդունայն հանէ
 յաղօթիցն : Ասան որոյ ըզ-
 Փրկիչդ իմ աղաչեմ, փրկեա
 զիս 'ի պատերազմէս յայսմա-
 նէ, քանզի կարի նեղեալ եմ
 'ի նենգութենէ թշնամւոյն
 որ երբեմն 'ի հաւատս յորդո-
 րէ յօժարամիտ սրտիւ խըն-
 դութեամբ, եւ երբեմն 'ի
 մեղս ընկենու ոչ յիշելով
 զբոց գեհենոյն՝ զոր ոչ զգա-
 ցի, և ոչ լալով լուացի զվի-
 րաց յանցանաց իմոց փառ-
 թիւնս : Ար չարախոցս եմ
 վիրաւորեալ յանթիւ մե-
 ղացս բազմութենէ, եւ ոչ
 բաւեմ ապրել ծուլացելով

անձամբս, այլ յողորմութիւն
 քո յուսալով համարձակիմ
 առ քեզ աղօթել բարերարիդ
 եւ մարդասիրիդ Աստուծոյ :
 Ընկալ զաղաչանս իմ ցաւա-
 գինս եւ զպաղատանս իմ ա-
 ղերսարերս, և շնորհեա՛ն ինձ
 զղջումն արտասուաց ապաշ-
 խարութեան, որով զմեզս իմ
 քաւեցից, և զարարիչդ իմ
 հաշտեցուցից մաղթոնօք :
 Ահա ահա՛ սիրտ իմ գելու-
 յանթիւ մեղացս վարանաց,
 և որովայն իմ հեծէ առ քեզ
 սղբալով. և անձն իմ հեծէ
 եւ աչք իմ բաղձայ արտա-
 սուաց յիշելով զմեղաց իմոց
 զբաղմութիւն : Զի լի եմ ան-

Թիւ յանցանօք և անհամար
 գործովք անօրէնութեամբ ,
 և առ քաւիչդ իմ խոստովա-
 նիմ ողբալով . քանզի Աս-
 տուած ես գթութեանց եւ
 տէր ողորմութեանց , գթա՛
 յամենամեղս որ 'ի քեզ եմ
 ապաւինեալ , բազմագութ :
 Զի կարեւէր եմ մեղօք , եւ
 տագնապիմ ախտիւ յանցա-
 նօք , և խնդրեմ 'ի քէն բը-
 ժչկիլ՝ որ բժիշկ ես հոգւոց
 եւ քաւիչ յանցանաց : Եւ
 արդ բժչկեան տէր , զի լեզու
 իմ վիրաւորի դատարկաբա-
 նութեամբ և 'ի զրախօս բամ-
 բասանաց :

Կուսաւորեան տէր՝ զաչս

իմ յաճողս 'ի չարաչար նայե-
 լոյ եւ յանդէպ տեսանելոյ :
 Սրբեան տէր՝ զմիտս իմ 'ի խա-
 ւարային խորհրդոց սատա-
 նայի եւ յամենայն չար գոր-
 ծոց թշնամւոյն , եւ լցն շնոր-
 հօք եւ ողորմութեամբ քո :
 Լուան տէր՝ զախտ հոգւոյ ի-
 մոյ զոր ժանդահատ մեղաց
 նեխութեամբ զազրացուցի ,
 եւ շնորհեան ինձ խորհիլ միշտ
 զսիրոյդ քո՝ բաղձալ յարա-
 ժամ : Հօրդ մարդասիրի եւ
 բարերարի կարօտիմ հանա-
 սրազ , ընկան զիս գթութեամբ
 որպէս զորդին անառակ , լցն
 զբաղց իմ եւ զծարաւ յառա-
 տաբաշխ շնորհէդ՝ բարերանր :

Եւ խնդրեմ առ քեզ մերձե
 նալ, եւ միշտ շնորհաց քոյ
 փափագիմ յարածամ, և զո
 ղորմուծիւնս քո բերկրանօք
 ժտեմ հայցել մաղթանօք :
 Եւ դու տէր՝ ընկալ զվշտա
 գնելոյս տառապանս, և նե
 րեալ քոյով մեծաւ ներողու
 թեամբ յանցաւոր ծառայիս՝
 բարերար : Զի թէ առանց
 ներելոյ զյանցանս իմ դա
 տես, ապա երանեմ չելե
 լոցն յորովայնէ, զի հուր գե
 հենին է ժառանգութիւն հա
 նապաղ . քանզի ոչ մնացին
 ճանապարհք մեղաց՝ ընդ որս
 ոչ գնացի, եւ ՚ի շնորհաց
 սուրբ Հոգւոյդ մերկացայ :

Արդ անկեալ առ քեզ պա-
 զատիմ, գթան 'ի ժտութիւն
 թախանձանաց մաղթողիս, և
 մի մերժեր զիս յողորմութե-
 նէ քումմէ՝ ողորմած տէր:
 Զի զքեզ խնդրեցի և զքեզ
 աղաչեմ, լից զփափագ իմ ու-
 րում միշտ հսգի իմ կարօտի՝
 մեղաց թողութեան: Զի ոչ
 թէ իբրեւ զբարեգործ որ
 հայցեմ 'ի քէն համարձակ,
 այլ իբրեւ զմեծամեղ յանցա-
 ւոր որ՝ աղերսիւ ժտեմ յա-
 րաժամ: Ոչ զոգի իմ մաքուր
 ունեւով ինչ մերձենամ առ
 քեզ՝ մարդասէր, այլ 'ի մաք-
 րութենէդ քումմէ զժահա-
 հոտութիւն վերաց մեղաց

իմոց մաքրել աղաչեմ, զի դու
միայն ես հայր իմ և տէր բա-
րերար, արարիչ իմ և փրկիչ
իմ և կեցուցիչ իմ :

Առ ո՞ երթայց՝ մարդասեր
կամ յուսմէ՞ խնդրեցից օգ-
նութիւն և վերաց իմոց բժշ-
կութիւն, այլ քեզ մաղթեմ
ողորմածիդ Աստուծոյ և բազմ-
ապուշ իմոյ արարչիդ : Մի
բարկութեամբ խրատեր եւ
մի սրտմտութեամբ քո յան-
դիմաներ՝ բարերար, մի ընդ
պատժեալն պատժեր զիս, և
մի ընդ դատապարտեալն
դատապարտեր զիս՝ գթած,
մի անողորմ պահանջանօք
պահանջեր, և մի սոսկալի գե-

հենիւդ դողացուցաներ՝ մար-
 քասէր : Մի՛ յաւիտենական
 ամօթովն ամաչեցուցաներ
 զիս , եւ մի՛ ՚ի մեծի աւուրն
 սրբոցն պսակելոյ՝ զիս պա-
 տուհասեր անողորմ եւ աննե-
 րելի : Այլ ապրեցո՛ւ զիս տէր՝
 ՚ի հրահոսան հալոցացն եւ ՚ի
 հրաբորբոք գեհենոյն , յան-
 լոյծ կապանացն եւ յաննշոյլ
 խաւարէն , յանաչառ դա-
 տաստանացն եւ յաններելի
 տանջանացն ցաւոց :

Այո՛ տէր՝ յայտնեա՛ն առ
 իս զգթութիւնս քո , զի սովոր
 ես ցուցանել զողորմութիւն
 քո առ կարօտեալս , նեղեալս
 եւ վշտագնեալս մեղօք . եւ

այժմ առ իս ցոյց զբարերա-
րութիւնդ քո, որ չարաչար
եմ վիրաւորեալ առաւել քան
զՍողոմոնյն, և միշտ երկիւղիւ
դողամ հանապազ՝ եթէ կեն-
դանւոյն հրակիզեցես իբրև
զնոսա հրատեղացն բարկու-
թեամբ: Ասան որոյ աղաչեմ
զգթութիւնս քո՝ մարդասէր,
չնորհեա՛ն ինձ նման նինուէա-
լոցն՝ զսրտամտութիւն քո
յողորմութիւն դարձուցա-
նել, եւ կանգնիլ ՚ի յանցա-
նաց կործանմունէ, զի ահա
ծով մեղաց յանդունդս ըն-
կղմէ զիս վասն անօրէնու-
թեան իմոյ առաւել քան
զՋրհեղեղն: Այլ հրամայեա՛

ինձ տէր՝ զողորմութիւնս քո
 ասպան ամբութեան իբրեւ
 զՆոյի ապրիլ տարաշխարու-
 թեամբ 'ի հրեղէն ծովէն ան-
 դնդոց : Քանզի դու այն բա-
 րերար տէրն ես , որ վասն
 մարդասիրութեան քոյ 'ի ծա-
 ռայական կերպ իջեր՝ թաղա-
 ւորդ , ազատեալ և զիս 'ի չար
 ծառայութենէ մեղաց իմոց
 և յանօրէնութեանց :

Ար վասն իմ թուք 'ի դէմս
 և ապտակ 'ի ճնօտս և փուշ
 'ի գլուխս ընկալար՝ մարդա-
 տէր , հոն զփուշ յանցանաց
 իմոց՝ որ չարաչար վիրաւո-
 ըիմ հանապաղ : Ար վասն իմ
 փայտի խաչի և խոցման գե-

զարդեանն և ձեռաց կապա-
 նաց և բեւեռացն համբերե-
 ցեր՝ բարերար, լոյծ և զիս
 ՚ի դառն կապանաց սատա-
 նայի, եւ բժշկեալ զխոցումն
 աներևոյթ գեղարդեան թըշ-
 նամւոյն: Եւ արդ՝ որ այսմ
 ամենայնի համբերեցեր ողոր-
 մած տէր՝ վասն իմ, և այժմ
 աղաչեմ վասն մեղացս թո-
 ղութիւն: Թէպէտ վասն ան-
 բաւ ծուլութեանս իմոյ չեմ
 արժանի ողորմութեան քոյ,
 սակայն վասն ժտութեան ի-
 մոյ լուր տէր՝ իբրեւ այրւոյն
 թախանձանաց առ անիրաւ
 դատաւորին: Եւ առ իս կա-
 տարեալ զքան քո տէր իմ՝

Թէ ոչ եկի կոչել զարդարս ,
այլ զմեղաւորս : Եւ գիտեմ՝
եթէ արդարքն իբրեւ ըզ-
պարտս ընդունին 'ի քէն զար-
դարութեան պարգեւսն ,
բայց ինձ ողորմութիւն չնոր-
հեան իբրեւ մեծամեղի եւ
բիւրապատիկ մահապարտի :

Որ առ ամենեւեան ես
զթած , լիւր եւ իմ ողբալոյս
առ քեզ՝ բարերար , եւ ուկն
դիր գթութեամբ պաղատա-
նաց ձայնիս՝ ողորմած , դար-
ձն զիս յուղիղ ճանապարհն
իբրեւ զհայհոյիչն և զհալա-
ծիչն , եւ արդարացն որպէս
զմաքսաւորն , ողորմեան ինձ
որպէս Քանանացւոյն , ընկալ

զիս որպէս զանառակ որդին,
 եւ միւսանգամ դարձո՛ւ յիս
 զչնորհն աւագանին սրբու-
 թեան զոր զանազան մեղօք
 հալածեցի: Եւ մի՛ ընդունայն
 առնէր զաղաչանս ծառայիս
 քո՛ բարերար, այլ բնց ըզ-
 դուռն աղօթից իմոց առ քեզ՝
 մարդասէր. և մի՛ թագուցա-
 նէր զդուռն ողորմութեան
 քոյ յամենամեղ ծառայէս՝ ու
 զորմած: Զի դու տէր՝ ասա-
 ցեր, թէ չի՞ք ինչ զոր խնդրի-
 ցէք յԱստուծոյ՝ և ոչ առնու-
 ցուք: Վասն որոյ ամենամեղ
 ժտեմ հայցելով ՚ի քէն թու-
 զութիւն, զոր անաուտ խոս-
 տացար ինձ Փրկիչ: Ոչ թէ

վասն հաճութեան ինչ գոր-
 ծոյ կամ արդարութեան իմոյ
 աղաչեմ գլխի մարդասէր,
 այլ վասն ողորմութեան քոյ,
 զի քաղցր ես և բարերար և
 մարդասէր: Ահա ես իբրեւ
 զպարտական եւ զմեծամեղ
 կամ առաջի քո ամօթով, եւ
 դու իբրեւ զհայր գթած մի
 արգելուր զհայցումս իմ
 զոր խնդրեմ ՚ի քէն զթողու-
 թիւն: Ահա ձեռք իմ համ-
 բարձեալ են առ քեզ, և սիրտ
 իմ զարթուցեալ է ՚ի խնդրել
 տէր բարերար. բայց զանկանջս
 իմ լսել երկիւզիւ զձայն պատ-
 գամաց քոյ, և բացցին աչք
 սրտի իմոյ դողութեամբ հա-

յեւ առ քեզ 'ի բարձունայառ
 գլխածդ և բաղումողորմդ և
 ներողդ առ մեղուցեալս, զի
 դու տէր քաղցր ես և երկայ-
 նամիտ, վասն մեղաւորաց
 կոչեցար ողորմած, 'ի դառ-
 նալ անօրինին ոչ յիշես զամե-
 նայն անօրէնութիւնն զոր ա-
 րար: Արդ՝ խնդրեմ 'ի քէն
 ողորմեա՛ ինձ, քանզի դու մի-
 այն ես քաւիչ՝ որ զանթիւ
 յանցանս յանցելոցն քաւե-
 ցեր՝ բարերար, զմեռեալսն
 մեղօք կենդանացուցեր, ըզ-
 մողորեալսն 'ի չար թշնամւոյն
 դարձուցեր, զխաւարեալսն
 'ի ճշմարտութենէ լուսաւո-
 րեցեր, և բազմամեղիս դար-

ձին ներեցեր մինչեւ ցայժմ :
 Զի քո եմ և ՚ի քո պատկեր
 հաստատեցեր զիս , ձեռք
 ստեղծեր և շնչով կենդանա-
 ցուցեր և ամենայն իշխանու-
 թեամբ փառաւորեցեր զիս ,
 և ետուր ինձ պատուիրան ,
 և ոչ պահելովն անկայ ՚ի փա-
 ռացն : Եւ դարձեալ ՚ի գա-
 լատեան քոյ նորոգեցեր զիս՝
 ողորմած , լուսցեր և սրբե-
 ցեր զիս աւաղանին սրբու-
 թեամբ , և դարձեալ վերըս-
 տին վերաւորեցայ եւ բժշկե-
 ցեր ապաշխարութեամբ :

Եւ արդ՝ որ զայս ամենայն
 բարութիւնս շնորհեցեր ինձ
 ողորմութեամբ քով , քաւեան

այժմ 'ի մեղաց եւ պահեա
 յայսմ հետեւ սրբութեամբ
 տէր . փրկեա 'ի թշնամւոյն
 և 'ի ձեռաց դժոխաց , 'ի միշտ
 լալոյն և յանդադար ողբալոյն
 յորում ոչ ոք լսէ և ներէ 'ի
 դառն աղետից տանջանացն :
 Բայց դու միայն ես մարդա
 սէր , քաղցր և երկայնամիտ ,
 բարերար եւ բազումողորմ ,
 ընկալ զաղաչանս իմ : Քեզ
 մեղաց և քեզ խոստովանիմ
 և առ քեզ պաղատիմ . զվերս
 հոգւոյ իմոյ ցաւագին հա
 ռաչմամբ ողբամ , և զանօրէ
 նութիւնս իմ առաջի քո :
 Աղաչեմ հաշտեանց տէր՝ ընդ
 աղաչանս իմ ողորմութեամբ

քով. ներեան և մարդասիրեան
 'ի վերայ մեղուցելոյս և ըն-
 կակ գլխութեամբ քո զաղա-
 չանս իմ:

Ընկալ տէր՝ զգղջումն խոս-
 տովանութեան իմոյ, զհառա-
 ջումն ապաշխարութեան, և
 ջնջեան զանթիւ անօրէնու-
 թիւնս մանկութեան իմոյ, զի
 տկարացայ յանցեայ իբրեւ
 զմարդ, մեղայ եւ անկայ 'ի
 խորս չարեաց: Քթան, քաւեան
 և յարո՛ իբրեւ զԱստուած և
 թեթեւացո՛, կանգնեան յա-
 ներեւոյթ գլորմանէս, և ըն-
 կալ զսուղ ապաշխարութիւն
 ապաշխարութեան իմոյ՝ մար-
 դասէր, և թեթեւացո՛ զծան-

րութիւն մեղաց իմոց զոր
 մեղայ քեզ՝ բարերար : Քո
 եմ գործ ձեռաց, մի անտես
 առներ զիս ողորմած, որ առ
 քեզ զաչս 'ի վեր եմ համբար
 ձեալ 'ի մաղթել, զձեռս մը
 տացս տարածեալ յաղաչանս,
 և ծունր իջեալ պաղատանօք
 զմեզս իմ խոստովանիմ առ
 քեզ եւ աղաչեմ ողբալով,
 Հայր՝ մեղանց յերկինս և առ
 ռաջի քո, քաւեան զանօրե
 նութիւնս իմ՝ ողորմանձ : Եւ
 մի այլ եւս թողուր զիս 'ի
 պատուիրանս քո մեղանչել
 բարերար, այլ շնորհեան ինձ
 առ քեզ պաղատիլ ապաշխար
 րութեամբ՝ պաղատանօք և

Ջանիւ աղօթից , անդադար
հառաչմամբ և գորովագութ
ողորմ ողբալով առ քեզ , հա-
նապաղ արտասուել , աղա-
չել և խնդրել մեղաց թողու-
թիւն , զի կարող ես յամենայ-
նի մարդասիրութեամբ քո :

Պահեան զիս գթութեամբ
քով . զօրացն զիս շնորհօք քո .
օգնեան փրկեան և բժշկեան ըզ-
վերս մեղաց , նորոգեա զիս
և հաստատեան և ապրեցն 'ի
չար թշնամւոյն , ներեան քա-
ւեան և արդարացն և լցն Հո-
գւովդ քով սրբով : Եւ շնոր-
հեան ինձ պահել հանապաղ
զվարս ուղիղս եւ հաւատու
ճշմարիտս , խոնարհութիւն

և հեղութիւն , հնազանդութիւն ,
 պատուիրանապահութիւն եւ սէր կատարեալ ,
 սրբութիւն սրտի , ճշմարտութիւն լեզուի , ցնծութիւն աչաց ,
 պարկեշտութիւն մարմնոյ , պնդութիւն պահոց ,
 յոժարութիւն աղօթից , յորդորումն ողորմութեան , զըղջումն եւ տրտասուս ապաշխարութեան ,
 համբերութիւն ժուժկալութիւն , եւ առաւել գոհութիւն ամենայն նեղութեանց : Զի այսու ամենայնիւ քուեալ զիս և սրբեալ՝ արժանի արան զիս մարմնոյ և արեան քոյ սրբոյ եւ արքայութեանդ երկնից՝

մարդասէր : Յամենայնի դո-
հացայց զքէն հոնապազ, եր-
կիրպագից միանգամայն եր-
բորդութեանդ յարաժամ ,
օրհնեցից գովեցից և փառա-
ւորեցից գոհութեամբ ան-
դադար զՀայրդ ողորմած և
զՈրդիդ բարերար եւ զՀոգի
սուրբ կենդանարար , այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից , ամէն :

Աղօթք նորին դարձեալ ,

Փառք քեզ Աստուած ,
փառք քեզ արարիչ յաւիտե-
նից Աստուած , փառք քեզ ,

որ շնորհեցեր հանգիստ տկա-
րութեանս մերում. որ զար-
թուցեր զարարածս զքեզ
փառաւորել: Որ 'ի յերկնից խո-
նարհեցար մարմնանալ վասն
մեր, և 'ի սուրբ Աստուածած-
նէն՝ Աստուած յայտնեցար: Որ
'ի մէջ գիշերի վասն մեր յանցա-
նացն ծնար 'ի Կուսէն և 'ի սուրբ
այրին բազմեցար, զանարժան
ծառայս քո որ յազքատաց
եմ ծնեալ՝ սրբեսցես 'ի մեղաց:
Որ 'ի մէջ գիշերի գալով 'ի
տաճարն արձակեցեր զծերու-
նին, զանարժան զքո ծառայս
արձակեան 'ի մեղաց կապանաց
և 'ի բանտից: Որ 'ի մէջ գիշե-
րի ճանապարհ հորդեցեր յՅ-

գիպտոս ելանել, զանարժան
քո ծառայոյ յելանելն յաշ-
խարհէս առաջնորդեսցես 'ի
կեանս : Որ 'ի մէջ գիշերի գնա-
յիր 'ի վերայ ծովուն իբր 'ի
վերայ ցամաքի, անարժան քո
ծառայիս ձեռնտու լեր տէր
իմ՝ որպէս Պետրոսի : Որ 'ի
մէջ գիշերի լուացեր զոտս ա-
շակերտացն՝ զպատուական
մարմին և զարիւնդ քո բաշ-
խելով 'ի նոսա, զանարժան
զքո ծառայիս լուացես ըզ-
մեղս, և ընկալցիս հաղորդս
մարդասիրապէս ընդ մեռա-
սանս բազմեալ 'ի սեղան խոր-
հրդոյ : Որ 'ի մէջ գիշերի
վասն մեր յաղօթս կայիր առ

Հայր յառաջ քան զհարչարանս
 զանարժան քո ծառայիս ըն-
 կալցիս զաղօթս 'ի ժամ գիշե-
 րիս : Որ 'ի մէջ գիշերի բժշկել
 կամեցար 'ի Պետրոսէ հա-
 տեալ զունկն Մաղքոսի , զա-
 նարժան զքո ծառայս բժշկեալ
 զվիրուորեալս յանօրէն թըշ-
 նամւոյն : Որ 'ի մէջ գիշերի
 կալով առաջի Ապիափայ՝ դա-
 ատապարտեցար եւ ապտակե-
 ցար , զանարժան զքո ծա-
 ռայս յահագին քո դատա-
 տանին մի՛ դատապարտեր :
 Որ 'ի մէջ գիշերի վառն մեր
 հայեցար 'ի Պետրոս՝ յիշեցու-
 ցանելով նմա զյանցանախար-
 անարժան քո ծառայիս շնոր-

հեան զղջումն և արտասոււս 'ի
 լուսցումն մեղաց իմոց : Որ
 'ի մէջ գիշերի կամաւոր խա-
 ջի եւ մահու ընդ մեռեալս
 համարեալ եւ 'ի զինուորաց
 պահեցար , անարժան քո ծա-
 ռայիս զբանակս հրեշտակաց
 շնորհեցես պահապան : Որ
 'ի մէջ գիշերի յարեար 'ի մե-
 ռելոց կամաւ Հօր եւ սուրբ
 Հոգւոյն , զանարժան զքո ծա-
 ռայս որ մեղօքս եմ մեռեալ
 կենդանացուցես , տէր իմ :
 Որ 'ի մէջ գիշերի վասն մեր
 գալոց ես միւսանգամ նորո-
 գել զարարածս , զանարժան
 զքո ծառայս յանուանէ կո-
 ջեցես անապական նորոգ-

մամբ և նորահրաշ փառօք :
 Որ 'ի մէջ գիշերի վասն քո
 մարդասիրութեանդ զիմաս-
 տուն կուսանան ընկալցիս յա-
 ռագաստն , սնարժան քում
 ծառայիս բնց զդուռն դրախ-
 տին՝ զառագաստն լուսոյ ,
 զի դու սուրբ , սուրբ , սուրբ
 ես , տէր զօրութեանց :

Աղօթք նորին դարձեալ :

Փրկեա՛ զիս Յիսուս Քրիս-
 տոս որդի Աստուծոյ՝ 'ի բար-
 կութենէն որ գալոցն է : Առ-
 ալէս փրկեցեր զԱդամ 'ի դե-
 ժոխոցն . որպէս փրկեցեր

զՆոյ 'ի ջրհեղեղէն . որպէս
 փրկեցեր զԱբրահամ 'ի հա-
 լածչացն . որպէս փրկեցեր
 զԼոփտ 'ի սողոմայեցւոցն .
 որպէս փրկեցեր զԽաահակ
 յանհաւատիցն . որպէս փրկ-
 եցեր զՅակովբ 'ի ձեռացն
 Եսաւայ . որպէս փրկեցեր
 զՅովսէփ 'ի գբին . որպէս
 փրկեցեր զՄովսէս և զժողո-
 վուրդն 'ի Փարաւոնէ . որպէս
 փրկեցեր զԴաւիթ 'ի Գողիա-
 թու . որպէս փրկեցեր զԵղիա
 յԵզաբելայ . որպէս փրկեցեր
 զԵղիսէէ 'ի նախաստանացն .
 որպէս փրկեցեր զՅովնան 'ի
 փորոյ կիտին . որպէս փրկե-
 ցեր զԵղէկիա 'ի հիւանդու-

Թենէն . որպէս փրկեցեր զՆ
 րեմիա 'ի գբոյ տղմին . որպէս
 փրկեցեր զՇուշան 'ի ծերոցն .
 որպէս փրկեցեր զԳանիէլ 'ի
 բերանոյ առիւծուցն . որպէս
 փրկեցեր զերիս մանկունոն
 'ի հնոցին . որպէս փրկեցեր
 սուրբ զառաքեալն Պօղոս 'ի
 բազում վշտացն . որպէս փրկեցեր
 զԹեկղի 'ի հրոյն և 'ի
 գազանացն : Որպէս փրկեցեր
 զնոսա՝ փրկեա՛ եւ զիս տէր .
 ողորմեա՛ ինձ Աստուած խա
 ղաղուծեան և լոյս աշխարհի՝
 Փրկիչ արարածոց :

Գթա՛ն տէր՝ եւ ողորմեա՛
 ինձ . կանխեա՛ն առ իս և ողոր
 մեա՛ն . լո՛ւր ձայնի աղօթից

իմոց յամենայն ժամ: Մա-
 գեան զլոյս գիտութեան քոյ
 'ի յիմարեալ միտս իմ և 'ի
 մահկանացու մարմինս իմ:
 Բարձր յինէն զամօթ նախա-
 տանաց թշնամւոյն: Տո՛ւր
 զօգնականութիւն խաչի քոյ,
 և կանգնեա՛ յիս զնշան յաղ-
 թութեան բազկի քոյ, զի
 գոհացին զքէն սուրբք քո,
 և փառաւորեսցի անուն մե-
 ծութեան քոյ: Մագեան յիս
 զողորմութիւն քո 'ի յաղէ
 սուրբ շնորհաց քոց, և բարձր
 յինէն զգատապարտութիւն
 անիծից պարտեաց իմոց 'ի
 ձեռն քաղցրութեան փրկու-
 թեան քոյ: Խոնարհեցո՛ տէր՝

զունկն քո եւ լնւր աղօթից
 իմոց : Ողորմեան ինձ տէր՝
 զի նեղեալ եմ ես . մխիթա-
 րեան զիս 'ի զօրութիւն ա-
 նուանդ քոյ . բժշկեան զիս ու
 զորմութեամբ քով, զի դու
 զայց սիրտ իմ եւ ոսկերք իմ
 'ի բազմութենէ յանցանաց
 իմոց , Զի ո՞վ է իմ Փրկիչ ,
 եթէ ոչ դու տէր՝ որ ամենեւ
 ցուն գաղտնիք յայտնի են
 քեզ . չիք ինչ առաջի զօրու-
 թեանդ քոյ 'ի ծածուկ :

Տէր ամենակալ՝ ունկն դիր
 խնդրուածաց իմոց , եւ լնր իմ
 այցելու . զի պակասեցաւ 'ի
 վշտաց կեանք իմ , եւ տկարա-
 ցաւ զօրութիւն իմ , եւ նուա-

զեւաց լոյս աչաց իմոց . ջե-
 ռաւ փոր իմ , և ոսկերք իմ
 ցամաքեցաւ 'ի բազում հո-
 գոց մեղաց իմոց : Մի տար
 զիս տէր՝ նախատինս դրա-
 ցեաց իմոց , և ատելիք իմ
 մի այսպանեացեն զիս : Մի թո-
 ղուր զիս տէր՝ վասն ողոր-
 մութեան քոյ , և մի մոռա-
 նար զիս , զի քեզ սպասէ անձն
 իմ . զի դու ես յոյս ժառան-
 գութեան իմոյ : Յետոս դարձ
 ցին հալածիչք իմ ընդու-
 նայն , և ատելիք իմ 'ի տա-
 րապարտուց : Լուսաւորեալ
 զիս տէր՝ և դարձո՞ զերեսս քո
 յիս : Մերկացո՞ յինէն զիսա-
 ւարն մոլորութեան , և հապ

տատեան զիս 'ի կենդանու
 թիւն բանի քոյ : Բեկ զհարս
 տու թիւն թշնամւոյն՝ տէր
 ամենակալ, խորտակեան զյա
 մառու թիւն նորա զի մի կա
 րացէ փակել զդուռն լու
 սոյ քոյ՝ ելանել ինձ 'ի ճանա
 սարհա արդարու թեան :

Բազում են քաղցրութիւնք
 քո տէր, ցօղեան յիս զկա
 նուխն և զանադանն : Հալեան
 զսառն անհնազանդութեան
 մտաց իմոց, և բանք զմէզ
 թերահաւատութեան 'ի խոր
 հրդոց իմոց . Յաճո՛ յինէն
 զուղիս մոլեկանս հարուածոց
 ցանկութեան, և ցամաքեցո՛
 յինէն զաղբիւրն ստութեան :

Հեռի արան յինէն զձեռն ա-
 տելլութեան, որ անբոյս առ-
 նէ զսերմն սրդարութեան :
 Շնորհեան զարեւ քաղցրու-
 թեան Հոգւոյդ սրբոյ՝ զքա-
 լիչդ իմ և զարարիչդ, և ցօ-
 ղով շնորհաց քոց լուան յինէն
 զամենայն թոյնս վնասակարս :
 Մշակեան յիս՝ տէր, մշակ բա-
 րերար՝ զսերմ սրդարութեան
 քոյ, և պահեան ՚ի նենգու-
 թենէ թշնամւոյն, զի մի՛ սեր-
 մանեցէ յիս զսերմն չար :
 Ընդ յարկաւ արան զիս՝ ապա-
 ւէն իմ և փրկիչ իմ, ՚ի հա-
 կառակութենէ թշնամւոյն :

Ծագեան զնշոյլ ճառագայ-
 թից ճշմարտութեան քոյ յիս,

և առաջնորդեան ինձ մինչեւ ՚ի
 քաղաքն սրբոց : Արժանաւո-
 րեան զիս Աստուած իմ՝ հաւա-
 ասարիւ ընդ սուրբսքո . փառա-
 ւորել զանուն քո, որ աղբիւրդ
 ես կենաց եւ փրկութեան :
 Բան քո կենդանի լի է ամե-
 նայն երանութեամբ . տո՛ւր
 ինձ և լցո՛ զիս, զի կատարեալ
 եմ . օգնեան ինձ, զի տկարա-
 ցեալ եմ : Արան զմեզ արժանի
 սրբութեամբ ճաշակել ՚ի հո-
 գեւոր օրինացդ, զի եղիցի
 մեզ պարիսպ յամենայն նե-
 ղութենէ թշնամւոյն : Մի՛ տար
 գերել զտկար միտս մեր պղղ-
 տոր խարդախութեամբք իւ-
 րովք : Արբո՛ մեզ տէր յոյս

մեր՝ ի քաղցրութենէ զօրութեան ճշմարտութեան քոյ ,
 զի ապրեսցուք ի սաստկագոյն
 ալեաց փորձութեանց աշխարհիս : Տնկեան զմեզ տէր տէր՝
 ի վերայ անսխալ հաւատոց
 քոց ի մէջ ջուրց գնացից պատուիրանաց քոց : Յաջողեան
 մեզ տէր՝ ի բարի խորհուրդս
 ի տուէ եւ ի գիշերի , զի առանց
 զբաղման կացցուք ի զուարթութիւն լուսոյ քոյ՝ բարեբան :
 Եւ բացցես մեզ զդուռն կենդանութեան լուսոյ քոյ
 արժանի լինիլ մեզ սիրոյդ քում :

Աղաչեմք տէր՝ զքաղցր և զգթած տէրութիւնդ քո ,

տո՛ւր մեզ 'ի սիրոյդ քու մմէ,
 եւ յաւել 'ի մեզ շնորհաց
 քոց, զի արժանի եղիցուք լի-
 նիլ պաշտօնեայք կամացքոց:
 Բուրեացեն շրթունք մեր որ-
 պէս խունկ զաղօթս մեր յա-
 մենայն ժամ առաջի մեծու-
 թեանդ քոյ: Հաշտեա՛ ընդ
 մեզ տէր՝ զի բարի ես. եւ
 թագաւ որեցո՛ 'ի մեզ զյաղ-
 թութիւնս քո, և տո՛ւր մեզ
 զնահատակութիւն քաջու-
 թեան խաչիւդ քով: Յորդո-
 րեան զմեզ տէր՝ 'ի սէր քաղց-
 րութեան բանի քոյ, և հոր-
 դեան զճանապարհս առաջի
 ոտից մերոց: Կարողս արա՛
 զմեզ տէր՝ առ կոչումնդ երկ-

Նաւոր կառարել ոտիւք: Բայց
մեզ տէր՝ զդուռն հարսա-
նեաց քոց, և զարդարեան ՚ի
զարդ սրբութեան հոգեւոր
պատմութեանիդ՝ և վայելուչ
պայծառութեան կենդանի
գեղոյդ պատուիրանաց քոց:

Զքեզ աղաչեմք տէր Աս-
տուած մեր՝ յոյս փրկութեան
մերոյ, զքէն գոհանամք բե-
րանովք մերովք՝ տալ փառս
և խոստովանութիւն և երկըն-
պագութիւն Աստուածու-
թեանդ քում: Առաւօտ մեծ
ամենայն առաւօտուց և լու-
սատու ամենայն լուսաւորաց՝
ծագեան ՚ի մեզ զլոյս ճշմար-
տութեան քոյ, ՚ի բաց արան

'ի մէնջ զմէգն եւ զխաւարն
 ստուերական գիշերոյ, զի մի
 կուրացուացէ զտեսիլս խոր-
 հրդոց մերոց, կանխեալ առ
 մեզ զլոյս քոյ գիտութեան,
 զի գնասցուք 'ի ճանապարհս
 քո ուղիղս: Յոյս մեր եւ Փրկ-
 կիչ բնոյ մեզ զգաւռն լուսոյ
 քոյ, եւ արժանի արան փառա-
 ւորել զքեզ 'ի ձայն ցնծու-
 թեան:

Մտցեն աղօթք իմ առա-
 ջի քո՝ տէր, մի դարձուցու-
 ներ 'ի մէնջ զերեսս քո վասն
 մեղաց մերոց, փրկիչ հոգւոց
 մերոց եւ դարձուցիչ մոլորու-
 թեանց մերոց: Ընկալ զմեզ
 տէր բարերար, եւ խլեալ ըզ-

խոչ չարին առաջի ոտից մե-
 րոց , և բարձ զգայթակղու-
 թիւն նորա 'ի գնացից մերոց :
 Թագաւոր մեր և Աստուած՝
 թո՛ղ մեզ զմեզս մեր և զյան-
 ցանս , զի դու ես քաւիչ մեր :
 Աից զմեզ Փրկիչ՝ սրբութեամբ
 Հոգւոյդ սրբոյ բարերարի , զի
 դա է հաշտեցուցիչ մեր ընդ
 կամս քո , և փառաւորեսցի
 անուն քո սուրբ : Տո՛ւր մեզ
 տէր՝ սիրա նոր եւ հոգի նա-
 րոգ , և լից սիրով քով սրբով :
 Բաց տէր՝ զհոսանս քաղցր
 անձրեւաց քոց , և յորդեա-
 ցես ընդ ակօս ականջաց մե-
 րոց , զի զուարթասցին բոյսք
 սեղման քոյ սրբոյ 'ի մեզ , սր

արժանի արարեր զանարժա-
նութիւնս մեր կարդալ զա-
նունքս սուրբ ։

Յանգեան տէր՝ և ամրացն
զամենայն խրամատութիւնս
թշնամւոյն , զի մի ճառքաւ
արասցէ զպտուղ կենդանութեան
մտաց մերոց , և զըկի-
ցիմք յօրհնութենէդ քումմէ ։
Զի չիք ոք նման քեզ տէր՝ 'ի
սուրբս , և բարերար և պար-
գեւատութեան կարօտելոց և իրա-
ւարար զըկելոց ։ Արծարծեան
'ի նուաղեալ յանձինս մեր
զլոյս աստուածութեանդ քոյ ,
և օդն չարութեան մի չնչեա-
ցէ 'ի լոյս հաւատոց մերոց ,
այլ ամաչեցեալ դարձցի

յետս : Մի կարօտ առներ
 զմեզ 'ի քո շնորհացդ՝ Աս-
 տուած մեր , զի չեք ոք որ մխի-
 թարէ զմեզ , և ոչ ոք է որ օգ-
 նէ , բայց զաջ քո սուրբ՝ որ
 բացիչդ ես փակելոց , և ար-
 ձակիչդ ես կապելոց , անդոր-
 րիչ նեղելոց , տուիչ կարօտե-
 լոց , մխիթարիչ սգաւորաց ,
 բժիշկ ախտացելոց , գտիչ
 կորուսելոց , քաւիչ յանցու-
 ցելոց և թողիչ մեղաց : Դու
 ես շտեմարան բարութեան
 'ի յերկինս և 'ի յերկրի :

Ազաչեմ գբաղցրութիւնդ
 քո տէր՝ մի արգելուր 'ի մէնջ
 զողորմութիւն քո վստն բա-
 զում յանցանաց մերոց , այլ

բայց մեզ տէր զի մտցուք, և
 տո՛ւր մեզ՝ զի առցուք: Ասան
 քո սուրբ անուանդ մի՛ յա-
 մօթ առնէր զմեզ, և մի՛ բար-
 կանար մեզ տէր, և մի՛ յիշեր
 զանօրէնութիւնս մեր և զչա-
 րիս զոր գործեցաք: Ասեմանց
 տէր, զի կեցցուք, և ողոր-
 մեաց, զի ապրեացուք: Նե-
 րեմի մեզ տէր՝ զի եկեացուք
 ՚ի գիտութիւն ճշմարտու-
 թեան, և մի՛ պահանջեր ըզ-
 մեզ ըստ մերում չարու-
 թեանս, այլ տո՛ւր ձեռն օգ-
 նականութեան, զի մի՛ ոտըն-
 հար լիցին թշնամիք մեր ՚ի
 վրիպել զմեզ ՚ի փրկութենէ
 քումմէ: Ասեմանքնեմ տէր՝

զգլորումն մեր եւ մի տար
 զմեզ 'ի նախատինս դրացեաց
 մերոց : Զի թէպէտ եւ մե-
 ղաք , սակայն դու բարերար
 փրկիչ Աստուած՝ մի անտես
 առներ , այլ գթան 'ի մեզ եւ
 առաջնորդեան մեզ 'ի նաւա-
 հանգիստ խաղաղութեան քոյ ,
 եւ հաստատեան 'ի մեզ 'ի վերայ
 շինութեան 'ի կարգս արդա-
 րութեան : Խափանեան տէր՝
 զթշուառացուցիչս մեր , եւ
 հալածիչք մեր դարձցին յետս
 իւրեանց , եւ մեք հասցուք
 'ի քաղցրութիւն օթեվանաց
 պատուիրանաց քոյ յամենայն
 ժամ գոհանալ զքէն , եւ փառս
 տալ անուանդ քում որքոյ :

Տէր փրկիչ եւ Աստուած
 բազում ողորմ, ողորմեան տէր՝
 եւ մի թողուր զիս վասն ա-
 նուանդ քոյ սրբոյ : Տէր գի-
 տութեան եւ Աստուած ամե-
 նայն իմաստութեան, տո՛ւր
 մեզ տէր՝ զքո գիտութիւնդ
 եւ զքո կատարեալ իմաստու-
 թիւնդ զի զգաստասցուք ՚ի
 ցնորից մոլորութեանց, այնմ՝
 որ եհանն զմեզ ՚ի դրախտէն
 փափկութեան, եւ մերժեանց
 զմեզ ՚ի գիտութենէ սիրոյ
 քոյ կենդանութեան : Հայեա-
 ցի՛ տէր՝ ական ողորմութեան
 քոյ ՚ի ցաւագին վիշտս մեր
 առ ՚ի բժշկել զմեզ յանհաւ-
 րին տրտմութենէս, որ խառ-

նեալ ունի բազում խռովու-
թիւնս :

Հաշտեալ տէր՝ ընդ մեզ
վասն մեծազօր անուանդ քոյ ,
եւ ողորմեալ մերոյ տկարու-
թեանս : Խափանեալ 'ի մէնջ
տէր՝ զվնասակար խորհուրդս
եւ զձայնս՝ որ հեռի են 'ի
քաղցրութենէդ քումմէ :
Տէր գթած՝ մի թողուր զմեզ
'ի սպառ , զի քս եմք ստեղ-
ծուածք . եւ մի բարկանար
մեզ , զի դու գթած ես և մար-
դասէր : Յիշեալ տէր՝ զուխտն
որ ընդ սիրելիսն քս , և բնորձ
'ի մէնջ զխաւորն ամիշու-
թեան թանձրամսձ ստուե-
րին կորստեան , որ ընկղմէն

զմիտս զգաստու թեան մե-
 րոյ, և վարատէն 'ի քո խնա-
 մոցդ: Տո՛ւր մեզ տէր՝ զայս
 քո կենդանարար զսուրբ և
 զխաղաղարար 'ի պահպանու-
 թիւն և 'ի սրբութիւն մտաց
 մերոց: Ասն բարեխօսու-
 թեան հրեշտակաց քոց ըն-
 կնլ զաղաչանս մեր, և ար-
 ժանաւորեան դասիլ ընդ նո-
 սին՝ օրհնել և փառաւորել
 զքեզ անդադար ձայնիւ:
 Յիշեան եւ զիմ նուստու-
 թիւնս, եւ նայեան 'ի խնդը-
 րուածս իմ, եւ ըն՛ւր ձայնի
 պաղատանաց մերոց, որպէս
 ուսուցեր՝ եթէ յաղօթս կա-
 ցէք և մի ձանձրանայք: Եւ

դարձեալ՝ թէ յաղօթս կաց-
 ջիք, զի մի մտջիք 'ի փորձու-
 թիւն : Դարձեալ հրամայե-
 ցեր՝ եթէ չիք ինչ զոր խընդ-
 րիցէք յԱստուծոյ, եթէ ոչ
 տացէ ձեզ :

Արդ այժմ մեք տէր՝ ոչ
 վասն հաճութեան գործոց մե-
 րոց կամ յարդարութիւնս
 մեր ասպատոտան լեալ աղաչեմք
 զքեզ, այլ վասն ողորմութեան
 և մարդասիրութեան քո, զի
 քաղցր ես եւ բարերար, եւ
 մեք իբրեւ զպարտականս եւ
 զմեծամեղս կամք առաջի քո :
 Դու իբրեւ զհայր գթած, իբ-
 րեւ զտէր քաղցր՝ լնւր աղօ-
 թից մերոց, զի զարթիցեն

զգայութիւնք մեր խնդրել
 համարձակ : Բայց զականջս
 մեր լսել զձայն պատգամաց
 քոց , և բացցին աչք սրտից
 մերոց հայիլ առ քեզ 'ի բար-
 ձունս : Լո՛ւր աղօթից մերոց
 և ընկա՛լ զխնդրուածս մեր և
 արա՛ զկամս մեր , լո՛ւր ձայնի
 աղօթից իմոց , խնայեա՛ն 'ի ժո-
 ղովուրդս քո 'ի ժամանակի
 նեղութեան , և փութա՛ն առ-
 նել զգթութիւն քո : Մի՛ բար-
 կութեամբ քով խրատեր
 զմեզ , և մի՛ սրտմտութեամբ
 քով ակն յանդիման առնէր
 զմեզ , զի ժողովուրդ քո եմք ,
 և ձեռակերտք ձեռաց քոց ,
 և ստեղծուած մատանց քոց :

Ի քո պատկեր հաստատեցեր
 զմեզ, եւ հոգի առ ՚ի քէն
 փչեցեր ՚ի մեզ, մի յաւի-
 տեան բարկանար մեզ, եւ մի
 ՚ի բացէ առնիր ՚ի ծառայից
 քոց : Մինչ մոլորեալք էաք՝
 դարձուցեր զմեզ, չարչար-
 եալք՝ եւ փրկեցեր, ցրուեալք՝
 եւ ժողովեցեր, խաւարեալք՝
 եւ լուսաւորեցեր, արգելեալք՝
 եւ հաներ յանդորր, կապեալք՝
 եւ արձակեցեր ՚ի կապանաց .
 անցոյսք էաք, եւ կոչեցեր զմեզ
 ՚ի յոյս քո, մեղաւոր էաք, եւ
 կամեցար զի արդարացուք .
 ոչ խնդրեցաք՝ եւ եկիր առ
 մեզ, եւ արեամբ քով փրկե-
 ցեր զմեզ, եւ ՚ի ձեռն քո

ծանեաք մեք զմեզ, ոչ ձանձ-
 րացուցաք մեք զքեզ խնդրու-
 ւածովք, և իջեր 'ի դժոխսն,
 մեք հանապազ բարկացուցա-
 նեմք զքեզ, և դու եկիր վասն
 մեր յանարդանա, անչափ էին
 անօրէնութիւնք մեր առաջի-
 քո, եւ փրկեցեր զմեզ չար-
 չարանօք քոյովք: Եւ այժմ
 աղաչեմք զքեզ՝ տէր եւ Աս-
 տուած մեր, երկիրպագանեմք
 և դոհանամք զքէն, և փա-
 ռաւորեմք զողորմութիւն քո:
 Ի ձեռն սիրելի որդւոյ քոյ լնա-
 ւազօթից մերոց, եւ ընկալ
 զխնդրուածս մեր, տէս զնա-
 խատինս մեր, նայեան 'ի տա-
 ռապանս մեր, եւ գթասցի

սիրտ քո 'ի ժողովուրդ քո՝ որ
մատնեցաւ յաւար և 'ի յա-
փշտակութիւն :

Հայեա՛ն և 'ի սուրբ տաճարս
քո՝ որ աւերեցաւ, և 'ի սեղանս
քո՝ որ կործանեցաւ, եւ 'ի
քահանայս քո՝ որ կոտորեցան,
և յուխտս քո՝ որ ցրուեցան,
և 'ի կտակարանս քո՝ որ կնքե-
ցան 'ի ցրումն եւ 'ի յաւա-
րումն : Յաճախեաց ամօթ
մեր, ցրուեցաւ ժողովուրդ
քո, հեղաւ իբրեւ զջուր
ուխտ քո սուրբ : Խնայեա՛ն 'ի
մեզ տէր՝ զի մատնեցաք 'ի
նախատինս եւ 'ի չարչարանս
և յամօթ : Առ ո՞վ աղաղա-
կեսցուք, զի լուիցէ աղօթից

մերոց , առ ո՞վ երթիցուք ,
 զի ահա ծառայ քո եմք :
 Խրատեցեր զմեզ բարկու-
 թեամբ , արա՛ առ մեզ զու-
 ղորմութիւն քո : Կեղեցան
 կեանք մեր , մի՛ յապաղեր՝
 զի մի վհատիցիմք : Մի՛ եր-
 կայնամիտ լինիր 'ի նեղու-
 թիւնս մեր և 'ի տառապանս ,
 որպէս աղաչեաց զքեզ մար-
 գարէն քո՝ որ նեղեալն էր
 իբրեւ զմեզ եւ ասէր . մի՛
 խրատեր զմեզ երկայնամտու-
 թեամբ : Լո՛ւր աղօթից մե-
 րոց , որպէս լուար Մովսիսի
 սիրելոյ քոյ , եւ մի՛ առցեն
 վրէժս թշնամիք մեր իբրեւ
 զՓարաւոն , որ նեղեաց զժո՛ղ

զովուրդ քո : Ընկա՛լ զխնդր-
 րուածս մեր , որպէս ընկա-
 լար զխնդրուածս Յեսուայ
 որդւոյ Նաւեայ , և սատա-
 կեցաւ Ամաղէկ և բարձաւ
 յիշատակ նորա :

Դու ես Աստուած առաջ-
 նոցն , և տէր և Ժագաւոր
 վերջնոցս : Լուար Մովսիսի ,
 եւ ընկզմեցեր զՓարաւոն .
 լուար Ահարոնի , և արգելաւ
 մահ բարկութեան : Դարձու-
 ցեր զցասումն բարկութեան
 քոյ 'ի ձեռն նախահնձախնդ-
 րին քո Փենեհէսի . օգնեցեր
 Յեսուայ , եւ յամօթ եղեն
 Թշնամիք նորա : Լուար Սամի-
 սոնի 'ի Ժամանակի նեղու-

Թեան, և խնդրեցեր զվրէժս
 յայլազգեացն՝ որք բարկա-
 ցուցին զքեզ: Առեր և ըզ-
 վրէժն Դաւթի 'ի Սաւուղայ՝
 որ հալածէր զնա, և հաներ
 նմա իրաւունս յԱբխաղովայ՝
 որ խռովեցոյցն զնա: Քա-
 ւեանց զժողովուրդն քո Սա-
 մուէլ առաջի քո, և ցուցեր
 զմեծութիւն քո, փոխանակ
 զի անարգեցին զթագաւո-
 րութիւն քո: Արարեր իրա-
 ւունս Եղիայի հալածականի,
 և սատակեցեր յաղագս նորա
 զմարգարէսն Բահաղու: Պա-
 հեցաւ Միքիէ բազում ողոր-
 մութեամբ քով, եւ անկաւ
 կործանեցաւ սատակեցաւ

հալածիչն իւր 'ի պատերազ-
 մի : ցուցեր զսքանչելիս քո
 'ի հալածիչոն Նղիսէի 'ի ժա-
 մանակի իբրեւ մտին 'ի շիր-
 մին՝ տեսին զմեծութիւն քո :
 Լուար Նղեկիայի 'ի ժամանակի
 իբրեւ արգելեալ պաշարեալ
 կայր 'ի նեղութեան, և ցուցեր
 զզօրութիւն քո 'ի Սենեքարիմ
 և 'ի զօրս նորա : Լուար Եսա-
 յեայ և օգնեցեր Յովսափա-
 թու, եւ խնդրեցեր զվրէժս
 նեղչաց նոցա : Լուար Յովնանու
 'ի խորոց անդնդոց ծովուն 'ի
 փորոյ ձկանն և ալեացն որ պա-
 շարեցին զնա : Լուար Դանիէ-
 լի 'ի ժամանակի իբրեւ ընկեցին
 զնա 'ի գուրն, եւ ասրեցու-

ցեր զնա 'ի բերանոյ առիւ-
 ծուցն : Օգնեցեր Անանիայի
 եւ ընկերաց նորա 'ի հնոցի
 հրոյն, և եկեր բոցն բորբոք-
 եալ զչարախօսս նոցա : Լուար
 Մուրժքէի և Նաթերայ 'ի նե-
 ղու թեան իւրեանց, փրկեցեր
 զժողովուրդքս, և յամօթ ե-
 ղեւ Համան հալածիչն : Հաներ
 զՆրեմիա 'ի դբոյ տղմոյն, եւ
 ետուր զնա 'ի շնորհս և յողոր-
 մութիւն առաջի արքային
 բաբելացւոց :

Խնայեալ տէր 'ի ժողովուրդս
 քո՝ որ չարչարեցաւ, խնայեալ
 տէր և լուր աղօթից իմոց, վի-
 տաճար սրբութեան աւերե-
 ցաւ, և տեղին քաւութեան

պատարագաց կործանեցաւ :
 Քահանայք մեր կոտորեցան ,
 եւ ձորձ 'ի գլուխ եղեն կու-
 սանք մեր : Խնայեան 'ի մեզ
 տէր մեր . խնայեան յաղքատս
 եւ 'ի տնանկս եւ 'ի տառա-
 պեալս , զի չէք տեղի հանգըս-
 տեան , ուր դիցեն զգլուխս
 իւրեանց : Ճանաստարհք մեր
 թափաւր են , եւ շաւիղք մեր
 անհետք , աչք մեր խաւարե-
 ցան , եւ սիրտք մեր մաշեցան :
 Լուր աղօթից մերոց եւ ընկան
 զխնդրուածս մեր : Եւ թի
 մեք անօրինեցաք եւ դառնա-
 ցուցաք զբեզ , դո՛ւ տէր ըստ
 մեծի անուանդ քս խնայեան 'ի
 մեզ : Զիք մեր այլ յոյս եւ ոչ

տունն ապաւինի եւ հանգըս-
 տեան տեղի քան զքեզ ար-
 տաքոյ, զի քո են երկինք եւ
 քո է երկիր, քո է տիւ եւ
 քո է գիշեր, զարեգակն եւ
 զլուսինն դու հաստատեցեր:
 Զքեզ փառաւորեն ծովք ա-
 լեօք իւրեանց, և եդեր նոցա
 սահման եւ ոչ ելանեն ընդ
 հրամանս քո: Ապաւալ կայ
 ծով աւազով և կատարէ զհը-
 րամանս քո: Քեզ հայեցեալ
 սպասեն ամենայն բնութիւնք,
 և ձեռն քո բաւական է ամե-
 նայն արարածոց քոց, և չիք
 ինչ որ կարէ հակառակ կալ
 կամաց քոց: Քո են լուսա-
 ւորք երկնից, եւ հողմք եւ

մըրիկ զանուէն քո փառաւո-
 րեն: Քեզ հայեցեալ սպասեն
 դազանք անապատի, թռչունք
 երկնից եւ ձկունք ծովուն:
 Արի օգնել մեզ մեծազօր զօ-
 րութեամբ քով, զի ծանիցեն
 ամենայն ազգք երկրի, զի չիք
 իբրեւ զքեզ, և չիք այլ Աս-
 տուած բաց ՚ի քէն: Ասաց
 Փարաւոն՝ ո՞վ է Աստուած,
 և ընկզմեցեր զնա իբրեւ ըզ-
 պատերազմող ՚ի ծովն ահա-
 գին: Համարեցաւ զքեզ Սե-
 նեքարիմ իբրեւ զգիսն հե-
 թանոսաց, եւ արարեր զնա
 առակ նշաւակի, զի ցուցեր
 նմա զմեծութիւն քո: Օգ-
 նեցեր Մատաթիայի որ եղեւ

քինանախանձու օրինաց քոյ՝
 Լուար Յուդայի և Շմաւոնի
 և եղբարց նորա, և օգնեցեր
 նոցա սքանչելեօք ՚ի մարտոս
 պատերազմաց՝ զոր արարեր
 ՚ի ձեռն նոցա :

Զարթիցեն գթուլթիւնք
 քո՝ տէր, թող զմնացուածս
 ժողովրդեան քոյ՝ որ մատնե-
 ցաւ յաւար, արան նորոգումն
 տաճարի քոյ յաւուրս մեր,
 բարձրացն զգլուխս մեր՝ որ
 կորոցան յաւուրս մեր ՚ի մեղս
 մեր, ընկան զպատարագս ժո-
 ղովրդեան քոյ, և քաղցրաս-
 ցին քեզ աղօթք մեր : Բայ-
 ցին դրունք փակեալք, եւ
 կանգնեացին դրունք կործա-

նեալք : Ժողովեացին ժողո-
 վուրդք ցրուեալք, և ուրախ
 եղիցուք ՚ի նորոգութիւն տա-
 ճարի քոյ յաւուրս մեր : Գո-
 չեացէ առաջի քո արիւն ար-
 դարոցն, և եղիցի քեզ ՚ի հա-
 ճութիւն իբրեւ զբուրվառս
 խնկոց : Խնայեա՛ տէր ՚ի ժո-
 ղովուրդս քո և ՚ի սուրբ ուխտ
 քո՝ որ անկաւ ՚ի ձեռս անօ-
 րինաց, և ոտն հարին ՚ի վե-
 րայ բեկմանս մերոյ : Սովոր
 իսկ ես՝ թագաւոր մեր, ցու-
 ցանել զգթութիւն քո ՚ի մեզ,
 եւ սովոր իսկ են ծառայք
 խնդրել հանսպազ յողորմու-
 թեանց քոյ : Ի քաղցրու-
 թիւն մարդասիրութեանդ

ապաւինեալ աղաչեմք զքեզ,
 զի և 'ի չարաց ոչ արգելու
 զբարերարութիւն քո : Յա-
 գես զարեգակն 'ի վերայ չա-
 րաց եւ բարեաց, եւ ամեն
 անձրեւ 'ի վերայ արդարոց
 և մեղաւորաց : Քանզի հա-
 նապազ գիտեմք, եթէ սովոր
 իսկ ես լսել նեղելոց, օգնե-
 ցեր հալածականաց, զօրա-
 ցուցեր զտկարս, բարձրա-
 ցուցեր զխոնարհս, ապրե-
 ցուցեր զչարչարեալս, փրկե-
 ցեր զյափշտակեալս, լուսա-
 ւորեցեր զսաւարեալս, լցու-
 ցեր զքաղցեալս, մեծացու-
 ցեր զաղքատս, կանգնեցեր
 զտնանկս : Զայս ամենայն ա-

րարեր յամենայն դարս ծա-
 ռայից քոց՝ որք յուսացան ՚ի
 քեզ : Դու ես որ ցուցեր մեզ՝
 թէ ես եմ առաջին և ես եմ
 յապայ : Դու ես Աստուած
 առաջնոցն և թագաւոր վերջ-
 նոցս . քո է աշխարհ , եւ քո
 է աշխարհն երկինք և ամե-
 նայն որ ինչ եղեւն և որ լի-
 նելոցն է առ յապա : Առ ո՞վ
 երթիցուք , զի լուիցէ մեզ
 ո՞ւմ հայեսցուք , զի եկեսցէ
 օգնականութիւն . ո՞ւմ ան-
 կալցուք , զի փրկեսցէ զմեզ .
 առ ո՞վ աղաղակեսցուք , զի
 ընկալցի զաղօթս մեր Քո
 եմք , և դու ես Աստուած
 մեր , եւ քեզ վայելէ փառք

իշխանութիւն եւ պատիւ ,
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Աղօթք նորին դարձեալ :

Աղաչեմ զքեզ՝ Քրիստոս
փրկիչ աշխարհի , նայեալ յիս
և ողորմեալ ինձ . փրկեալ զիս
’ի բաղմութենէ անօրէնութեանց
իմոց , քանզի անարգեցի
զամենայն զքարիս զոր
արարեր յիս ’ի մանկութենէ
իմմէ : Զիս զտխմար եւ զան-
միտ՝ արարեր անօթ լի գի-
տութեամբ եւ իմաստու-
թեամբ . Յաճախեալ յիս ըզ-
նորհս քո . լցո՛ւ զքաղց իմ ,

և զծարաւ իմ զովացն, և լու-
 տաւորեան զխաւարեալ միտս
 իմ, և ժողովեան ՚ի մոլորու-
 թեանէ զխորհուրդս իմ: Եւ
 այժմ երկիր պագանեմ և ա-
 ղաչեմ, անկանիմ և հայցեմ
 խոստովանելով քում բարե-
 րարութեանդ. դադարեցն
 յիս զհոսանս շնորհի քոյ եւ
 պահեան ինձ զնա ՚ի գանձի
 քում, զի դարձեալ տացես
 ինձ զնա յայնմիկ: Մի բար-
 կանար ինձ մարդասէր, զի
 ոչ հանդուրժեմ սպառնա-
 լեաց քոյ: Յաղագս այսորիկ
 աղաչեմ ժտելով, առաւել
 քան զչափ յաճախեան յիս.
 վասն զի լեզու իմ տկարացաւ՝

ոչ կարելով խօսիլ զՀնորհէդ
 քումմէ : Հիացան եւ միտք
 իմ՝ ոչ բերելով զբազմու-
 թիւն ալեաց նորա : Աերպա-
 րան եւ ճառագայթ օրհնելոյ
 Հօր , դադարեցն աստ 'ի յիս
 'ի հոսանաց նորա , զի իբրեւ
 զհօւր բոցակիզեացէ զերիկա
 մունս եւ զսիրտ իմ , արդ դար-
 ձեալ պարգեւեան ինձ զնա ,
 եւ կեցն զիս յարքայութեան
 քում : Մի յիշեր զանօրէնու-
 թիւնս իմ , յանդգնիմ հայ-
 ցեմ , ահա ինձ զխնդրուածս
 իմ , ծածկեան զանօրէնու-
 թիւնս իմ յամենայն գիտու-
 թենէդ քումմէ , ընկան զար-
 տասուս , մերձեցի առ քեզ

ողբումն իմ, յիշեան զարտա-
 սուս իմ զոր արտասուեցի
 առաջի սրբոց վկայից քոց, զի
 գթացիս յիս յաւուր յայն-
 միկ, և ծածկեսցես ընդ հո-
 վանեսու թեւոց շնորհի քոյ :
 Քանզի թէ արացես ինձ ըստ
 անօրէնութեան իմոյ, եղուկ
 ես թշուառական՝ զի՞նչ ինձ
 լինիցի : Իսկ ես լալով և ար-
 տասուօք պաղատիմ քում
 մարդասիրութեանդ, փրկեան
 զիս ՚ի բազմութենէ անօրէ-
 նութեանց իմոց, և պարգե-
 ւեան ինձ զարքայութիւնդ քո :
 յիս ՚ի մեղաւորս ցոյց զան-
 ճառ քո մարդասիրութիւնդ,
 արան զիս հաղորդ աւագակին,

այնմ՝ որ միով բանիւ ժա-
ռանգորդ եղեւ դրախտին,
զոր կատարելոց է խոստա-
ցեալն, անդր զիս մուծցես:
Փառք հօր Արարչին մերում,
և Որդւոյ փրկչին մերում, և
Հոգւոյն սրբոյ նորոգողին մե-
րում յանսպառ և յանեղծա-
նելի յաւիտեան:

Աղօթք նորին դարձեալ:

Տէր Աստուած զօրու-
թեանց՝ աղաչեմ զքո բարե-
րարութիւնդ, ժտեմ և հայ-
ցեմ ՚ի քէն, տո՛ւր ինձ տա-
պան ապրեցուցիչ որպէս Նո-

յին՝ ապրել ինձ՝ի հրեղէն ծո-
 վէն և յանդնդային հրահո-
 տանացն, յանշէջ արգելանէն
 և յանհնարին վտանգից: Զի
 դու ես տէր Աստուած՝ որ
 զբանդ աստուածային ծած-
 կեցեր և՛ի ծառայական կեր-
 պրս իջեր վասն մեր, և զլեղի
 ՚ի քիմս առեր, եւ ապտակ ՚ի
 ծնօտս ընկալար: Եւ այժմ ա-
 ղաչեմ զքեզ ազատեա՛ն զիս ՚ի
 դառն ծառայութենէ տատա-
 նայի, զի յորժամ զձեռս իմ
 ՚ի վեր ունելով աղօթեմ, ա-
 նօրէն սատանայ խաբէ և ու-
 նայն հանէ զիս յաղօթից ի-
 մոց: Լեր ինձ Աստուած՝ բերդ
 ամուր և աշտարակ հզօր, և

կորզեան՝ զիս ՚ի բերանոյ ա-
ռիւծուն՝ որ հանապազ կամի
կլանել զիս. զի ընդ պիտանիան
՚ի բարձունս փառաւորեցից
զՀայր և զՈրդի և զԵրբ Հո-
գիդ, այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից. ամէն:

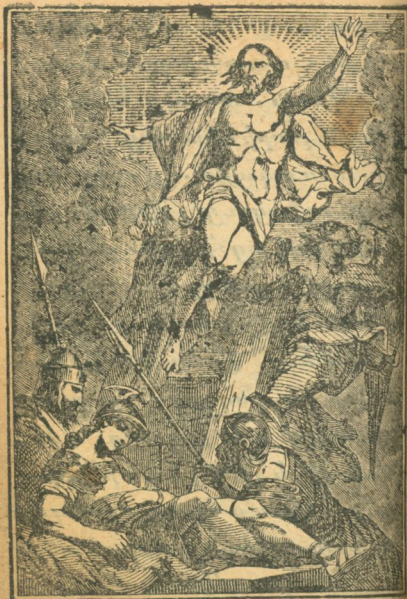

Աղօթք զօրաւոր՝ սրբոյն Գրիգորի
Նարեկացւոյ:

ԲԱՆ ԶԹ.

Աստուած և տէր, կեանք
և արարիչ, ողորմած, գթած,
լոյս, երկայնամիտ, անոխա-
կալ, մարդասէր, ամենա-
գութ, պարգեւատու, փրկ-
կիչ, օրհնեալ, գովեալ, բա-

րեբանեալ : Դարան ամբու-
 թեան , պատասարան վատա-
 հուլթեան , առանց նենգու-
 թեան բարի , առանց խաւա-
 րի ճառագայթ , քաւիչ մե-
 ղաց , ողջացուցիչ վերաց , ան-
 հասանելեաց հնարք , անմատ-
 չելեաց հպուոր , անյուսու-
 թեան ելք , անուն քո խոս-
 տովանեալ՝ Աստուծոյ Որդի ,
 և Հօր քո ընդ քեզ հզօրի և
 ահաւորի , և Հոգւոյդ ամե-
 նակալի՝ և ընդ քեզ երկրպա-
 ւեւոյ՝ փառք և պաշտօն գո-
 հաբանուլթեան յաւիտեանս .
 ամէն :

Յարիցէ Աստուած, եւ ցրուեցին
ամենայն թշնամիք նորա:

ԱՂՕԹՔ

Ի ՎԵՐԱՅ ԻԻՐԱՔԱՆՁԻԻՐ
ԱԻՈՒՐՑ ՇԱԲԱԹՈՒ

ԵՒ ՆԱԽ

Կ Ի Ր Ա Կ Ի Ա Ի Ո Ւ Ր

ՍԱՀՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր մի սրտմտութեամբ
քով յանդիմաներ զիս, և մի
բարկութեամբ քով խրատեր
զիս :

Ողորմեան ինձ տէր, զի հիւանդ
եմ ես. բժշկեան զանձն իմ, զի
խռովեցան ոսկերք իմ:

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և
դու տէր մինչեւ յերբ:
Դարձ տէր եւ փրկեան զանձն
իմ. կեցո՛ղ զիս տէր ըստ ողոր-
մութեան քում:

Զի ոչ ոք է որ 'ի մահու յիշէ
զքեզ, կամ 'ի դժոխս խոստո-
ւան առնիցի առ քեզ:

Վաստակեցայ ես 'ի հեծու-
թեան իմում. լուացի զամե-
նայն գիշեր զմահիճս իմ և ար-
տասուօք իմովք զանկողինս
իմ թացի:

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ
ակն իմ. և մաշեցայ ես 'ի վե-

բայ ամենայն թշնամեաց իմոց:
 Ի բաց կանցէք՝ յինէն ամենե-
 քեան, ոյք գործէք զանօրէ-
 նութիւն:

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ,
 լուաւ տէր աղօթից իմոյ. և
 տէր զինգրուածս իմ ընկալաւ:
 Ամաչեացեն եւ խռովեացին
 յոյժ ամենայն թշնամիք իմ.
 դարձցին յետս եւ ամաչեա-
 ցեն յոյժ վաղվաղակի և խռռ-
 վեացին:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ,

այ. Հայր բազում ողորմ
 խոստովանիմ առ քեզ որպէս
 զանառակ որդին. թող ինձ
 զմեզս իմ և ողորմեա:

Տէր՝ որ գթացար 'ի կինն քա-
նանացի, գթան և յիս 'ի մե-
ղաւորս և ողորմեան:

Տէր՝ որ դարձուցեր զմաքսա-
ւորն 'ի գիտութիւն ճշմար-
տութեան, դարձո՛ւ եւ զիս
զմոլորեալս և ողորմեան:

Աստուած բազում ողորմ՝
խնայեան յարարածս քո, հայր
ամենակալ և ողորմեա:

Արեգակն արդարութեան՝
ծագեան 'ի հոգիս մեր զլոյս
ճշմարտութեան և ողորմեա:

Տո՛ւր մեզ տէր զխաղաղու-
թիւն, եւ փրկեան 'ի նեղչաց
մերաց՝ հոգիդ ճշմարտու-
թեան և ողորմեա:

Ի նեղութեան իմում օգ-

Նեւ ինձ տէր՝ որպէս երբեմն

Յովնանու և ողորմեա :

Ի յանցանաց իմոց մաքրեան

զիս տէր՝ որպէս երբեմն ըզ-

մաքսաւորն և ողորմեա :

Ի նենգաւոր շրթանց փրկեան

զիս տէր՝ և յարենէ ապրեցն

և ողորմեա :

Զզջման իմոյ զարտասուս

արկանեմ առաջի քո Քրիս-

տոս, թող ինձ զմեղս իմ որ-

պէս երբեմն զպողնկին, որ

միայնդ ես բազմագութ :

Անկանիմ առաջի քո Քրիստոս,

որ հովիւդ ես բանաւոր հօտի,

խնդրեան և զիս զմոլորեալս,

որ միայնդ ես բազմագութ :

Զմեղս իմ ցուցից քեզ Քրիս-

տոս , որ բժիշկդ ես հոգւոց
 և տէր կենաց , բժշկեան և
 զիմ զհիւանդութիւնս , որ
 միայնդ ես բազմագութ :

Վտանգիմ 'ի բազմութենէ
 մեղաց իմոց . Աստուած խա
 ղաղութեան օգնեան ինձ :

Ալէկոծիմ հողմով անօրէնու
 թեան իմոց . Թագաւոր խա
 ղաղութեան օգնեան ինձ :

Ի խորս մեղաց ծովու տարաւ
 բերեալ ծփիմ . նաւապետ
 բարի փրկեան զիս :

Թիւնս իմ . Ողորմեան ինձ
 Աստուած :

Ի լսել զձայն փողոյն յահա
 գին աւուրն՝ յորժամ հարկա
 նէ հրեշտակապետն և կոչէ

ի դատաստան, ողորմեան ինձ

Աստուած :

Ի նստիլքո յատենի դատա-
ւոր ահեղ՝ յորժամ առնես
հրափորձութեամբ զքննու-
թիւն որդւոց մարդկան, ո-
ղորմեան ինձ Աստուած :

Որ առ ՚ի քէն երկրորդ
Ադամ վասն առաջնոյն յան-
ցանաց բնութեամբ մերով
պահելով՝ զմահաբեր պըտ-
ղոյն լուծեալ զպատրանս,
առնա միշտ բարեխօսեալ կե-
ցուցանել զմեզ :

Փառք հօր և որդւոյ :

Արդ աղաչեան մայր Աստու-
ծոյ զճնեալն ՚ի քէն վասն մեր,
զի ընդ նմին պահելով՝ սուրբ

յարութեամբ նորա նորոգեա-
ցուք, առ նա միշտ բարեխո-
սեա կեցուցանել զմեզ:

Այժմ և Տիշ և յաւիտեանս:
Ի միւսանգամ գալատեան Աս-
տուածորդւոյն սուրբ խաչն
երեւի և լուսաւորէ, զի նա է
յոյս հաւատացելոց:

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ:

ԲԱՆ ԾԷ.

Ա. Քրիստոս աստուած՝ ա-
նուն ահաւոր. մեծութեան
տեսակ. անքննին բարձրու-
թեան պատկեր. անսահման
զօրութիւն. կերպարան փր-

կութեան լուսոյ , պաշտպան
 կենաց , դուռն արքայութեան
 վերնում հանգստեանն , ճա-
 նապարհ հանդարտութեան ,
 ապաւինութիւն նորոգ և ան-
 տխրական երանութեան , ա-
 մենակալ ինքնիշխանութիւն
 բոլոր էականութեան , օրհ-
 նութեան կոչումն , աւետեաց
 ձայն , բերկրութեան բար-
 բառ , անմահութեան դեղ ,
 որդի անձառ Աստուծոյ միոյ :
 Որ ինձ անհնարին է , քեզ
 դիւրին է , որ ինձ անհասն է ,
 քեզ սահմանեալ է , որ ինձ ա-
 նանցն է , քեզ հպաւոր է , որ
 եղկելոյս ինձ ծածկեցեալն է ,
 քումդ երանութեան մերձաւ

ւոր է . որ ինձ անկարելին է ,
 քեզ կատարեալ է . որ ինձ
 անկշռելին է , քումդ անճա-
 ռութեան չափեալ է . որ ինձ
 յուսահատութեան է , քեզ
 սփոփանաց է . որ ինձ ան-
 բժշկականն է , քեզ անվտան-
 դելի է . որ ինձ հեծութեանն
 է , քեզ խնդութեան է . որ
 ինձ ծանունք են , քեզ թե-
 թեւագոյնք են . որ ինձ եղ-
 ծեալն է , քումդ զօրեղու-
 թեան գրեցեալ է . որ ինձ կո-
 րուսեալն է , քեզ ըմբռնեալ
 է . որ ինձ անճառն է , քեզ
 համարեալ է . որ ինձ մռայլն
 է , քեզ ճառագայթ է , որ ինձ
 անթիւն է , օրհնեալդ քում

ձեռին^ն բովանդակեալ է . որ
ինձ սոսկալին է , քեզ հեշտա-
լի է . որ ինձ փախչելին է , քեզ
վանելի է . որ ինձ անմատոյցն
է , քեզ դիւրահերքելի է . որ
ինձ մահաբերն է , քումդ է-
ականութեան զօրութեան
ընդ ոչ գոյսն համարեալ է :

Բ. Այլ դու ողորմած Աս-
տուած բոլորից՝ տէր Յիսուս
Քրիստոս , և այսմ զօրեւս առ-
ելիցն հնար՝ եթէ գթասցիս
վասն անուան փառաց մեծու-
թեան Հօր քոյ օրհնելոյ , վասն
կամաց գթութեան Հոգւոյդ
քոյ սրբոյ . տես 'ի տաժանա-
ւորս կրից յադիմանալան
յայտնութիւն , եւ 'ի խորոց

սրտի ինքնամատոյց դատա-
 խազութիւն, նայեա՛ն ՚ի բնու-
 թեանս ամենապատաղ խա-
 կութիւն, և պարզեւեան բը-
 ժշկութիւն վիրացս, և հնա-
 րաւորութիւն կորստեանս,
 զերծումն բաղմամասնեայ մա-
 հուս և շաւիղ կենաց ապա-
 կանելոյս, նորոգութիւն եղծ-
 մանս, և մուտք յուսոյ ամ-
 բարշտելոյս: Եթէ ես զաննը-
 մանն ինձ կամս ցուցի, ո՞ր-
 չափ առաւել դու զքնաւո-
 րականսդ քո զընտանի բարե-
 րարութիւնսդ, եթէ ՚ի փշոց
 պտուղ ընծայեցաւ քաղցրու-
 թեան, ո՞րչափ առաւել ՚ի
 ծառոյդ կենաց՝ ճաշակ ան-

մահու թեան . եթէ ես իմոց
տտելեաց ողորմութիւն մաղ-
թեցի , դու քոյոյս զիսորդ ոչ
կրկին մատուցես հզօր՝ յան-
նուազդ առատութենէ :

Գ . Արդ՝ տես 'ի քոյդ մե-
ծութիւն՝ բարձրեալ , նայե-
ցեալ 'ի յիմս փոքրկութիւն .
ընկալ զսակաւ խոստովանու-
թիւնս անհամար մեղացս , որ
դժնաւն համայն տեսանես . և
որպէս զվիմին գթել՝ ոչ գրե-
ցեր , և զաւագոյս փոքու սա-
տանել՝ մի համարեացիս . եւ
իբրեւ զճաւթին ընդ մեղայն
ասել՝ իսկոյն անցուցեր զպա-
տիժ սլարտուցն , և առ իմ ձայ-
նիս հեծութիւն՝ զնոյն գործեա-

ցեօերկայնմտութիւն, որ տաս
 ամենեցուն առատապէս ա-
 նաչառութեամբ՝ որպէս յաղ-
 թող բարի բազմիմաստ, եւ
 ոչ նախատես զյետնեալ ստը-
 բուկս՝ որպէս ողորմած և ա-
 մենաստեղծ, ստացիր վերըս-
 տին, և մի կորուսաներ զբու-
 ժեալս արեամբ քով, և զբու-
 ծեալս ստեամբ քով՝ դժած:
 Զի քո է փրկութիւն, եւ ՚ի
 քէն է՝ քաւութիւն, և քեզ
 վայելէ փառք յամենայնի յա-
 ւիտեանս, ամէն:

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր, Յովհաննու
գառնեցւոյ ասացեալ:

Յաւիտենից Աստուած և
արարիչ բոլորից, որ ամենա-
կարող զօրութեամբ քով 'ի
սկզբանէ արարեր զերկինս և
զերկիր. յայսմ աւուր գոյա-
ցուցեր զլոյս հրամանաւ քով,
եւ որոշեցեր զլոյսն 'ի խա-
ւարէն:

Ահա խաւարեալս ազգի
ազգի անօրէնութեամբ, ա-
ղաչեմ զքեզ տէր իմ Աս-
տուած իմ՝ բարերար և բա-
զումողորմ, ծագեան առ իս
զողորմութեան զլոյս քս. եւ
մերժեան յինէն զխաւարային

խորհուրդս չարի , որով ան-
կեալ կործանեցայ յանդունդս
կորստեան , եւ կամ 'ի տա-
րակուսի :

Որ ամենայնի կարող ես և
հզօր՝ լոյս անուտուեր , աղբիւր
անսպառ բարեաց , կենդա-
նութեան պարգեւատու ,
ցոլացն ' յիս զփայլումն սրբա-
րար շնորհաց Հոգւոյդ քո
սրբոյ , և մաքրեան զսիրտ իմ
եւ զհոգի 'ի մթութենէ մե-
ղաց իմոց եւ յամենայն աղ-
տեղութենէ , որով շնացեալ
ոչ կարեմ հայիլ 'ի լոյս աս-
տուածային պատուիրանաց
քոց եւ գնալ 'ի ճանապարհս
արդարութեան :

Ամենահայեաց օրն և ան-
 նիրհելի պահապան նորոյս իւ-
 րայելի, որ նստիա 'ի քրովքէս
 և հայիս յանդունդս, նայեաց
 սչօք քաղցրութեան յապի-
 կար ծառայս քո, որ խորա-
 սուզեալ յանդունդս մեղաց
 չունիմ կար և զօրութիւն ե-
 լանել ինքնին, և չլք իմ ձե-
 ոնտու և օգնական ազատել
 զիս յանհնարին տարակուսա-
 նացս, այլ դիմ անարգամե-
 ծար տէր՝ լէր ինձ այցելու
 և պաշտպան, և զերծի՛ զիս
 'ի խորոց աստի չարեացս ամ-
 բուից աննահանջելի հրամա-
 նաւ քով, զի չլք ինչ որ ար-
 գելուլ կարիցէ զամենակա-

բող զօրութիւն քո :

Աղաչեմ զքեզ ողորմած՝
առաքեալ առ իս զհոգի աս-
տուածութեան քոյ, որ շրջե-
լով ՚ի վերայ ջուրց կենսագոր-
ծէր զարարածս քո, զի ծնուն-
դաբեր արասցէ զամլութիւն
մտաց իմոց ՚ի հաճոյական բա-
նից մաղթանս յընդունելու-
թիւն կամաց բարձրելոյդ,
զի ես ինձէն առանց նպաս-
տից նորին՝ զոր ինչ արժան է
հայցել՝ ոչ գիտեմ :

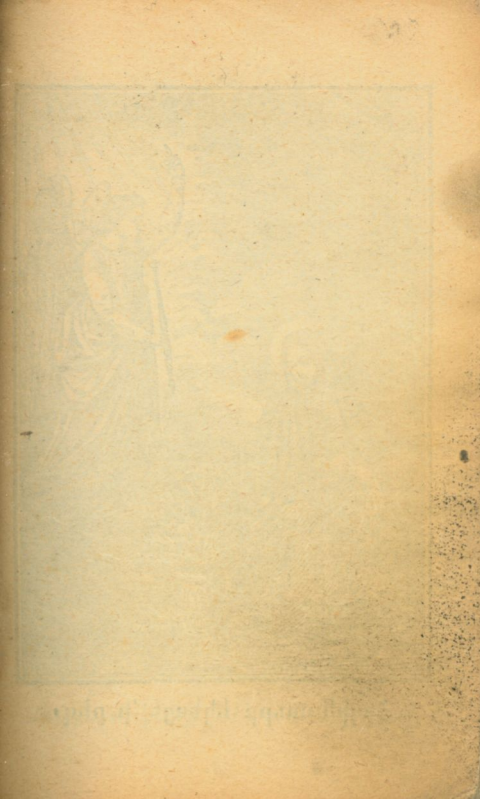
Զի նա որ քննէ զամենայն
եւ զխորս Աստուծոյ, գիտէ
նա և զպէտոս մեր և զկարիս
առաւել քան զոր խնդրեմք
և իմանամք . և գթացեալ ՚ի

տկարութիւնս մեր ուսուցա-
նէ մեզ զնոսին հայցել հա-
ւատով, և դտանել առ ՚ի քէն
հանդերձ թողութեամբ մե-
ղաց մերոց :

Մի ընկենուր զիս յերե-
սաց քոց՝ բարեբանեալ, որ
ոչ կացի յուխտին իմում՝ զոր
ուխտեցի քեզ յաւուրն փրկ-
կութեան, և ոչ զգուշացայ
կալ ՚ի ճանապարհս օրինաց
քոց . այլ իշխանին մոլորու-
թեան անսացեալ խրատու՝
զառածեցայ յերկնագնաց սու-
ղոտայէդ ՚ի փշայեղց մացառս
մեղաց և մահու . այլ դու
խնամակալ՝ որ ոչ ձանձրանառ
՚ի բարերարելոյ, և ոչ յագիտ

յողորմածութենէ , հոգւով
 պետութեան քոյ հաստատեալ
 զիս 'ի պատուիրանս քո ան
 դրդուելի՝ ուղղել վերստին
 զգնացս ոտից իմոց առ տուիչդ
 կենաց :

Արդ՝ դու կարող եւ մար-
 դասէր , որ յառաջ քան ըզ-
 լնելութիւն երկնի եւ երկրի
 պատրաստեցեր զարքայու-
 թիւնդ 'ի ժառանգութիւն
 որբոց քոյ , սրբեան եւ զիս
 յամենայն անօրէնութենէ
 իմմէ , եւ արժանաւորեան ընդ
 նոսին յարքայութեան քում
 յերկինս , գոհութեամբ փա-
 ռաւորել զամենազօր տէրու-
 թիւնդ յաւիտեանս յաւիտե-
 նից , ամէն :

Հոգին սուրբ եկեաց 'ի քեզ:

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ ԱԻՈՒՐ

ՍԱՂԺՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԵՐԱՆԻ ում թողու թիւն
եղեւ մեղաց , և ծածկեցան
ամենայն յանցանք նորա :
Երանի առն , որում ոչ համա-
րի տէր զմեղս նորա , և ոչ գոյ
նենգութիւն 'ի բերան նորա :
Լռեցի ես և մաշեցան ամե-
նայն ոսկերք իմ , առ աղաղա-

կել ինձ առ տէր զօրհանա-
 պազ 'ի տուէ և 'ի գիշերի :
 Յանրացաւ ձեռն քո 'ի վերայ
 իմ, դարձայ 'ի թշուառու-
 թիւն՝ զի հարան յիս փուշք :
 Զմեղս իմ ցուցից քեզ, եւ
 զանօրէնութիւնս իմ ոչ ծած-
 կեցից 'ի քէն :

Ասացի թէ պատմեցից ինձէն
 զմեղս իմ, եւ դու թողցես
 զամենայն ամբարշտութիւնս
 մեղաց իմոց :

Վասն այսորիկ յաղօթս կաց-
 ցեն առ քեզ ամենայն սուրբք,
 'ի ժամ ընդունելի :

Բայց միայն 'ի ջուրցն հեղե-
 ղաց բազմաց, որք առ նոսա
 ինչ ոչ մերձեացին :

Գու ես ապանէն իմ 'ի նե-
ղութենէ յայսմանէ, որ շուրջ
եղեն զինեւ :

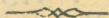
Յնծութիւն իմ փրկեալ զիս
յայնցանէ՝ ոյք պաշարեցին
զիս :

Իմաստուն արարից զքեզ և
խելամուտ՝ ճանապարհ՝ յոր
և գնացես, և հաստատեցից
'ի վերայ քո զաչս իմ :

Մի լինիք որպէս զձիս և զձու-
րիս՝ զի ոչ գոյ 'ի նոսա իմաս-
տութիւն, 'ի սանձս և 'ի դան-
դանաւանդս ճմլեացես զկը-
զակս նոցա՝ որք առ քեզ ինչ
ոչ մերձեացին :

Բազում տանջանք են մեղա-
ւորաց, բայց ոյք յուսան 'ի

տէր՝ սղորմութիւն տեսուն
 շուրջ եղիցի զնոքօք :
 Ուրախ եղերսւք և ցնծացէք
 արդարք 'ի տէր , պարծեցաւ
 րուք ամենեքեան՝ ոյք ուղիղ
 էք արտիւք :

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ալ . Ծով կենցաղոյս հանաւ
 պաղ զիս ալէկոծէ :
 Մըրկեալ ալիք թշնամին ինձ
 յարուցանէ :
 Նաւապետ բարի՝ լէր անձին
 իմոյ ապաւէն :
 Մերձ եմ յընկղմիլ՝ օգնեալ
 ինձ նաւապետ բարի . քանզի

ճանրացան 'ի վերայ իմ բե-
ռինք մեղաց :

Աստուած՝ յօգնել ինձ փու-
թան , քանզի խորք չարեաց
ընկղմեն զիս յանդունդս : այլ
դու նստապետ՝ լեր եւ ինձ
ձեռնտու :

Փրկեան 'ի վտանգէ զնաւա-
բեկս 'ի յալեաց ծովէ . քանզի
կորնչիմ 'ի մեղաց անօրէնու-
թեան իմոյ :

Աղաչեմ զքեզ տէր՝ պար-
գեւեան ինձ ապաշխարու-
թեամբ լուանալ զմեղս իմ ,
և ողորմես :

Զարտասուես իմ եւ զհառա-
չանս : սրտի իմոյ մարդասի-
րութեամբդ քո ընկալ տէր :

և ողորմեա :

Մերձեացին խնդրուածք իմ
առաջի քո տէր , բարերարու
թեամբդ քո խնայեան յիս , և

ողորմեա :

Աղաչեմ գ. քեզ հայր երկ-
նաւոր մի դարձուցաներ զե-
րեսս քո յինէն զի նեղեալ
եմ ես , վաղվաղակի լնւր ինձ
տէր :

Մոլորեալ անձն իմ անօրէ-
նութեամբ , մի կորուսաներ
զիս տէր ըստ անօրէնութեան
իմոյ , որ խնդրողդ ես մոլո-
րեալ ոչխարիս :

Ծանրացեալ մեղօք ընկղմի
անձն իմ , ընկալ զիս որպէս
երբեմն զՊետրոս , որ ծփիմս

ալէկոծեալ յանցանօք :

Մեղայ տէր՝ բազում ողորմ
 Աստուած , մեղայ՝ ողորմեա :
 Մեղայ տէր՝ և անկանիմ ա-
 ռաջի քո , մեղայ՝ ողորմեա :
 Մեղայ տէր՝ խոստովանիմ
 զյանցանս իմ , մեղայ՝ ողոր-
 մեա :

Թիւնս իմ . Մեղայ քեզ
 տէր , բաւեան զիս :

Մեղաք անօրինեցաք ամենե-
 քեան , ոչ պահեցաք զպա-
 տուիրանս քո , մեղայ քեզ
 տէր , բաւեան զիս :

Դ որձիր տէր՝ ի բարկութենէ
 քումմէ , անցն՝ ի մէնջ զցա-
 տումն քո , մեղայ քեզ տէր ,
 բաւեան զիս :

Որ զբանն անեղական զե-
ական էից գոյացութեանց ան-
ճառաբար ծնար մարմին ե-
ղեալ 'ի փրկութիւն եղական-
նացս, առ նա միշտ բարեխո-
սեա վասն անձանց մերոց:

Փառք հօր և որդւոյ:

Որ զպտուղն 'ի քէն կենաց
ընծայեցեր մեռեալն Ադա-
մայ, զորոյ պահօք քառաս-
նօրեայ քաւեաց զպտղոյն
ճաշակումն, և յանվախճան
զնոյն վերածեաց 'ի կեանս,
առ նա միշտ բարեխօսեա:

Այժմ և Տիշտ և յա-իպեանս:
Ի միւսանգում քո զալստեանն
յերեւիլ սուրբ նշանիս՝ ար-
ժանի արան զճառայս քո վե-

բատին նորոգման . զի դու մի-
այն ես թագաւոր փառաց
օրհնեալ յաւիտեան :

Թագաւորք Ապաշխարութեան :

Լոր մեզ Աստուած փրկիչ
մեր . և կեցն՝ զմեզ , որ
յամենայնի կարողդ ես :

Լոր մեզ Աստուած փրկիչ
մեր . յոյս ամենայն ծագաց
երկրի , և որ 'ի ծով հեռի :

Ո՛ր արարաստէ զերինս զօրու-
թեամբ իւրով , և զգեցեալ
է զօրութիւն . և կեցն՝ զմեզ ,
որ յամենայնի կարողդ ես :

Լոր աղաչանաց մերոց տէր
մարդասէր , և գթան 'ի մեզ :

Մի զիս անտես առներ .
 այլ օգնեան ինձ մարդասէր :
 Մի ընկենուր զիս տէր յերե-
 սաց' քոյ , և զհոգի քո սուրբ
 մի հաներ յինէն :

Այլ տո՛ւր ինձ ցնծութիւն
 փրկութեան , և հոգւով պե-
 տութեան քոյ հաստատեան
 զիս , այլ օգնեան ինձ մար-
 դասէր :

Մի անտես առներ զիս՝ տէր
 Աստուած փրկիչ իմ , այլ շնոր-
 հեան ինձ թողութիւն բազ-
 մազութ մարդասէր , և կեցո՛ւ

Երկինք և երկիր գոհանան
 զբէն տէր , արարածք ամե-
 նայն բեզ երկիր պաշտենն ,
 և հրեշտակք ՚ի բարձունս ա-

ղաղակեն և ասեն, ողորմեա՛
դու ստեղծեր, մի կորուսաներ:
Երկինք երկնից, ջուրք որ ՚ի
վերայքան զերկինս՝ օրհնեցէք
զանուն տեառն:

Զի նա ասաց և եղեն, հրա-
մայեաց և հաստատեցան. և
հրեշտակք ՚ի բարձունս աղա-
ղակեն և ասեն, ողորմեա՛ դու
ստեղծեր, մի կորուսաներ:
Երկինք և երկիր հանապազ
զքեզ գովեն՝ Թագաւոր փա-
ռաց. սերովքէք և քերովքէք
ի խոնարհ ունելով զդէմս իւ-
րեանց, և միաձայն բարբա-
ռովն աղաղակեն եւ ասեն՝
սուրբ, սուրբ, սուրբ, տէր
զօրութեանց:

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ :

ԲԱՆ ԶԱ .

Ա . Ընդ Աստուածածնին
մաղթանաց՝ ահա և զվերնոցն
անմահ հրեշտակացն լուսա-
կերպից զաղերս հայցուածոց,
որ վասն իմ գոչեն առանց
լռելոյ հանապազորդեան ար-
գահաստութեամբ մաքուր բե-
րանոց՝ ընկալ բարեգութ :
Որք են բարիք բարեգործեալք
'ի բարերարէդ՝ անկիրթք չա-
րեաց , հաստեալք յամենիշ-
խան հրամանաց էիդ . զօ-
րութիւնք հզօրք՝ ակնարկու-
թեան բարձրելոյդ . սուրբք .

մաքուրք , անարատք , օրհ-
նեալք , վայելչականք , յաղ-
թողք եւ անպարտելիք , եւ
լստ ընթացից տեսութեան
մտաց՝ արագունք :

Բ . Որք եւ պտղակորոյս
տնկոյ թղենւոյն եռամեանն
դատարկութեամբ , որ զընաւ
յաւիտեանս պարունակէ ժաւ
մանակն՝ զանցեալն ընդ ներ-
կայիս եւ ընդ ապառնւոյն ,
յամայր յամբութեամբն յեր-
կարաձգելոյ՝ յայգի աշխար-
հիս արմատացելոյ , սին սա-
ղարթիւն պաճուճելոյ՝ զրկեալ
ի պտղոց , որ է ճշգրիտ պատ-
կեր թշուառ մարդկութեանս :
Սոքա բարեխօսք՝ հանդեր-

ձիւք՝ այլ և խնամակալք, որ
 դեգերին հանապազ առ մեզ՝
 ընդ մերում կրիցս կարեկցե-
 լով, բարեմասնութեանն մեր
 սպասեն, և յաւիտենականն
 կենդանութեամբ փրկու-
 թեանն մեր աղօթեն զայս
 բան ասելով, զգործս ձեռաց
 քոց մի անտես առներ: Քան-
 զի արդարեւ մեր են այս ա-
 զաչանք ՚ի բարերարէդ Աս-
 տուծոյ վասն մեր կարգեալ
 առ նոսա, զի նոքա բանիւ են
 ասեղծեալ, եւ մեք ձեռօք
 ներգործեալ: Արք և գալոց
 են ընդ միածնիդ՝ վկայք սոս-
 կալի դատաստանին հատուց-
 ման, ճշմարտաբան դատա-

խաղք յանցաւորութեան եր-
կրայնոցս, յահաւորին ատե-
նի՝ յայտնիչք իրաւամբք ըզ-
մատակարարութիւնն՝ որ առ
մեզ, որ և անտանօր կարեկ-
ցեն ազդեալ հառաչմամբ
զմշտանութեն նուազ ձայնի,
ողորմեա՝ դու ատեղծեր, մի
կորուստներ:

Գ. Արդ՝ ընդ գոհաբանութեան ձայնիցն խնդրուածաց անմահականացն վեհից՝ եւ
ի մեր հեծութիւնս հոտու-
տեցիս, բնաւից արարիչ. որ
յաղթես զթութեամբդ քով
վերնոցն և ստորայնոցս. բան-
զի քո է բարերարելի առ մեզ
և առ նոսին: Արդ՝ վասն բա-

րեզսարդութեան անախտա-
 կանացն, հրաշատեսիլ հրա-
 կերպիցն, անշաղախ մաքրոցն,
 անմեղիցն, բոցանիւթիցն,
 հոգեղինացն, եւ անուանե-
 լեացն. ամենաճեցուն առա-
 ւելութեամբ 'ի բարձրն ընտ-
 րականութիւն գերափայլ
 յաճախ գիտութեամբ ան-
 ցուրտ ջերմութեամբ ջե-
 ուղցանողք՝ ինքնաբուն տա-
 պովն աստուածսիրութեան
 ըստ ինքեանց զմերս սառնա-
 սեր սրտիցս անբորբոք շի-
 ջումն, այրիլ անաղօտ 'ի մե-
 ծախորհուրդ սրբում սեղա-
 նիս՝ որ 'ի խորանիս, առանց
 նիրհելոյ եւ դանդաղանաց

սպասել հրամանաց երանա-
 կանաց կեցուցիչ կամաց ա-
 մենաստեղծիդ, քրովբէօրէն
 առաքինութեամբ Աստուած
 միացեալք անբաժանելի։ Որք
 երկնաւոր պետութիւնք են
 մեծք, և զինուորութիւնք ան-
 բիծք ահաւորք երկնաւորիդ
 Աստուծոյ՝ ազատագնեայ պաշ-
 տօնեայք, 'ի յամպոյդ լուսոյ՝
 ցովբ նշուղից։

Դ. Որովք և ինձ մեղա-
 ւորիս հողեղինի մարդասիրեա-
 ցես ողորմիլ՝ Յիսուս ազա-
 չանօք իմոյն հրեշտակի, դար-
 ձուցանելով զիս տէր՝ 'ի բա-
 րիդ քս հետս լուսոյ. զի զա-
 ւանդ հոգւոյս իմ՝ պաշտպա-

նութեան, զոր հաւատացեր
 նմին տեսչութեան, զընկալ-
 եալն 'ի քէն 'ի կենցաղ աստ-
 եացս՝ ուրախութեամբ սրտիւ
 յիս բերկրեալ, անմեղադրե-
 լի առ 'ի քէն օրհնեալ խըն-
 դալից դիմաց զուարճու-
 թեամբ՝ քեզ արքայ բարձրու-
 թեան փառաց անհասից՝ 'ի
 խրախճանս կենդանախումբս
 բերկրեցելոցն պարուց մա-
 աուցեալ ընծայեցուացէ՝ գո-
 վեալ ողորմած : Եւ քեզ ան-
 քննին ընդ Հօր անհասի՝ թու-
 ւակցութեամբ Հոգւոյդ ան-
 ճառի՝ վայելէ փառք պատիւ
 և երկրպագութիւն, յաւի-
 տեանս յաւիտենից, ամէն :

Աղօթք առ ամենասուրբ Երրորդութիւնն
Յովհաննու գառնեցւոյ ասացեալ :

Բարերար եւ ամենակալ՝
յոյս ապաւինի ամենայն տա-
րակուսելոց՝ տէր իմ եւ Աս-
տուած իմ, արարիչ էից յա-
նէից եւ նախախնամող բոլո-
րից. որ յայսմ աւուր հրա-
մանաւ քով բաժանեցեր
զբազմութիւն ջուրոց, զբաղ-
ցունան ամբարձեր 'ի վեր
յամպս տեղալ 'ի վերայ երկ-
րի 'ի բլիսել զաղբիւրս եւ
խաղացուցանել զգետս, եւ
զաղտաղտինս թողեր յերկիր
ստորին անսահման իմաստու-
թեամբ, և արկեր անջրպետ

'ի մէջ նոցա լոյծ և հոսանուտ
 զհաստաառութիւնն օգոյ . զի
 փոխադարձ տուրեւառու
 թեամբ ջուրց մշտնջենապէս
 հաղորդիլ կարասցեն ընդ մի-
 մեանս վերինքն եւ ստորինք
 յօգուտ համօրէն տիեզերաց,
 և 'ի պէտս յազգի մարդկան՝
 զոր հանդերձեալ էիր արար-
 չագործել 'ի վայելութն երա-
 նաւէտ փառաց աստուածու
 թեանդ քոյ :

Արդ՝ ես որ կամ իբրեւ
 զջուր ստորին ազտեղեալ 'ի
 ճահիճս զանազան մեղաց
 ցարչութեամբ , և ապակա-
 նեալ բազմօրինակ անօրէ-
 նութեամբ , առ քեզ պաղա-

տիմ արարիչ իմ և յոյս բա-
 րեգութ կամօքդ վեր առեալ
 զմիտս իմ 'ի ստորէ՝ մաքրա-
 գործեան որպէս զջուրսն ամ-
 պոց յամենայն աղտեղու-
 թեանց քոյովդ սրբութեամբ,
 եւ զդառնութիւն նեխու-
 թեան իմոյ 'ի բաց արան յի-
 նէն քոյովդ քաղցրութեամբ
 լինիլ հաճոյ աստուածու-
 թեան քոյ կամաց՝ 'ի գովեստ
 փառաց անբաւ շնորհաց քոց:

Մի հայիր 'ի բազմութիւն
 անօրէնութեան իմոյ՝ որ ան-
 արժամ եմ գիշոյ, և մի գար-
 շիր յինէն վասն զազրութեան
 յանցանաց իմոց՝ յորում կամ
 շաղախեալ, այլ մատիր առ իս

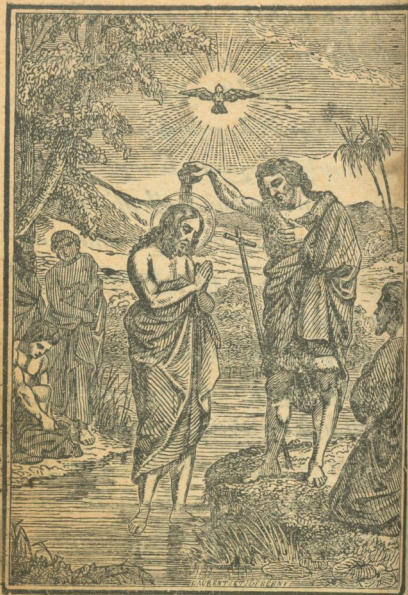
անճառելի գթութեամբդ, և
 ողորմեան ինձ ըստ բազում
 ողորմութեան քում, զի
 քաղցր ես առ ամենեւին՝ որք
 կարդան առ քեզ, և ապա-
 ւինին 'ի քո մարդասիրու-
 թիւնդ:

Դու տէր՝ զանձրև գթու-
 թեան կամաց քոյ և զառա-
 տազել ռողորմութեան քոյ
 զցօղ անձրեւեան 'ի սիրտս իմ,
 որ 'ի սաստիկ ցանկութենէ
 չարեաց և 'ի տապոյ անօրէ-
 նութեան երաշտացեալ՝ չու-
 ճի ինչ բերս պտղոց բարու-
 թեան, և ոռոգեալ պարար-
 տացո՛ւ շնորհօք մարդասիրու-
 թեան քոյ՝ բերել զարդիւնս

անեղծանելիս 'ի պաշար մըշ-
տնջենաւոր եւ անեղբական
կենաց :

Լո՛ւր ինձ բարերար , քա-
ւեան անյիշաչար , եւ արան զճա-
ռայս քո արժանի վերին օթե-
ւանացդ ընդ սիրելիս անուան
քոյ սրբոյ , եւ ընդ կամարարս
հաճոյից աստուածութեանդ
քոյ՝ որ յերկինս եւ որ յերկրի .
զի ընդ նոսին փառաւորեցից
անլուելի օրհնաբանութեամբ
զՀայր եւ զՍրդի եւ զսուրբ
Հոգիդ , այժմ եւ միշտ եւ յա-
ւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Դա է որդի իմ սիրելի
ընդ որ հաճեցայ:

ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ ԱԻՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր մի սրտմտութեամբ
քով յանդիմաներ զիս, և մի
բարկութեամբ քով խրատեր
զիս:

Զի նետք քո հարան յիս, և
յիս հաստատեցաւ ձեռն քո:
Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ
իմոյ, յերեսաց բարկութեան
քո:

Ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց
 իմոց՝ յերեսաց մեղաց իմոց :
 Անօրէնութիւնք իմ բարձրա-
 ցանքան զգլուխ իմ, որպէս
 բեռն ծանր ծանրացան ՚ի վե-
 րայ իմ :

Նեխեցան եւ փտեցան վէրք
 իմ՝ յերեսաց անզգամու-
 թեան իմոց :

Տառապեցայ եւ խոնարհ եղէ
 մինչեւ յոյժ, զօրհանապաղ
 տրտում գնայի, զի անձն իմ՝
 լի եղեւ չարչարանօք, եւ ոչ
 գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ :
 Զարչարեցոյ եւ խոնարհ եղէ
 մինչեւ յոյժ, մռնչէի առ հե-
 ծութեան սրտի իմոյ :

Տէր առաջի քո է ամենայն

ցանկութիւն իմ, և հեծու-
թիւն իմ՝ ի քէն ոչ ծածկեցաւ:
Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և
եթող զիս զօրութիւն իմ, լայս
աչաց իմոց, եւ այս ոչ եղեւ
ընդ իս:

Բարեկամք իմ և մերձաւորք
իմ առաջի իմ մերձեցան և
կացին, եւ մերձաւորք իմ
հեռի եղեն յինէն:

Բռնադատէին զիս և խնդրէին
զանձն իմ՝ ոչք խորհէին չար
ի վերայ իմ, խորհեցան զանօ-
րէնութիւն և զնենգութիւն
զօրհանապաղ խորհեցան:

Այլ ես որպէս խուլ զի ոչ
լսէ, որպէս համբ որ ոչ բա-
նայ զբերան իւր:

Եղէ ես որպէս մարդ որ ոչ
լսէ, և ոչ գոն խօսք 'ի բերան
նորա :

Ես 'ի քեզ տէր յուսացայ,
և դու լուիցես ինձ տէր Աս-
տուած իմ :

Ասացի թէ մի ուրախ եղի-
ցին յիս թշնամիք իմ, 'ի սա-
սանիլ ոտից իմոց 'ի վերայ իմ
մեծամեծս խօսեցան :

Ես 'ի տանջանս պատրաստ
եմ, և ցաւք իմ առաջի իմ
են յամենայն ժամ :

Զանօրէնութիւնս իմ պատ-
մեցից, եւ հոգացայց վասն
մեղաց իմոց :

Իսկ արդ՝ թշնամիք իմ կեն-
դանի են եւ զօրացեալք են

քան զիս , եւ բազումք էին՝
ոյք ատէին զիս 'ի տարասպար-
տուց :

Ոյք հատուցին ինձ չար փո-
խանակ ընդ բարւոյ , չարա-
խօսէին զինէն , զի ես երթայի
զհետ արդարութեան :

Մի թողուր զիս տէր Աս-
տուած իմ . և մի 'ի բացեայ
առնիր յինէն , հայեաց յօգ-
նել ինձ տէր փրկութեան
իմոյ :

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԲՅ . Դարձո զցասումն քո
'ի մէնջ՝ յաղաղակել հողեղի-

Դա՛ցս , բազմագո՛ւթ տէ՛ր
 խնայեա՛ն և մի՛ կորուստաներ :
 Կանգնեա՛ն զանկեալս 'ի գլոր
 մանէ՛ , զվերաւորեալս 'ի թըշ
 ԴամԼոյն , որ բժիշկդ ես հիւ
 ւանդաց , բժշկեա՛ն զիմ զհիւ
 ւանդուԹիւնս :

Ի յանցանաց իմոց թախծեալ
 անձն իմ՝ գոչեմ որպէս ըզ
 մաքսաւորն , Ա՛ստուած՝ քա
 ւեա՛ն զիս զմեղաւորս :

Աներեւութից քննող գաղտ
 նեաց՝ բժշկեա՛ն զհոգւոյ իմոյ
 զհիւանդուԹիւն եւ կեցո՛ ,
 միայն մարդասէր :

Որ երկայնամիտդ ես առ ա
 մենեսեան՝ ողորմեա՛ն անձին
 իմոյ բազմամեղի եւ կեցո՛ ,

միայն մարդասէր :

Ամենաբաւական ողորմու-
թեան շնորհ՝ պարգեւեալ ինձ
յահագին աւուրն զթողու-
թիւն և կեցո՛ն, միայն մար-
դասէր :

Բազում են քո գթու-
թիւնքդ բազմամեղ անձին
իմոյ, ողորմեա՛ն Աստուած
քաւիչ իմ :

Զի քեզ անյիշաչար տէր՝ մե-
ղայ չարին խաբամամբ, ողոր-
մեա՛ն Աստուած քաւիչ իմ :

Ի քո ՚ի միւսանգամ գալըս-
տեանն՝ յորժամ գաս դատել
զերկիր, ողորմեա՛ն Աստուած
քաւիչ իմ :

Մեղաք մինչեւ յերկինս,

և զարդար զցասուամբն քո շար,
 ժեցաք 'ի մեզ, տէր՝ ըստ մե-
 ծի քում ողորմութեանդ ու
 զորմեան մեզ:

Իջաք մինչ 'ի դժոխս՝ ընկրղ-
 մեալք յանօրէնութեան մե-
 րում. տէր՝ յիշեան զգինս ա-
 րեան որդւոյ քոյ, և ողորմեա-
 չալածեան 'ի մէնջ տէր՝ նշա-
 նաւ խաչի քոյ զընդդիմամարտ
 և զաներևոյթ գազանն, և մի
 տար յապականութիւն զքո
 ժառանգութիւն:

Տաճար լուսոյ անստուե-
 րին և առագաստ անճառ բա-
 նին. որ զնախնւոյ մօրն Նւայի
 բարձեր զանէծան տրտմալի.
 հայցեան յորդւոյ քոյ միածնի

հօր հաշտութեանն միջնորդի,
բառնալ 'ի մէնջ զխռովու-
թիւն և տալ զոգւոց խաղա-
ղութիւն :

Փառք հօր և որդւոց :

Աստուածածին անհարսնա-
ցեալ յերկրէ երկնից հարսն
ընծայեալ, յորժամ բազմիս
լուսոյ նման քոյ միածնիդ յա-
ջակողմեան, յայնժամ մաղ-
թեա՛ ընդ մեր զնոյն փրկել
զմեզ յահեղ բոցոյն, համա-
դասիլ ընդ արդարոց երգել
քեզ փառս ընդ երկնայնոցն :

Այժմ և Ռչա և յաւիտեանս :
Երեւեալ աղիւսանման ակն
պատուական 'ի ձեւ խաչին,
հերձանելով զծովն կարմիր :

առաջնորդելով ժողովրդեանն
սեամբ ամպոյ լոյսն անմեկ-
նելի, որ ձեւացոյց մեզ սո-
վաւ մտանել ընդ դուռն ա-
նեղաչէն դրախտին տեառն:

Թագաւորք Ապաշխարութեան:

Երկայնամիտ ես տէր առ
ամենեւեան, և գթան տէր ՚ի
վերայ մեր՝ որպէս և յաւա-
զակին՝ փրկիչ, և կեցո:

Երկայնամիտ բազում ողորմ
և ճշմարիտ՝ նայեան առ իս և
ողորմեան ինձ:

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայիքոյ,
կեցո՛ զօրդի աղախնոյ քոյ, և

արան առ իս նշան բարութեան :
 Եւ գթան տէր 'ի վերայ մեր
 որպէս և յաւազակին՝ փրկիչ
 և կեցո՛ն :

Տէր՝ որ գթացար յաւազակն
 խաչակից լինիլ քեզ, և մաք-
 րեցեր զաղտեղութիւն յան-
 ցանաց նորա յաղբերէ կողի
 քոյ . գթան և յիս 'ի մեղա-
 ւորս, որ ծարաւիս եմ առ
 քեզ, եւ փափագիմ 'ի դա-
 ւիթս քո՝ որպէս զմի 'ի յեղ-
 ջերուաց 'ի յաղբերս ջուրց :

Մարտեաւ ընդ իս թշնա-
 մին, հանապազ զիս կամի
 կորուսանել . այլ դո՛ւ տէր
 իմ՝ այց արան մօլորեալ ոչ
 խարիս և կեցո՛ն :

Մարտեան ընդ իս 'ի տարա-
պարտուց, և փոխանակ սիրոյ
իմոյ մատնէին զիս, այլ ես
յաղօթս կայի:

Հատուցին ինձ չար փոխանակ
բարւոյ, ատելութիւն փո-
խանակ սիրոյ իմոյ, այլ դու
տէր իմ՝ այց արահ մոլորեալ
ոչխարիս և կեցո՛ն:

Որ հովիււդ ես հօտից բանա-
ւոր կենդանեաց, տո՛ւր ինձ
յոյս կենաց ապաշխարու-
թեան, և դարձո՛ զմոլորեալս
'ի հօտ քո Քրիստոս և կեցո՛ն:

Մեղայ և աղաչեմ զքեզ,
թողութիւն շնորհեան մեղաց
իմոց, քաւիչ իմ լէ՛ր քո գթու-
թեամբդ՝ որ միայնդ ես Փրբ

կիչ և կեցո՛ւ: Մեղայ տէր մե-
ղայ, և զանօրէնուլթիւն իմ
ես ինձէն գիտեմ:

Աղաչեմ եւ խնդրեմ 'ի քէն՝
թո՛ղ ինձ տէր թո՛ղ ինձ, եւ
մի կորուսաներ զիս ըստ անօ-
րէնուլթեան իմոյ. քաւիչ իմ
լէ՛ր քո գլթուլթեամբդ՝ որ մի-
այնդ ես փրկիչ և կեցո՛ւ:

Մեղայ քեզ տէր, մեղայ քեզ
տէր, մեղայ, և քան զաւաղ
ծովու բազում են յանցանք
իմ, պատրանք աշխարհիս
խաբեցին զիս, եւ եղէ ան-
պտուղ 'ի կենաց յուսոյդ,
այլ դու անոխակալ եւ անյի-
շաջար Փրկիչ՝ խնայեա՛ն 'ի մե-
ղուցեալ ծառայս և կեցո՛ւ:

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ :

ԲԱՆ Հ.

Ա. Եւ քանզի համբար-
ձեալ զընթացս բանիս՝ ՚ի փո-
քունց աստի երկնայնոց՝ չհա-
մարեւոց ընդ գոյս եղեւոց՝ ՚ի
մեծագունիցն տեսակս, ա-
սացից զտօնելի հանդէս իրա-
ւանց ահաւորին անաչառու-
թեան : Ար զի թէ մերձաւո-
րագոյնք իցեն Աստուծոյ՝ իբ-
րեւ զնախածանօթ հայրա-
պետութիւնան, և կամ մաք-
րագոյնք՝ որպէս զմարգա-
րէսն, կամ անբծագոյնք՝ իբ-
րեւ զառաքեալսն կամ ընտ-

բեւազոյնք՝ որպէս զմարտի-
րոսան, եթէ ոչ դու մարդա-
սիրեսցես աննուազ բարիդ
եւ անփոփոխ խնամակալու-
թիւնդ եւ անպակաս ողոր-
մութիւնդ, ընդունայն է ինձ
փրկութիւնն առ ՚ի նոցանէ:

Բ. Զի եթէ առ նոյն ինքն
Աբրահամ ձայն արձակիցեմ,
իբր ողորմագին առակ ընչե-
ղին ինձ վարդապետէ, ՚ի տա-
պոյ անտի պատկեալ, կաթի
միոյ ջրոյ ոչ բաւականանայ.
քանզի և նա փակեալ է ընդ
կարեօք հասարակաց անհնա-
րութեան: Իսկ եթէ առ Մով-
սէս, և նա զգածեալ է տկա-
րութեամբ, որ ոչ զօրեաց

առնն փրկութեան, որ զհայ-
 թայթանաց կրկուտն 'ի պահ-
 պանութեանն աւուր ժողո-
 վէր: Իսկ եթէ առ Ահարոն,
 և նա ինքնին իսկ կարօտացաւ
 մաղթողի: Իսկ եթէ առ Գա-
 ւիթ, 'ի մէջ բարեացն առա-
 ւելութեան՝ ստգտեալ է և
 նա: Իսկ եթէ առ Նոյ և Յոր-
 եւ Դանիէլ, զայս եղեկիէլ
 մարգարէ մեկնեաց՝ յանուա-
 նէ իսկ յիշատակեալ զնոսա,
 և զայն ընդ նոսին իբր 'ի դի-
 մաց Աստուծոյ ազդեալ, կեն-
 դանի եմ ես՝ ասէ տէր, թէ
 ոչ ապրեցուցեն զուստերս
 և զդաստերս իւրեանց 'ի բար-
 կութենէն՝ որ հասանիցէ,

քայց եթէ ինքեանք միայն
 ապրեացին : Իսկ եթէ առ
 Պետրոս վէմն հաւատոյ , 'ի
 քումդ ինամոց խօւն մի խիւ
 թացեալ՝ և նա ընդ կրիւք իմն
 գրաւեցաւ : Թողում ասել
 զբազմացն գումարութիւն՝ խո-
 նարհեալ առ կարիս կուրիս ,
 թէ և յաւէտ երջանիկք իցեն ,
 Ընդ որս և Յովասու ոմն մար-
 գարէի 'ի մէջ աստուածա-
 ռաքն սպասաւորութեան]
 մարդկօրէնն գայթակղու-
 թիւն՝ մնայ յոլովից անթարգ-
 մանելի , թէ եւ 'ի դէմս իմն
 մեկնութեան ձեռնկերպեսցի :
 Գ . Եւ քանզի չափեալ սահ-
 մանեցաւ զօրութիւն վրկու-

Թեան մարդկան , և ցուցան
 նոքա ողորմեալք բարերա-
 րիդ՝ և զօրացեալք ամենա-
 կալիդ . կոչեցեալք պաշտ-
 պանողիդ՝ եւ քաւեցեալք
 հնարաւորիդ . շնորհեալք ա-
 զատեցուցիդ՝ եւ բժշկեալք
 անախտականիդ . կենագոր-
 ծեալք անապականիդ՝ և լու-
 տաւորեալք նորոգողիդ , այ-
 տաւհետեւ գիտացեալ զսակն
 որքանութեանց հողածին բը-
 նութեանա որք մխիթար են
 օրինակաւն նմանաբար հա-
 րազատապէս վհատութեան
 յուսահատելոց , ահա առ-
 քեզ դիմեցից՝ որդի Աստու-
 ծոյ կենդանւոյ Քրիստոս օրհ-

նեալ յամենայնի : Մանա-
 ւանդ զառակն ազգակից
 այսմ մաղթանաց աստանօր
 յիշեալ, զվերագրելոցդ բան
 վերստին արգարացուցանէ,
 բարի է, ըստ իմաստնոց ու-
 մեմն երջանկի, անկանել 'ի
 ձեռս տեառն, և մի 'ի ձեռս
 մարդկան. զի որպէս մեծու-
 թիւն նորա, և ողորմութիւն
 նորին : Եւ այս բան՝ թէ եւ
 զԴաւթին իմն գծագրէր, որ
 զերեք մասնեան հարուածն
 աստուածեան առաջի եղեալ՝
 ընտրեաց ինքնին կամաւ որա-
 բար զդատակնիք մահուն սա-
 տակման՝ իբր զկենդանի Քրիս-
 տոսի հաւատոցն յաճախու-

Թեամբ քան զերկուսն եւս
 այլ փոքրկունս՝ որք տանջենն
 և ոչ ողորմին. սակայն և իմ
 օրինակութիւն բանիս պատ-
 կերի ճարակեցելոյ հնարս կե-
 նաց կորուսեալս անձին՝ ոչ է
 այլայլեալ յարմարութենէ .
 զի ոչ եթէ զփրկեալսն նուառ
 տացուցանեմ՝ ի մատենի այսր
 ողբերգութեան, առանց ու-
 րոց ոչ է մատչիլ առ տէր,
 այլ զփրկողին անուն պատ-
 կեմ, և զչնորհ նորին առ ա-
 մենեօին բարեհաջակեմ. և
 զբնաւին բարձունսն ի թռիչս
 վարուց՝ խոստովանիմ բանիս
 արդմանաւ յաւէտ կարօ-
 տեալ ողորմութեանն գեղոյ:

Դ . Ահա դու կեանք՝, դու
 փրկութիւն , դու բժշկու-
 թիւն , դու անմահութիւն ,
 դու երանութիւն , դու լու-
 տաւորութիւն . արա՛ ինձ ան-
 դորր 'ի մեղացս աշխատու-
 թեանց , զի և քեզ լիցի հան-
 գիստ 'ի մշտադատու հեծու-
 թեանց՝ ձանձրացուցիչս թա-
 խանձանաց . որ ոչ այլ իւրիք ,
 քան թէ փրկութեամբ մարդ-
 կան սպարարիս , օրհնեալ յա-
 ւիտեանս . ամէն :

Աղօթք առ Հայրն Երկնաւոր, Յովհաննու
գառնեցւոյ առացեալ ։

Արարչագործ Աստուած
եւ ամենախնամ, որ յայսմ
աւուր գթութեամբ կամաց
քոց ժողովեցեր զջուրս որ
'ի վերայ երկրի՝ 'ի խորս ծու-
վու, և զասուցեր զցամաքն
'ի ջուրց, և զարդարեցեր զայն
զանազան բանջարօք և ծաղ-
կագեղ վայելչութեամբ, և
ազգի ազգի պտղաբեր ծա-
ռովք։ Իսկ արդ երկիրս անձ-
նաւոր՝ փոխանակ բարեբոյս
սերմանց առաքինագործ ար-
գասեաց՝ բուսուցի փուշս

մեղաց խոցոտիչս հոգւոյ իմոյ .
 և փոխանակ բերոցն քաղց-
 րութեան՝ պտուղս անօրէ-
 նութեան դառինս և մահա-
 բերս ինձ գոյացուցի :

Այլ դու անոխակալ տէր՝
 հայեացք քաղցրութեամբ առ
 իս յարարածս քո , և մի՛ ան-
 տես առներ զգործս ձեռաց
 քոց . խլեա՛ յինէն զփուշս չա-
 րեաց և զարգասիս անօրէնու-
 թեան՝ զոր ես ինձէն՝ պտղա-
 բերեցի . և սերմանեան վե-
 րատին 'ի միտս և 'ի կամս իմ՝
 զբարին և զօգտակարն հոգւոյ
 իմոյ՝ յօժարիլ և ընտրել զայն ,
 և առնել կամարար սիրով :

Անօրէնութիւնք իմ բարձ-

րացանք քան զգլուխ իմ, եւ
 տղմաշաղնիս ջուրք մեղաց
 ծածկեցին զանձն իմ, եւ ա-
 հա առ քեզ առ բարեգուծ
 տէրդ իմ պաղատիմ, երե-
 ւեցն՝ զիս իբրեւ երկիր ցա-
 մաք, և նորոգեա զսիրտ իմ
 բերել պտուղս բարիս զկա-
 նուխն և զանագան ըստ հա-
 ճոյից քոց՝ մարդասէր:

Երկիրս բանաւոր՝ զոր զար-
 դարեցեր բնաբուս առաքի-
 նութեամբ, ցամաքեցայ ՚ի
 հրատապ՝ հրապուրանաց իշ-
 խանին օգոյս այսորիկ՝ որպէս
 գալարի ՚ի սաստիկ տօթոյ, և
 թօթափեցան ծաղիկք հո-
 գւոյս, գօտացան ոստք առա-

քինութեան, եւ խամբացան
բողբոջ բարեաց:

Եւ ահա կորացեալ ան-
ձամբ առ քեզ աղաղակեմ
պարգեւիչդ կենաց, ցօղեան
յիս զցօղ խնամոց մարդասի-
թեան քոյ, զի չորացաւ որ-
պէս խեցի զօրութիւն իմ, և
որպէս խոտ տանեաց ցամա-
քեցայ, և նորոգեան զիս նորո-
գութեամբ շնորհաց քոց ըստ
առաջնութեան պայծառութեան:

Արարեր զիս այգի վայե-
լուչ ցանկով օրինաց պատս-
պարեալ առ 'ի բերել ողկոյզս
քաղցրութեան 'ի հաճոյս տրե-
կագործողիդ իմոյ Աստուծոյ.
Իսկ ես ապստամբ կամօք ար-

համարհեալ զօրէնս քո, խո-
պանացոյ չարաչար գնացիւք,
և պողաբերեցի խաղող դառ-
նութեան բազմօրինակ անօ-
րէնութեան:

Եւ անդ մարդասէր՝ խնա-
յեան յիս գթութեամբ, եւ
դարման տանր այգւոյս այսմիկ
զոր տնկեաց աջ քո, ամրացն
զիս վերստին օրինօքդ կենաց,
եւ ՚ի բաց արան յինէն զբաղ-
ձանս չարեաց՝ որք ստեղնին
՚ի կամս իմ: Արագէս զի վաս-
տակեալ յարդիւնս առաքի-
նութեան՝ արժանի եղէց ըն-
դունիլ զօրհնութիւն առ ՚ի
քէն և վայելել յանճառ բա-
րիադ ընդ սուրբս քո յերկինս,

և գոհութեամբ փառաւորել
 զամենագոր տէրութիւն քո
 յաւիտեանս յաւիտենից, ա-
 մէն :

Զոր առեալ Որդւոյ վերափոխեալ
դասեաց յանպատում 'ի կեանս:

ԶՈՐԵՔՇԱՐԱԹԻ ԱԻՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՈՂՈՐՄԵԱ ինձ Աստուած
լստ մեծի ողորմութեան
քում, լստ քաղում գթու-
թեան քում քաւեան զանօրէ-
նութիւնս իմ:

Առաւել լուսն զիս յանօրէ-
նութեան իմմէ, և ՚ի մեղաց
իմոց սուրբ արան զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ին-
 ձէն գիտեմ, եւ մեղք իմ
 առաջի իմ են յամենայն ժամ:
 Քեզ միայն մեղայ տէր, եւ
 չար առաջի քոյ արարի:

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս
 քո եւ յաղթող 'ի դատել գաս:
 Անօրէնութեամբ յղայաւ,
 եւ 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:
 Դո՛ւ տէր զճշմարտութիւն
 սիրեցեր, զանյայտս եւ զծած-
 կեալս իմաստութեամբ քով
 յայտնեցեր ինձ:

Յօղեա՛ յիս մշտկաւ եւ սուրբ
 եղէց, լուա՛ եւ քան զձիւն
 սպիտակ եղէց:

Լսելի արա՛ ինձ զցնծութիւն
 եւ զուրախութիւն, եւ ցնծաւ:

ցեն ոսկերք իմ տառապեալք:
Դարձո՛ զերեսս քո ՚ի մեղաց
իմոց, եւ զամենայն անօրէ-
նութիւնս իմ քաւեան յինէն:
Սիրտ սուրբ հաստատեան յիս
Աստուած, եւ հոգի ուղիղ
նորօգեան ՚ի փորի իմում:

Մի ընկենուր զիս տէր յերե-
սաց քոց, և զհոգի քո սուրբ
մի հաներ յինէն:

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկու-
թեան քոյ, եւ հոգւով սկե-
տութեան քոյ հաստատեան
զիս:

Ուսո՛ւցից անօրինաց զճանա-
պարհս քո, եւ ամբարիշտք
առ քեզ դարձցին:

Փրկեան զիս յարենէ Աստուած՝

Աստուած փրկութեան իմոյ,
ցնծասցէ լեզու իմ յարդա-
րութեան քում:

Տէր եթէ զշրթունս իմ բա-
նաս, բերան իմ երգեսցէ
զօրհնութիւնս քո:

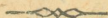
Թէ կամեցեալ էիր պատա-
րագս մատուցանէաք, բայց
դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ
հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի
խոնարհ. զսիրտ սուրբ եւ
զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ
արհամարհէ:

Բարի արան տէր կամօք քովք
սիօնի, և շինեսցին պարիսպքն
Երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պա-

տարագս արդարու թեան ,
յորժամ ուխտից պատարագս
հանցեն 'ի սեղան քո զուա-
րակս :

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԲԻ. Յամենայն ժամ աղա-
չանք իմ այս են , 'ի մեղաց ի-
մոց սուրբ արան զիս տէր :

Յանցանայ իմոց զարհուրի
սիրտ իմ , աղաչեմ զքեզ թող
ինձ տէր :

Արտասուաց իմոց մի լուեր
տէր , զի պանդուխտ եմ ես
անցաւոր երկրի :

Թիւնս իմ , Ողորմեան ինձ :

Աստուած իմ՝ ողորմեան ինձ
 զի անպատասխանի եմ յամե-
 նայնի, թող ինձ տէր :

Տառապեալք, ճանապարհք
 քո ուղիղ են, ես միայն մո-
 լորեցայ, դարձի՛ զիս՝ եւ ու-
 ղորմեա ինձ Աստուած :

Թեան քո, Դատաստանք քո
 արդար են, ես միայն եմ մե-
 ղուցեալ, քաւեան զիս՝ եւ ու-
 ղորմեան ինձ Աստուած :

Յոյս իմ ես դու տէր՝ քա-
 ւիչ յանցանաց իմոց, մի՛ ան-
 տես առներ զբղխումն արտա-
 սուաց իմոց, ողորմեան ինձ
 Աստուած :

Առ քեզ ապաւինեցայ որպէս
 զանառակ որդին, հայր՝ մե-

դայ յերկինս և առաջի քո .

ողորմեան ինձ Աստուած :

Փրկեան զիս Աստուած 'ի բազում մեղաց իմոց , արան արժանի քոյին սուրբ արքայու թեանդ , ողորմեան ինձ Աստուած :

Մեղք իմ բազում են յայժ , ծանր են քան զաւաղ ծովու . քանզի քեզ միայնոյ մեղայ , ողորմեան ինձ Աստուած :

Բայց տէր զդուռն ողորմութեան , որ ողբալով կարդամ առ քեզ , քանզի քեզ միայնոյ մեղայ , ողորմեան ինձ Աստուած :

Հէզ յիս զգթութիւնդ քո բազումողորմ և մարդասէր ,

քանզի քեզ միայնոյ մեղայ
ողորմեան ինձ Աստուած :

Թիւնա իմ. Մեղայ քեզ
տէր՝ մեղայ, ողորմեան :

Մեղայ անօրինեցայ՝ և մատ-
նեցայ 'ի ձեռս անօրէն թըշ-
նամւոյն, արդ անկեալ աղա-
չեմ՝ թող ինձ տէր :

Քան զամենեւեան առաւել
մեղայ տէր իմ գթած, քան
զամենեւեան անօրինեցայ և
մատնեցայ 'ի ձեռս անօրէն
թշնամւոյն, արդ անկեալ ա-
ղաչեմ թող ինձ տէր :

Նկեացէ տէր 'ի վերայ մեր
ողորմութիւն քո, եւ բան
փրկութեան քոյ պահեսցէ
զանձինս մեր 'ի մեղաց :

Ողորմութիւն քո եւ ճշմար-
տութիւն քո և լոյս երեօաց
քոց առաջնորդեսցէ մեզ 'ի
յարդարութիւն :

Որ ողորմածդ ես՝ գթած եւ
երկայնամիտ տէր, ընկալ զա-
ղաչանս մեր բարեխօսու-
թեամբ տուրք Աստուածած-
նին :

Տէր՝ զլուր միւսանգամ
քոյ գալստեանդ լուայ և եր-
կեայ, զի ուտայ 'ի սրբոց սլա-
տուիրանացն, եթէ գաս դու
'ի դատել զերկիր :

Տէր՝ յիշեցի զչար զգործս իմ
և զարհուրեցայ, զի ծանեայ
ճշմարտութեամբ զահաւոր և
զանսլառ զքո դատաստանն :

Տէր՝ յիշեցի և գգուեթ արար,
 չական սիրոյ քոյ առ քո արա-
 լածս, և ՚ի քո գթութիւնդ
 ապուինեալ աղաչեմ, ողոր-
 մեան ինձ յաւուր յայնմիկ
 Քրիստոս արդար դատաւոր:

Աղաչանօք Աստուածած-
 նին անասական քում ճեռ-
 զին՝ զիմանալի աչս որովոյ մե-
 լոյ բացցես ողորմութեամբ
 հայիլ ՚ի լոյս քո Քրիստոս:

Փառք հօր և որդւոյ:

Մարիամ կոյս անարատ զա-
 նասական փեսայդ աղաչեմ,
 զի հաշտեացի ընդ այրի եղեալ
 հոգիս, և միաւորեացի դար-
 ձեալ սիրով ընդ հեռացեալս
 ՚ի նմանէ:

Այժմ և Տիշտ և յաւիտեանս :

Յորժամ յարեւելից փայլիս ,
անձառ լուսով լուսաւորես
զհաւատացեալսն , և դատաւ
պարտես զազգն Հրէից ան-
հաւատից , ո՛վ սուրբ քառա-
թեւ , եւ զիս լուսաւորես
զխաւարեալս մեզօք , և դա-
սակ սրգեսն 'ի դատս մատե-
նագրի յանձառ երկնից ար-
քայութեանդ . զի անդադար
օրհնաբանիս , և քո են փառք
յաւիտեանս , ամէն :

Թողաւորք Ապաշխարութեան :

Տէր իմ՝ բաղում են անա-
բէնութիւնք անձին իմոյ , ոչ

յիշեցի զահեղ զգատաատանս
 քո, արդ անկեալ զքեզ ա-
 զաչեմ, շնորհեա՛ ինձ ապաշ-
 խարութիւն տէր, և ողոր-
 մեա՛ն:

Անօրէնութիւնք իմ բարձրա-
 ցան քան զգլուխ իմ, և որ-
 պէս բեռն ծանր ծանրացան
 ՚ի վերայ իմ:

Նեխեցան և փտեցան վերք
 իմ յերեսաց անզգամութեան
 իմոյ, ոչ յիշեցի զահեղ զգա-
 տաատանս քո, արդ անկեալ
 զքեզ ազաչեմ, շնորհեա՛ ինձ
 ապաշխարութիւն տէր, եւ
 ողորմեա՛ն:

Պաղատանս մատուցանեմք
 քեզ հայր երկնաւոր, մի՛ ան-

տես առնէր զաղաչանս մեր ,
այլ անցն՝ զցատումն քո 'ի
մէնջ , և յիշեան զի պատկեր
եմք բարերարութեանդ :

Տէր իմ՝ գթութիւնք քո
բազում են յոյժ , առ իս ա-
րան զբարերարութիւնս քո .
որպէս և մաքսաւորին՝ և ինձ
սղորմեան : Գթութիւնք քո
բազում են տէր , և ըստ ի-
րաւանց քոց կեցն՝ զիս :

Բազումք են որք հալածեն և
նեղեն զիս . 'ի վկայութեանց
քոց ես ոչ խոտորեցայ . առ իս
արան զբարերարութիւնս քո ,
որպէս և մաքսաւորին և ինձ
ողորմեան :

Անխաւալ և անյիշաչար տէր՝

որ գթալով 'ի մեղաւորս ,
 չնորհեցեր ապաշխարութիւն
 արդ գթան և յիս տէր 'ի մե-
 ղուցեալ և յանօրինեալ քո
 ծառայս , և փոխարկեան զգոր-
 ծողս չարեաց 'ի զղջումն ա-
 պաշխարութեան և կեցո՛ւ :

Ի տաճարի քում որբու-
 թեան փառաւորելով զքեզ ,
 դու ունիս իշխանութիւն՝ ու
 զորմեան մեզ :

Այլ ես ըստ բազում ողոր-
 թեան քում մտից 'ի տուն
 քո , և երկրպագից 'ի տաճար
 սուրբ քո երկիւղիւ քով :
 Տէր՝ առաջնորդեան ինձ յոր-
 դարութեան քում վասն թը-
 նամեաց խնոց և ուղիւ արան

առաջի իմ զճանապարհս քո .
դու ունիս իշխանութիւն՝ ու
ղորմեան մեզ :

Ի տաճարի քում սրբութեան
հանապազ զքեզ գովեմք թա-
գաւոր փառաց , որ ունիս իշ-
խանութիւն կենաց և փրկու-
թեան՝ ողորմեան մեզ :

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Տէրութեանցն :

ԲԱՆ 2 .

Ս . Եւ արդ ՚ի վերայ այս-
քանեաց յուսահատութեանց
եւ ահարկու սրտաբեկու-
թեանց . պակուցանողական

սաստկութեանց , աստուածային բարկութեանց տագնապեալ ոգւով թախծութեան իսպառ , աղաչեմ ըզքեզ սուրբ աստուածածին : Հրեշտակ 'ի մարդկանէ , մարմնատեսիլ քերովքէ , երկնաւոր արքայուհի . անխառն իբրեւ զօդ , մաքուր որպէս լոյս , անշաղախ ըստ նմանութեան պատկերի արուսեկին բարձրութեան , գերազանց քան զընակութիւն անկոխելին սրբութեանց , երանաւոր խոստմանն տեղի , եղեմ շնչական , ծառ կենացն անմահից բոցեղէն սրովն պարունակեալ , 'ի բարձրեալն Հօրէ

զօրացեալ եւ հովանացեալ,
 հանգստեամբ Հոգւոյն հան-
 դերձեալ եւ մաքրագործեալ,
 բնակութեամբ Արդւոյն յար-
 դարեալ եւ տաղաւարեալ :
 Միաժինն հօր՝ եւ քեզ անդ-
 րանիկ , որդի քո ծննդեամբ՝
 եւ տէր արարչութեամբ : Ընդ
 անաղտ մաքրութեանդ՝ եւ
 անբիծ բարի , ընդ անարատ
 սրբութեանդ՝ եւ խնամակալ
 բարեխօս , ընկալ զմաղթանա
 այսր աղերսանաց՝ քում դա-
 ւանողիս , եւ մատո՛ւ ընծայեա՛ն
 ընդ սմին խառնեալ զբանն
 իմ նախնի՝ մեծիդ ներբողի՛
 'ի քոյդ պաղատանս : Հիւսեա՛ն
 միացո՛ւ զմեղուցելոյս դառն

հեծութիւն ընդ քումդ եր-
ջանիկ և խնկաւորեալ հայ-
ցուածոց՝ տունկդ կենաց
պտղոյն օրհնութեան, զի 'ի
քէն միշտ օգնեալ և բարե-
գործեալ, և 'ի մաքրական քո
ծնեւութիւնդ ապաւինեալ և
լուսաւորեալ, կեցից Քրիս-
տոսի որդւոյ քոյ և տեառն:

Բ. Օժանդակեալ թեւոցդ
աղօթիւք՝ խոստովանեալ մայ-
րդ կենդանեաց՝ եւ ելլցն
իմ յերկրէս հովտէ, առանց
լկանաց հետեւիլ 'ի կեանս
օթեւանացդ պատրաստու-
թեան, զի թեթեւացի կա-
տարածն իմ ինձ՝ ծանրացե-
լոյս անօրէնութեամբ: Արաս-

ցեա տօն ինձ բերկրու թեան՝
 զօրն իմ տապնապի ողջացու-
 ցիչ երկանցն Նւայի . բարե-
 խօսեան խնդրեա անլաչեա , զի
 ըստ անճառելի մաքրու-
 թեանդ և ահա զբանիդ հա-
 լատամ զընդունելութիւն :
 Արտառուօք օգնեա վտանգե-
 ցելոյս՝ գովեալդ 'ի կանայս .
 ծունր խոնարհեցն առ իմ հաշ-
 տութիւն՝ ճնողդ Աստուծոյ .
 ընդ իմում թշուառիս հոգան՝
 խորան բարձրելոյն . ձեռն
 տնւր անկելոյս՝ տանձար երկ-
 նային . փառաւորեա զարդիդ
 քո 'ի քեզ՝ աստուածօրէն
 ինձ հրաշագործել քառու-
 թիւն և սղորմութիւն , ողա-

խին Աստուծոյ և մայր, բարձ-
րասցի պատիւ քո ինեւ, եւ
ցուցցի փրկութիւն իմ քեւ:

Գ. Եթէ զիս գտցես՝ տի-
րամայր, թէ ինձ սղորմես-
ցիս՝ սրբօւհի, թէ զկորուս-
եալս շահեսցիս անարանտ, թէ
զհարթուցեալս յանձանձեո-
ցես երջանիկ, թէ զամաչե-
ցեալս յառաջ մատուցես՝
բարեշնորհ, թէ յուսահա-
տելոյս ինձ միջնորդեսցես
միշտ սօւրբ կոյս, թէ զմեր-
ժեալս ընտանեցուցես՝ մե-
ծարեանդ Աստուծոյ, թէ յիս-
ցուցցես զգթածութիւն՝ լու-
ծիչդ անիծից, թէ զժպեալս
հաստատեսցես՝ հանգիստ,

Թէ՛ ՚ի խռովութեանցս յուզ-
 մանց փոխեացես զիս՝ խաղա-
 ղարո՛ւր . Թէ՛ վրիպելոյս ինձ
 հնարաւորեացես՝ գովեալ . Թէ՛
 վասն իմ մտցես ՚ի հանդէս՝
 մահու նահանջիչ . եթէ՛ ըզ-
 գառնութիւնս իմ անուշեա-
 ցես՝ քաղցրութիւն . Թէ՛ զբա-
 ժանմանն իմ խտրոց քակտեա-
 ցես՝ հաշտո՛ւթիւն . Թէ՛ զան-
 մաքրութիւնս իմ բարձցես՝
 եղծման ընդոտնիչ . Թէ՛ զմատ-
 նեալս մահու փրկեացես կեն-
 դանի լոյս . Թէ՛ զլալեացս ձայն
 հատցես՝ բերկրութիւն . Թէ՛
 զխորտակեալս կազդուրեա-
 ցես՝ դէ՛ղ կենոաց . Թէ՛ ՚ի կոր-
 ծանեալս յիս ակնարկեացես՝

Հոգեւից թէ ողորմութեամբ
 ինձ պատահեցիս՝ կտակ
 նուիրեալ, օրհնեալդ միայն
 'ի շրթունս անբիծս լեզուաց
 երջանկաց, ահա կաթիլ մի
 կաթին քումդ կուտութեան
 յանձն իմ անձրեւեալ՝ կե-
 'նաց ինձ զօրէ, մայրդ բարձ-
 րելոյ տեառն Յիսուսի արար-
 չին երկնի և բնութին երկրի:
 Զոր անճառապէս ծնար բո-
 վանդակ մարմնովն և համայն
 աստուածութեամբն, որ փա-
 ռաւորեալն է ընդ Հօր եւ
 Հոգւոյն որբոյ էութեամբ,
 եւ անքննութեամբ մերոյին
 բնութեամբս միացելով, ա-
 մենայն՝ և յամենայնում, մի

յերրորդութենէն նմա փառք
յաւիտենից յաւիտեանս . ա-
մէն :

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր , Յովհաննու
գառնեցւոյ ատցեալ :

Հաստիչ ամբաւաղօր լու-
սաւորացն երկնից , եւ ճար-
տարապետ ամենիմաստ տա-
նըս աշխարհի , որ յայսմ ա-
ւուր կարգեցեր զլուսաւորսն
'ի հաստատութեան երկնից՝
զարեգակն և զլուսին և զաս-
տեղացն պարս՝ 'ի նշանս եւ
'ի ժամանակս և յաւուրս և
'ի տարիս :

Արդ աղաչեմ զքեզ Աստուած կենարար, հաճոյա-
կան պարգեւօք հոգեձիր շը-
նորհաց քոց շարժեալ զմիտս
և զկամս իմ սիրել զքեզ յա-
մենայն սրտէ, եւ ուղղեալ
զընթացս անձին իմոյ անհեր-
քելի զօրութեամբ քով՝ գնալ
անխոտոր՝ի ճանապարհս հրա-
մանաց քոց: Կապեալ կամ
անդերձ շղթայիւք յանցանաց
իմոց ազատեալ զիս ամենա-
կար: Անկեալ դանդաչեմ ՚ի
հաղթս կորստեան գաղտնի
որսողին, հան զիս բարեգութ:
Ի բանտ անեւանելի խաւարին
գործոց կաշկանդեալ տանջիմ,
ծագեալ առ իս զլոյս շնորհիդ

և զերծն զիս խնամակալ՝ յա-
զատու թիւն կենաց անվախ-
ճանից ։

Դու ես յոյս իմ և ապա-
ւինու թիւն , դու իմ փրկու-
թիւն . քեզ ակնկալեալ սպա-
սէ ամենամեղ անձն իմ ։ Քեզ
փափագի հոգի իմ՝ մարդա-
սէր , որպէս փափագի եղջե-
րու յաղբերս ջուրց ։ Մարա-
ւի եմ ողորմութեան քում ,
արբն զիս , տանջեալ ՚ի սովէ՝
յեղջերաց խողից կերակրիմ ,
զհացդ երկնաւոր ջամբեան
ինձ ։ Մըուր դառնութեան
մեղաց եւ մահու արբեալ
տաղնուպիմ չարաչար , զբա-
ժակդ կենաց մատուռակեան

ինձ : Մերկացեալ դողամ յա-
 նագորոյն աւազակաց իշխա-
 նին մահու , զգեստուք խնա-
 մոց քոց ծածկեան զիս : Վի-
 րաւորեալ եմ 'ի թիւնաւորնե-
 տից աներեւոյթ թշնամւոյն ,
 բժշկեան զհարուածս իմ :

Եւ արսն զիս զապախտա-
 ւոր ծառայս՝ որ կարդում առ-
 քեզ , արժանաւոր երկնային
 հարսնարանին և անմահական
 սեղանոյն ընդ այնոսիկ որք
 սիրեցին զքեզ 'ի բոլոր սրտէ ,
 եւ պահեցին զպատուիրանս
 քո . զի ընդ նոսին փառաւ
 րեցից զամենագուծ մարդա-
 սիրուծիւն քո յաւիտեանս
 յաւիտենից . ամէն :

Հացն զոր ես տաց՝ մարմինս իմ ե:

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ ԱԻՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր լո՛ւր աղօթից իմոց՝
աղաղակ իմ առ քեզ եկեացէ,
և մի դարձուցաներ զերեսս
քո յինէն :

Յաւուր նեղութե ն իմոյ
խոնարհեցո՛ առ իս զուհէն քո,
յորում աւուր կարդամ առ
քեզ՝ վաղվաղակի լո՛ւր ինձ :

Սպառեցան որպէս ծուխ ա-
ւուրք իմ, և ոսկերք իմ որ-
պէս խուլ չորացան :

Հարայ ես որպէս խոտ և ցա-
մաքեցաւ սիրտ իմ, մոռա-
ցայ ուտել զհաց իմ՝ ի ձայնէ
հեծութեան իմոյ :

Կցեցաւ ոսկր իմ՝ ի մարմին
իմ, նմանեցայ ես հաւալսան
անապատի :

Եղէ ես որպէս բույս ան-
բերակի, տքնեցայ եւ եղէ ես
որպէս ճնճղուկ միայն ի
տանիս :

Նախատեցին զիս թշնամիք
իմ զօրհանապազ, և գովեցք
իմ ինեւ երգնուին :

Զմոխիր որպէս զհաց կերի,

և զըմպելին իմ արտասուօք
խառնեցի :

Յերեսաց բարկութեան սրտ-
մտութեան քոյ, զի դու բար-
ձրացուցեր եւ խոնարհեցու-
ցեր զիս :

Աւուրք իմ որպէս հովանի
անցին, եւ ես որպէս խոտ
ցամաքեցայ :

Դ՞նէ տէր յաւիտեան կառ, և
յիշատակ քոյ յազգէ մինչեւ
յազգ :

Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի
վերայ սիօնի ժամանակ գթա-
լոյ նորա հասեալ է ժամ :

ԳՅ. Զերծն՝ զիս յորոգայթէ
 որսողին, և յամենայն վտան-
 գից ապրեցն և ողորմեան:
 Յաներեւոյթ թշնամւոյն և՛ի
 գաղտնի նետից բանաարկուին
 պահեան, և ողորմեան:
 Փրկեան զիս՝ի յանցանաց մե-
 ղաց իմոց, և նորոգեան զիս
 հոգւով գիտութեան, և ո-
 ղորմեան:

Ծով մեղաց իմոց զիս տլէ-
 կոծէ, որ ես նաւապետ բա-
 րի, շնորհեան ինձ նաւահան
 գիտո՝ հայր ամենակալ:
 Խորք պատրանաց զիս կորու-
 սանեն, այլ դո՛ւ նաւապետ

բարի , շնորհեան ինձ նաւա-
հանգիստ՝ հայր ամենակալ :
Որ միայն իշխանդ ես թողուլ
զմեզս , և ես աղաչեմ զքեզ
տէր , թող ինձ զմեզս իմ
հայր ամենակալ :

Մերձեալ է օր գալոյ քոյ
տէր , լնւր ձայնի աղօթից ի-
մոց՝ որ կարդամս առ քեզ ,
և ողորմեան :

Բանից իմոց ունկն դիր տէր ,
և ՚ի միտ ան զաղաչանս իմ
զառաւօտուս՝ որ կարդամս
առ քեզ , և ողորմեան :

Որ ընկղմեալս եմ ՚ի խորս չա-
րեաց , սուրբ զհոգիդ քո ա-
ռաքեան առ իս՝ որ կարդամս
առ քեզ , և ողորմեան :

Ողորմեան ինձ Աստուած,
 զի քեզ միայնոյ մեղայ:
 Առաւել լուան զիս 'ի տղմոյ
 յանցանաց՝ աղբիւր բժշկու-
 թեան, և ողորմեան:

Յարենէ փրկեան զիս, որ հո-
 գւոց և մարմնաց ունիս իշխա-
 նութիւն, և ողորմեան:

Վիրաւորեալ յանցանօր
 անձն իմ, առ քեզ տէր համ-
 բարձի զաչս իմ, թող ինձ
 զմեղս իմ միայն բարեգութ,
 եւ ողորմեան ինձ Աստուած՝
 ըստ մեծի ողորմութեան
 քում:

Կործանեաց զիս չարագործ
 թշնամին, եւ կամի իսպառ
 զիս որսալ, հայր բարեգութ

բժշկեա՛ն զվիրաւորեալս . և ուղորմեա՛ն ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում :
 Անդունդք մեղաց պաշարեցին զիս , զի բազում են քան զաւազ ծովու . առ քեզ տէր պաղատիմ , փրկեա՛ն ՚ի վտանգէս , եւ ողորմեա՛ն ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի ողորմութեան քում :

Զանապական զհոգեւոր զգանձն յապականացու կենցաղս ծախեցի . այլ առ քեզ միայն պաղատիմ բարերար փրկի՛չ , ինայեա՛ն ՚ի մեղուցեալ ծառայս :

Զցանկ հոգւոյ իմոյ քակտեցի և եղէ անբարունակ որթ ,

այլ առ քեզ միայն պաղատիմ
բարերար փրկիչ, խնայեան 'ի
մեղուցեալ ծառայս:

Ոստաքանց եղէ ես որպէս
զարմաւենի, պտղակորոյս որ
պէս ձիթենի. այլ անյիշաչար
և անոխակալ փրկիչ խնայեան
'ի մեղուցեալ ծառայս:

Անտանելլոյն տաղաւար
բարձող էիցս բարձողին, որ
ճնար զաստուած մարմնով
զանմարմնաբար ճնունդն Հօր,
բարեխօսեան վասն մեր աս-
տուածածին Մարիամ:

Փառք Հօր և որդւոյ:

Որ վառեցար 'ի յարիւղոյն
և ոչ կիզար ըստ մորենւոյն,
այլ ետուր զհացն կենաց կե-

րակուր բանաւորաց , բարե-
խօսեան առ Քրիստոս՝ ջնջել
ղգիր մեղաց մերոց :

Այժմ և Ռշա և յա-իպեանս :
Զկենդանագիր անարատ ճնու-
ղի քո արկանեմք առաջի ա-
ռաջի անոխակալ տէրու-
թեանդ քոյ , յորժամ դաս-
փառօք Հօր դատել զթշնա-
մին խաչի քոյ , ներեան յան-
ցանաց մերոց բարեխօսու-
թեամբ մօր քոյ և կուսի , ա-
ղաչեմք քեզ տէր , պահ-
պանեա զմեզ ընդ հովանեաւ
խաչի քոյ սուրբ :

Թագաւորք Աստուծոյ թեան :

Աստուծոյ թեան ար-
տաւորաւ աւագան լինի, եւ
լուանայ զբաղմունքիւն մե-
ղաց. սովաւ շնորհեա՛յ յա-
ռաջքան զվախճան զքաւու-
թիւն եւ զմեծ քո զողորմու-
թիւն :

Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ
Աստուած հզօր եւ կենդանի.
Երբ եկից երեւեցայց երե-
ւեցայց երեսացդ Աստուծոյ:
Եղեն ինձ արտասուք իմ կե-
րակուր՝ի տուէ եւ ի գիշերի.
Ե այն զի ասէին ցիս զօրհա-
նապաղ, թէ ո՛ւր է Աստուած
քո. սովաւ շնորհեա՛յ յառաջ

քան զվախճան զքաւութիւն
 և զմեծ քո զողորմութիւն :
 Յարժամ գաս փառօք Հօր յա-
 հագին աւուրն 'ի դատել զեր-
 կիր . և դողան սարսափամբ
 երկրածինքս ամենայն 'ի յահէ
 քումմէ . 'ի նստիլ քո յատենի
 դատաւոր ահեղ , և յակնաբ-
 կել քո յարարածս , յիշեան
 և զիս զբազմամեղս . որ ըն-
 կզմեալս եմ յանցանօք բան-
 սարկուին խաբամբ . և հայ-
 ցեմ զաւաղակին , տէր՝ եւ
 զիս յիշեան , որ միայնդ ես
 փրկիչ :

Զիս որ 'ի նաւի աշխարհի ա-
 լէկոծեն մեղք իմ , նաւա-
 հանգիստ ապաշխարութեան

Հնորհեա՛ ինձ բազում ողորմ՛,
և կեցո՛ւ :

Կեցո՛ւ զիս Աստուած , զի
հասին ջուրք յանձն իմ . ընկ-
լայ ես ՚ի խորս անդնդոց՝ ուր
ոչ գոյ ինձ հանգիստ . նաւա
հանգիստ ապաշխարութեան
Հնորհեա՛ ինձ բազում ողորմ՛,
և կեցո՛ւ :

Նաւապետ բարեգութ առ
քեզ ապաւինիմ . տո՛ւր ինձ
ձեռն որպէս երբեմն Պետրոս
սին ՚ի վերայ ալեացն , որ
ծփիմս ալեկոծեալ յանցանօք
մեղաց , և կեցո՛ւ :

Դու ես Քրիստոս աղբիւր
կենաց , բղխումն ողորմու-
թեան . Հնորհեա՛ փրկիչ ան-

ձանց մերոց զթողութիւն մե-
ղաց մերոց :

Ի. քէն է տէր աղբիւր կենաց ,
և լուսով երեսաց . քոց տեսաւ
նեմք զլոյս :

Ծագեա՛ն զողորմութիւնս քո՛
որք ճանաչեն զքեզ . զարդա-
րութիւնս քո՛ որք ուղիւք են
սրտիւք . շնորհեա՛ն փրկիչ ան-
ձանց մերոց զթողութիւն մե-
ղաց մերոց :

Որ աղբիւրդ ես ծարաւեաց ,
և հանգիստ աշխատեց . ճա-
նապարհ մոլորեց , և հովիւ
հոգեւոր բանաւոր հօտի . փա-
փագողացս առ քեզ Քրիս-
տոս՝ լէր նաւահանգիստ . և
արբո՛ւ մեզ ծարաւեացս զբա-

Ժակ քո քաղցրութեան յա-
նապառ յաղբերէդ :

Ի խորոյ սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ :

ԲԱՆ ԶԲ .

Ա . Տէր Աստուած բարե-
րար՝ բազմապարգեւ թագա-
ւոր , կենաց պատսպարան ,
լուսոյ կերպարան , լայնա-
տարր հանգստարան . որ յա-
ղագս մեզուցելոյս եկեալ
մարմնացար . գործեցեր զան-
պատուման , և հանդերձեցեր
զհրաշալիսն , մինչեւ կատա-
րեցեր զառեցեալն ընդ ամե-
նայնիւր աստուածութեանդ :

Բ. Արդ՝ վասն առաքելոցն
 սրբոց յերկնաստեղծ քո ձե-
 ռացդ ձեռնադրելոց, և հո-
 գւովդ սրբով օծելոց. զորոց
 զգովեստն արժանաւորու-
 թեան ըստ իմում կարի՝ առ-
 ՚ի փառս քո տէր ամենայնի՝
 յայլում բանի պաշտեցի, և
 ինձ ողորմեսցիս յիշատակաւ
 սիրոյ նոցին ընտրութեան :
 Շաւիղ ինձ եղիցի նոքօք՝ և
 հանդերձեացեն յերանու-
 թիւնն փափագելի. ձայն բա-
 րի հովուութեան նոցին՝ ՚ի
 յողջոյն ինձ կենաց քաղցր
 լուիցի : Մասն կալայց ՚ի յա-
 նեղծութիւն փրկութեան
 տօնեցեալ յուսոյն ընդ առաջ

նորդացն կենաց , սկզբնաչը-
 նորհիցն պատուոյ , փառա-
 ւորեալն դատուց , գետոցն
 բանականաց , աւետարան-
 չացն բարձանց , իշխանացն
 պանծալեաց , լուսապայծառ
 թագիւ պճնելոցն , 'ի զարդ-
 անկապուտ զօրութեան շնոր-
 հին պայծառացելոց , իւղովն
 զուարթութեան տիրական
 լուսոյն կատարելոց :

Գ. Ընդ աշակերտաց մե-
 ծիդ հրամանի բարձրեալդ
 Աստուծոյ Քրիստոսի՝ և մար-
 տիրոսացն ընտրելոց նահա-
 տակութեամբ , որք մահացու
 եւ վշտաչարչարն մարմնով ,
 վտանգաւոր եւ ամենակիրն

անդամօք , երկրաւորական
 եւ հողազանգուածն բնու-
 թեամբ՝ մարտուցեալ ընդ
 տարր գոյից ամենայն նիւթից
 պսակեցան բարձրացան եւ
 կենդանացան հոգեպէս . ա-
 ըիաբար ելեալք 'ի յերկրէ ,
 ըստ մարգարէին վկայք ճշ-
 մարիտք ամենափորձն մա-
 հու . իմանալեացն անտեսիցն
 և ծածկելոց՝ աներկբայ բա-
 րեացն՝ յուսով տեսելոցն սա-
 տէն նկատիչք . աշակերտք
 առաքելոցն և չարչարակիցք
 նոցին . որ հաւասարեալ գոր-
 ծովք ընդ նոսին , կատարեալ
 լրմամբ անպակասելեաւ՝ պա-
 րեն 'ի խրախճանս անկէտն

երանութեան • որոց հաճոյա-
կան և ընդունական մաղթա-
նօք , արիւնընծայ վաստա-
կանութիւն քրտնակնդրուկ ա-
ղերսիցն յարգմամբ՝ ընկալ
զիս նորոգ ըստ նոցին մասին
անեղծ փրկութեամբ ՚ի քեզ
արձանացեալ :

Դ • Ընդ խաղացեալսն հուրք
և սուսերք՝ արեամբ ներկե-
լոցն , և ճգնաւորացն սրբոց
հարցն միանձանց՝ և քեզ հե-
տեւելոցն որդի Աստուծոյ ,
անպարտելի քաջութեամբ և
անպատիր զգաստութեամբ ,
ընդ դժնեայ գոռոզի մարմնոյս
բռնութեան արիապէս մար-
տուցեալ • սովիմբ վանիցին

զանամարմինն բեւիար , և մըշ-
 տամարտ հանդիօիւ յառաջա-
 րիսի կենցաղոյս առանց զը-
 զուանաց ծանրաբեռնու-
 թեան 'ի լայնածաւալ ծփա-
 նաց աշխարհիս ծովու՝ տա-
 պանակաւ մարմնոյս թանձ-
 րութեան զթեթեւութիւն
 հոգւոցն թռուցեալ՝ 'ի նա-
 ւահանգիստն կենաց հասին .
 և իբր սիրողք վերնում վի-
 ճակին՝ առանց յետնոցն մը-
 տածութեան , զթագն յաղ-
 թութեան . համարձակապէս
 պայծառ ճոխութեամբ պըճ-
 նեալ իսկապէս՝ 'ի գլուխ կա-
 պեցին . վասն նոցին արժանա-
 ւոր մաղթանաց և նուիրա-

կան հայցուածոց՝ և զիս զմե-
ղաւորս 'ի պատժականաց ըն-
կալ ընդ նոսին :

Ե . Եւ ահա խառնեալ զան-
մաքուրս բան՝ ընդ նախագը-
րեալ երջանկացն փառասո-
րական աղերսարկութիւն ,
որ վասն իմ գոչեն քեզ 'ի հա-
ճութիւն , և ես ընդ նոսին՝
իբր դառնութիւն եղեալ
ընդ քաղցու , կամ տատասկ
ընդ ողորկութեան , տգեղու-
թիւն ընդ վայելչութեան , և
աիլմ ընդ գեղեցկութեան
մարգարտի , կամ հող ընդ
յստակութեան ոսկւոյ , եւ
կամ քարինս անարգս ընդ
պայծառութեան արծաթոյ :

բացասութիւն ընդ ճշմար-
տութեան, կամ աւագ ինչ
ատամնառու ընդ կակղու-
թեան զանգուածոյ հացի,
արդ լնւր՝ հզօր հնարաւոր
գովեալ, զնոցայն վասն իմ
և զիմս ընդ նոսին՝ ի նոցին գու-
վեստ, ի փրկութիւն իմ և
ի փառս քո՝ ամենագութ,
բարերար, օրհնեալ, երկայ-
նամիտ, կարող, անքննին,
անճառ, անեղծ և անստեղծ:
Քո են պարգեւք, քո են շը-
նորհք, դու սկիզբն և պատ-
ճառ բարեաց ամենայնի: Ոչ
ես դատապարտիչ, այլ աղա-
տիչ, ոչ ես կորուսիչ, այլ
գտիչ, ոչ ես մահացուցիչ,

այլ կեցուցիչ . ոչ ես տարա-
 գրիչ , այլ ժողովիչ . ոչ ես
 մատնիչ , այլ ապրեցուցիչ .
 ոչ ես ընկղմիչ , այլ վերածիչ .
 ոչ ես գլորիչ , այլ կանգնիչ .
 ոչ ես անիծիչ , այլ օրհնիչ .
 ոչ ես վրիժառու , այլ շնոր-
 հիչ . ոչ ես թշուառացուցիչ ,
 այլ մխիթարիչ : Ոչ եղծանեա ,
 այլ գրեա . ոչ սասանեա , այլ
 հաստատեա . ոչ ոտն հարկա-
 նեա , այլ սփոփեա . ոչ պատ-
 ճառս յօդեա մահու , այլ
 հնարս ինդրեա կենաց . ոչ ես
 'ի կամս շարժեալ սատակման ,
 այլ 'ի փրկութիւն ողորմու-
 թեան : Ոչ մուսնոսս զայցե-
 լութիւն , ոչ լքանեա զբարի ,

ոչ արգելու զգթութիւն ,
 ոչ բերեա վճիռ կորստեան ,
 այլ կտակ ազատութեան :
 Ոչ թշնամանիս յառատու-
 թեանց , ոչ բամբասիս 'ի շը-
 նորհաց , ոչ հայհոյիս 'ի պար-
 գեւաց , ոչ նախատիս 'ի ձրի
 ձրից , ոչ անգոսնիս յերկայն
 մտութեանց , ոչ եպերիս 'ի
 ներութեանց , ոչ բանսարկիս
 'ի բարութեանց , ոչ անպա-
 տուիս 'ի քաղցրութեանց ,
 ոչ քամահիս 'ի հեղութեանց ,
 ոչ առաքին այսոցիկ տրտընջ-
 մունք , այլ անլռելի գոհա-
 բանութիւնք : Բարձ զմեզս
 իմ հզօր , լոյծ զանեծս իմ
 օրհնեան , քաւեան զպարտիս

իմ ողորմած . Զնջեան զյան-
ցանս իմ գլթած . մատոն մատն
այցելութեան , եւ անդստին
իսկ կատարեցայց . զի՞նչ քեզ
տէր՝ քան զստին դիւրագոյն ,
եւ կամ զի՞նչ ինձ պարտաւո-
րիս կարեւորագոյն : Այլ
կենդանագրեան բարեխնամ՝
քոյինատեղծ պատկերիս փը-
ջումն կրկին ՚ի շունչ նորոգ-
ման լուսաւորութեան մաք-
րական շնորհի՛ զամենամեղս
ոգի պաշտպանեալ :

Զ . Մի ածեր ողորմած՝ ինձ
որ տարածում ՚ի համառօտու-
երբի՛ անթոշակ ապսճեռնու-
թեամբ ընդ անկատար ուղին
հետեւիլ . մի մատուցաներ

քաժակ դառնութեան 'ի
 ժամ ծարսւու . մի փակեր
 գլթած՝ իմ հանդէպ՝ զյաջո-
 ղւած հոգեւոր օգտիս ; եւ
 մի իբր՝ յանկարծադէպ հինից
 ասպատակ՝ գիշեր մահուն
 ինձ պատահեցէ . մի տապ
 տօթոյն յանպատրաստ պա-
 հուն՝ զարմատս հասեալ
 ցամաքեցուցէ , և մի լուս-
 նական դիպուածք հասեալ
 գազանեօք մնասեցեն . մի
 պահեցի ինձ սառն մեղացս ,
 և մի հոռանք ուղիսից կենցա-
 ղոյս զիս ողորկեցեն : Մի հան-
 գիտ մահ բերիցէ , եւ մի
 ննջումն 'ի աստակումն յա-
 ռաջեցէ . մի քունն ինձ կո-

բուստ լիցի , և մի նիրհուսն
 ապականութիւն գործեսցէ ,
 մի վախճանն անյարմար՝ ի
 վերայ իմ արշաւեսցէ , և մի
 շնչոյս վերարձակութիւն ըմ-
 բռնեալ ՚ի խոնարհ Լքցի :

Դու ես տէր , դու գլծած ,
 դու բարերար , դու երկոյ-
 նամիտ : դու ամենակ սրող ,
 առ ամենայն բան անհասու-
 թեան անճառ զօրաւոր , քա-
 ւել , փրկել , կենսագործել ,
 լուսաւորել , վերստին հաւ-
 տատել , ՚ի ժանեաց կերչոց
 գաղանաց և կամ յատամանց
 վիշապաց ՚ի կեանս կորզել , ՚ի
 խորոց անդնդոց ՚ի լոյս բեր-
 կութեան ասել , և ՚ի հեղձ .

մանէ ծփանաց մեղաց , ընդ
 արդարս երջանկաց փառօք
 բազմեցուցանել : Ամենայն
 ոգի քեզ ակնկալեալ յուսով
 սպասէ , կարօտեալ քումդ
 շնորհաց . եթէ երկնայինք ,
 եւ եթէ երկրաւորք . եթէ
 անկածն մեղօք , եւ եթէ ամ-
 բարձեալն արդարութեամբ ,
 եթէ տէր , եւ եթէ ծառայ .
 եթէ տիկին , եւ եթէ աղա-
 խին . եւ 'ի ձեռին քո է շունչ
 կենդանական բոլորեցուն :
 Եւ քեզ ընդ Հօր եւ Հոգւոյդ
 սրբոյ փառք՝ յաւիտեանս
 յաւիտենից . ամէն :

Աղօթք առ Հայրն Երկնաւոր, Յովհաննու
գառնեցւոյ ասացեալ:

Որ արարչական գթով
կենդանածնես զարարածսքո,
և խնամես քաղցրութեամբ՝
Աստուած իմ եւ տէր. որ
յայտմ աւուր ամենազօր հրա
մանաւ քով հաներ 'ի ջուրց
դեռունս շնչոց կենդանեաց
և զկէտս մեծամեծս և ըզ-
թռչունս թեւաւորս, եւ
աստուածային օրհնութեամբ
քով օրհնեցեր զնոսա ածիլ
և բուզմանալ 'ի վերայ երկրի:

Արդ՝ աղաչեմ զանփոփո-
խելի տէրութիւն բարերա-
րութեան քոյ, օրհնես և զիս

զստեղծուածս ամենակալ ձե-
 ռին քո ծննդաբեր լինիլ գոր-
 ծոց առաքինութեան : Եւ
 զսերմն հոգեւոր կենաց՝ զոր
 անդստին բնաւորեալ ես 'ի
 խորս մտաց իմոց , զօրացն
 զիս աճեցուցանել կենսաբեր
 խորհրդով 'ի ձեռն շնորհաց
 և ողորմութեան քոյ , զոր տաս
 ամենայնի եւ ոչ նախատես ,
 զի դու նոյն ես՝ եւ ամք քո
 ոչ պակասին . բանաս զձեռն
 քո , եւ լցուցանես զպէտս
 և զկարիս ամենեցուն յանբա-
 պառ գանձուց քոյ : Մի թո-
 ղուր զիս տէր իմ՝ ամուլ և
 անբեր գործոց բարութեան .
 մի անտես առներ զտառա-

պեալս 'ի քոց խնամոց վասն
բազմութեան յանցանաց ի-
մոց : Խոնարհեցն զունկն քո՝
և լնլք ինձ, զի աղքատացայ
'ի բարեաց . ստուենգանեցի
կենարար պատուիրանաց քոց,
և յօժարեցայ հաճել զկամս
անձին իմոյ :

Յարդարեցեր զիս տաճար
կենդանի սրարչութեան
քում, և ես զանձն իմ պատ-
րաստեցի բնակարան ատե-
լեաց քոց դիւաց : Պատմու-
ճան լուսազգեստ զգեցուցեր
ինձ 'ի հոգեւոր ծննդեան, և
ես արկի զանձամբ հանդերձ
խաւարի մեղաց եւ մահու :
Ետուր ինձ սիրտ մարմնեղէն

խոկալ յօրէնս քո յամենայն
 ժամ, և ես աման խորհրդոց
 անօրէնութեան յօրինեցի :
 Կարգեցեր յիս լեւիս 'ի լուր
 պատուիրանաց քոց, եւ ես
 բացի առ հրապարակ բան-
 տարկուին : Կազմեցեր յիս լե-
 զու գործի օրհնութեան եւ
 ես չարաչար վարեալ՝ արարի
 զէն անիրաւութեան : Սեր-
 մանեցեր 'ի միտս իմ սերմն
 բարի առաքինութեան, եւ
 ես փուշս դժնդակ մոլութեան
 բուսուցի ընդ այն : Զբարիան
 զոր պարգեւեցեր ինձ շահիլ
 նոքօք զկեանս, անմտու-
 թեամբ իմով վարեալ 'ի սնո-
 տիս՝ ստացայ ինձ մահ եւ

կորուստ : Տիրական իշխանու-
թեամբ և փառօք պատուե-
ցեր զիս, և ես կամաւ մատ-
նեցի զանձն իմ 'ի ծառայու-
թիւն մեղաց :

Եւ այժմ առ քեզ ապա-
ւինեալ աղաչեմ բարեգութ՝
քաւեան զյանցանիս իմ, և նո-
րոգեան զիս շնորհօք ողորմու-
թեան քոյ : Ծարաւի եմ առ
քեզ Աստուած իմ, արբն ինձ
զջուրդ կենդանարար : Ժան-
գահար եղէ ցանկութեամբ
չարեաց, անկ զիս 'ի բովս հա-
լոցաց, և սրբեան հրով սիրոյ
քոյ : Բաղձանք երկրաւորացս
տարագիր արար զիս առ 'ի
քէն, կարկառեան առ իս զաջդ

ամենազօր, և մատո՛ղ զիս առ
քեզ: Փոխանակ մշտնջենաւոր
և անանց փառաց, զդիւրեղ-
ծական եւ զապականացուն
սիրեցի. մի թողուր զիս 'ի
կամս իմ:

Տեղացին 'ի վերայ իմ թու-
նաւոր նեոք աներեւոյթ թըշ-
նամւոյն, լէր ինձ վահան ամ-
րութեան և տեղի սպաւինի
սպրեցուցանել զիս: Խոր-
հուրդք չարեաց հարին զհո-
գիս 'ի հարուստս անողջանա-
լիս, մատիր առ իս գթու-
թեամբ, և բժշկեան ամենա-
հնար: Թշնամիք զանձն իմ
սլաշարեցին և 'ի լարս խաբե-
ութեան իւրեանց արգելին:

զարթո՛ն զգօրութիւն քո՝ և եկ
 'ի կեցուցանել զիս : Մերկա-
 ցուցին զիս անագորոյնք , և
 վերս 'ի վերայ վերաց յաւե-
 լին . զի ոչ զգեցայ զգլուհն
 արդարութեան , և ոչ եդի 'ի
 գլուխս իմ զսաղաւարտն յու-
 սոյն փրկութեան . ոչ առի
 զվահանն հաւատոյ , եւ ոչ
 զսուր բանին Աստուծոյ . այլ
 դու հզօր և ամենակար՝ ան-
 զգէն և զասպար քո , և արի՛
 յօգնել ինձ . խորտակեա՛ն զգօ-
 րութիւն հպարտացեալ բըռ-
 նաւորին , և առա՛ դու ցանձն
 իմ՝ թէ փրկութիւն քո ես
 եմ : Տրտմեալ է անձն իմ
 մինչեւ 'ի մահ , մխիթարեա՛

զճառայս քո: Ապերախտ գը-
 տայ առ երախտաւորդ, եւ
 բարկացուցի զանբարկանալի
 բնութիւնդ, այլ դու անյի-
 շաչար՝ մի հատուցաներ ինձ
 ըստ անօրէնութեան իմում,
 այլ ողորմութեամբ քով քա-
 ւեան զիս:

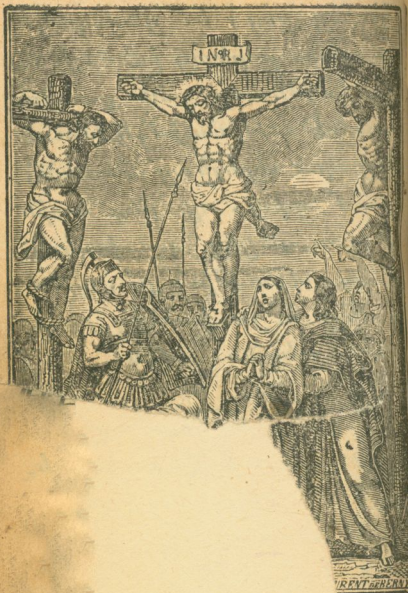
Առ քեզ աղաղակեմ ՚ի խո-
 րոց անդնդոց՝ յոր ընկղմեալս
 եմ, որպէս Յովնան ՚ի փորոց
 կիտին: Հան զիս ՚ի վհէս խա-
 ւարի՝ վերաբերեալ ՚ի լոյս կե-
 նացդ յաւիտենից: Խորասու-
 զեալ եմ յանդուներս մեղաց
 կորստեան, մատո՛ղ զաջդ ամե-
 նազօր եւ փրկեան զիս:

Տանջիմ հանապազ ՚ի խղճէ

մտաց , զի դառնացուցի ըզ-
քաղցրագութ տէրդ իմ , եւ
յոյզք վարանական խորհրդոց
աններելի տանջանացն՝ պատ-
րաստեալ միան ինձ , եւ իբ-
րեւ լեռնացեալ ամեհի ա-
լեօք հողմակոծեն զանձն իմ
բարերար եւ անոխակալ՝ հզօր
այցելու՝ օգնեան ինձ , եւ հան-
դարտեցն՝ զմըրկեալ ալիս խը-
ռովութեան մտացս ցօղով
գլխութեան քոյ :

Բազմութիւն անօրէնու-
թեան իմոյ որպէս հեղեղք
պղտորեալք գարնանազայր
գետոց՝ ողողեցին զմեղու-
ցեալս , այլ դու մարդասէր՝
չնչեան զհողմն քաղցրութեան

կամաց քոյ , եւ ցամաքեցն
 զհոսանս չարեաց իմոց . եւ ու
 ղորմութեամբ քով քաւեան
 զանօրէնութիւնս իմ , եւ թուա-
 կից արան սիրելեաց անուանդ
 քում սրբոյ . զի ընդ նոսին
 փառաւորեցից զանօխտակալ
 մարդասիրութիւն քո , այժմ
 եւ միշտ եւ յաւիտենից յաւի-
 տեանս , ամէն :

ՈՒՐԲԱԹ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ի խորոց կարգացի առ
քեզ տէր , տէր լուր ձայնի
իմում :

Եղիցին տկանջք քո 'ի լսել
զձայն աղօթից իմոց :

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քըն
նես՝ տէր տէր . իսկ մի կարէ
կալ առաջի քո , զի 'ի քէն է
քաւութիւն :

Վասն անուան քո համբերի
տէր, համբեր անձն իմ բա-
նի քում. յուսացաւ անձն
իմ'ի տէր:

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ
յերեկոյ, 'ի պահէ առաւօ-
տու յուսացաւ իսրայէլ 'ի
տէր:

Ի տեառնէ է ողորմութիւն
բազում. 'ի նմանէ է փրկու-
թիւն, եւ նա փրկեաց զիս-
րայէլ յամենայն նեղու-
թեանց նորա:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԳԼ. Քրիստոս Աստուած
Աստուծոյ՝ ողորմեան:

Անօրէնութեամբ 'ի մեղս եր-
կնեաց զիս մայր իմ. աղաչեմ
փրկիչ ողորմեան :

Վիրաւորեալ մեղօք անկա-
նիմ առ քեզ Փրկիչ. մի ան .
տես առներ՝ ողորմեան :

Մաքսաւորն հառաչանօք
'ի տաճարին էառ զքաւու-
թիւն. նովին ձայնիւն եւ ես
գոչեմ, ողորմեան ինձ Աս-
տուած :

Աւաղակն աղաղակէր 'ի խա-
չին՝ յիշեան զիս տէր. նովին
ձայնիւն եւ ես գոչեմ, ողոր-
մեան ինձ Աստուած :

Անառակ որդին աղերսանօք
աղաչէր զքեզ, հայր՝ մեղայ
յերկինս եւ առաջի քո. նովին

ձայնիւն եւ ես գոչեմ, ողորմեա՛ ինձ Աստուած :

Շնորհեա՛ մեզ տէր՝ ընդ աղքատաց օրինակին Ղազարու ժուժկալութիւն, զի կամաւոր աղքատութեամբ՝ արքայութեանդ երկնից ընդ նմին լիցուք արժանի. լո՛ւր մեզ՝ եւ ողորմեա՛ Քրիստոս Աստուած :

Որ փոխանակ հացին կարօտութեան զհացն անմահութեան նմա շնորհեցեր. եւ ընդ մեծատանն սնգթութեան՝ ի գոգն Աբրահամու զնա ընկալար. լո՛ւր մեզ՝ եւ ողորմեա՛ Քրիստոս Աստուած :
 Լուսաւորեա՛ զաչս սրտից

ստանալ մեզ ողորմութեամբ
 'ի քէն տէր՝ զողորմութիւն ,
 զի մի ընդ մեծատանն հայ-
 ցեսցուք 'ի բոց հնոցին՝ ծա-
 գիւ մատին ջուր 'ի զովա-
 ցումն . լո՛ւր մեզ՝ և ողոր-
 մեա՛ Գրիստոս Աստուած :

Զանսկիզն Աստուած ըզ-
 հայրն ամենակալ բարեբա-
 նեցէք ընդ զուարթունս եր-
 կնից :

Զառ 'ի Հօրէ ծնեալ զՊրդին
 միածին բարեբանեցէք հրեշ-
 տակային ձայնիւ :

Եւ զնորոգող սուրբ զՀոգին
 ձայնիւ ցնծութեամբ բարե-
 բանեցէք տնւելի ձայնիւ :

Անսկիզն Աստուած եւ

Թագաւոր երկնաւոր՝ բարե-
բանեալ ՚ի զօրաց անմահից
երկնաւորաց, զքեզ օրհնեմք
Հայր անսկիզբն:

Խոնարհեցար ՚ի բարձանց վասն
մերոյ փրկութեան՝ արձակիչ
կապելոց՝ և բժիշկ հոգւոյ մե-
րոյ, զքեզ գովեմք Որդիդ
միածին:

Որ էակիցդ ես ընդ հօր եւ
փառակից միածնիդ, բաշ-
խող սրարգեւաց եւ տուող
ողորմութեան, զքեզ բարե-
բանեմք սուրբ Հոգիդ ճշմա-
րիտ:

Որ զլոյս աստուածային
քո բանի ծագեցեր յաշխար-
համած խաւարն անգիտու-

Թեան , լուսաւորեան և զմեզ

հօր իմաստութիւն :

Որ զհամօրէն դատաստանին
օրինակ նշանակեցեր առ մե-
ծատունն և Ղազարոս , ներ-
հակաբար տալով զոր աստ
ընկալան :

Վասն որոյ աղաչեսցուք ըզ-
քեզ տէր փրկել զմեզ 'ի հրոյ
մեղաց և տանջանաց , հանգ-
չիլ 'ի գոգ նահապետին ար-
դարոյ :

Որով եւ մեք ընդ հրեշտա-
կացն դասուց անբաժանելի
սուրբ Երրորդութեանն հա-
մաձայնեալ երգեմք զփառս
'ի բարձունս :

Ուրախացիր բարձրելոյն

Հովանացեալ զօրութեամբ ,
 և բնակարան սուրբ Հոգւոյն ,
 որով ծնար զբանն Աստուած .
 բարեխօսեան վասն մեր աս-
 տուածածին Մարիամ :

Փառք Հօր և որդւոյ :

Աղբիւր կենաց բղխեալ յե-
 դեմայ՝ սուրբ Աստուածա-
 ծին , որով արբեցաւ երկիր
 ծարաւուտ Հոգւոյն իմաս-
 տիւք . տալ մեզ մաղթեան
 աղբիւրս արտասուաց , մաք-
 րել զմեզ ՚ի մեղաց մերոց :

Այժմ և Տիշտ և յաւիտեանս :

Քեւ ցնծան ստորայինքս տ-
 մենայն ՚ի միւսանգամքո գա-
 լտեանն . և յաւե՛ժ զուար-

Ճանա՛ն դառք անմարմնոցն
առ էիցս :

Թագաւորք Աստաշխարու թեան :

Ի տաճարի սրբութեան
քում լնւր տէր ձայնի ի-
մում. և աղաչանք իմ ժամա-
նեացեն 'ի յականջս քո տէր :
Լուաւ ինձ 'ի տաճարէ սրբոյ
իւրմէ ձայնի աղօթից իմոց .
և աղաղակ իմ առաջի նորա
մտցէ յականջս նորա , և ա-
ղաչանք իմ ժամանեացեն 'ի
յականջս քո տէր :

Որ լուսատու ես տիեզերաց
Քրիստոս Աստուած , լուսա-

Լորեան զիմ զխաւարային խոր-
հուրդս, և կեցո՛ւ :

Օրհնեալ ես տէր, և փառա-
ւորեալ է քո անբաւ մարդա-
փրութիւնդ. զաղաչանս մեր
քեզ մատուցանեմք, որ թա-
գաւորդ ես յաւիտենից, ըզ-
ննջեցեալսն մեր արժանի ա-
րան տէր՝ ընդ ունիլ 'ի կեանսդ
յաւիտենից :

Արտասուս ինձ շնորհեան 'ի
յապաշխարութիւն տէր, զի
լուացից զմեզս անձին իմոյ
որպէս սրունիկն. աղաչեմ և
կեցո՛ւ :

Վաստակեցայ ես 'ի հեծու-
թեան իմում. լուացի զամե-
նայն գիշեր զմահիւծս իմ, և

արտասուօք իմովք զանկո-
ղինս իմ թացի, զի լուացից
զմեղս անձին իմոյ որպէս
պոռնիկն, աղաչեմ և կեցո՛ւ:
Որ աղբիւրդ ես անապական
Քրիստոս Աստուած, զվերա-
ւորեալ անձն իմ 'ի մեղաց՝
բժշկեան տէր բղիսմամբ ար-
տասուաց և կեցո՛ւ:

Զմոլորեալ ծառայս խըն-
դրեան տէր, եւ մի դատա-
պարտեր զիս 'ի յաւուրն այ-
ցելութեան քոյ մարդասէր:
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ
զքեզ, և իրաւունք քո օգ-
նեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար
կորուսեալ, խնդրեան զճա-

ռայս քո՝ զի զպատուիրանս
քո ես ոչ մոռացայ . եւ մի
դատապարտեր զիս 'ի յա-
ւուրն այցելութեան քոյ՝
մարդասէր :

Որ մոլորեցայ 'ի հօտէ քում-
մէ , հովիւ բարի՝ խնդրեա՛
ղիս զմոլորեալս , եւ արժանա-
ւորեա՛ խառնիլ 'ի հօտ քո
Քրիստոս , եւ կեցո՛ւ :

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ :

ԲԱՆ ՀԻ .

Ա . Եւ քանզի օր է օրհնա-
բանեալ եւ լուսանորոգ՝ կըշ-
ռութեան երկուց ընտրու-

Թեանց՝ արարածոցս սասա-
 նուԹեանց՝ յեղանակելոյ
 յայլ իմն հուԹիւն երկնական-
 ցաղ անփոխադրելի, ամ-
 բարձելոցն խոնարհուԹեան
 եւ կործանելոցս վերբերու-
 Թեան, սարսափելի ուրբա-
 Թու մեծի պատեքիս, յորում
 եկն եհաս ժամ բարեպատեհ
 գրել ինձ զայս նուագ ձայնի
 հեծուԹեան՝ զուարճախառն
 երկիւղիւ, ահա ըղձալի հա-
 մարիմ ասել աստանօր ՚ի քո-
 յոց այտի՝ զոր ընդ իմ կրե-
 ցեր՝ Աստուած բոլորից :

Բ. Կացեր յատենի քում
 ստեղծուածոյն իմովս կեր-
 պիւ, ոչ խօսեցար՝ տուիչդ

բանի. ոչ բարբառեցար՝ հառ-
տիչդ լեզուի. ոչ ձայն արձա-
կեցեր՝ սասանիչդ երկնի. ոչ
մռնչեցեր՝ ամենազդեցիկ
փողդ մեծութեան. ոչ ե-
րախտեօքն քո յանդիմանե-
ցեր, և ոչ չարեօք նոցին ըմ-
բերանեցեր. ոչ մատնեցեր
ամօթոյ՝ զմատնիչսն զքեզ
տանջանաց մահու. ոչ ՚ի կա-
պելն զքեզ դիմադարձեցեր,
և ոչ յապտակելն դժուարե-
ցար. ոչ ՚ի թքնուլն թշնա-
մանեցեր, և ոչ ընդ կռփելն
երբէք խռովեցար. ոչ ընդ կա-
տակիլն սրտմտեցար և ոչ ընդ
խաղ արկանելն երեսս փոխե-
ցեր: Մերկացուցին զգետտ

պատմութեան խորքէն ի տկա-
 րէ , եւ դարձեալ ազուցին
 իբր անփրկանաւոր ըմբռնե-
 ցելոյ : Եթէ ոչ էր արբեալ
 կրկնակի քացախ՝ զանգեալ
 ընդ լեղւոյ , ոչ էր հեղեալ
 մաղձն իմ մթերեալ նախնի
 դառնութեանն . ճաշակեաց
 վհատութեամբ , եւ արգել
 անդէն տարակուսանօք . առին
 մոլեգնաբար , եւ դարձեալ
 մատուցին անպատկառապէս
 Գանիւ հարուածոց յետին ա-
 նարգութեան ի մէջ խառնի-
 ճաղանջն ամբօխի դատապար-
 տեցին . ծունր կրկնեցին նա-
 խատանաց , եւ պաակ եղին
 արհամարհութեան :

Գ. Ոչ ետուն հանգիստ
 կենդանարարիդ, եթէ ոչ
 զգործի մահուն կրել քեզ
 պատրաստեցին. ընկալար իբր
 երկայնամիտ, առեր իբրեւ
 զհեզ, բարձեր որպէս համ
 բերող, ստանձնեալ իբր ըզ
 պարտական՝ զփայտն վշտաց:
 Որպէս զծաղիկ շուշանաց հով
 տաց՝ ուսով բերեալ զգէնն
 կենաց, զի յարհաւրաց գի
 շերայնոց՝ զիւրակերտս գա
 հաւորակս մարմնեղէն գոյու
 թեանս՝ պահպանեցէ՝ ի դա
 տասլարտութեանն վայրի՝ իբր
 ի խրախճան խնճոյից: Հանին
 արտաքս իբր զողջակէզ. կա
 խեցին իբր զխոյն սաբեկայ՝

ձգեալ զեղջերացն . տարա-
 ծեցին 'ի սեղան խաչին իբր
 զպատարագ . բեւեռեցին որ-
 պէս չարագործ . պնդեցին իբր
 զապստամբ , զխաղաղու-
 թիւնդ երկնաւոր՝ իբր զա-
 ւսական , զանկապուտ մեծու-
 թիւն՝ իբր զտառապեալ , զառ-
 'ի քրովբէից ւրաշտեցեալդ՝
 իբր զքամահեալ , զսահմանդ
 կենաց՝ իբր զարժանաւոր սա-
 տակման մահու . զաւետա-
 րանիս նկարիչ՝ իբր զհայհոյիչ
 օրինին . զտէր և զկոտարումն
 մարգարէից՝ իբր զհամառ օտիչ
 գրեցելոցն , զճառագայթդ
 փառաց՝ եւ զկնիք անքննին
 խորհրդոց հօր՝ իբր զներհակ

ճնողիդ կամաց, զօրհնեալդ
 իսկապէս՝ իբր զտարագրեալ,
 զկապոյ օրինին լուծիչդ՝ իբր
 զայր ինչովս պրեալ, զհուրդ
 ծախիչ՝ իբր զհերքեալ իմն
 կալանաւոր, զահաւորդ եր-
 կնի և երկրի՝ իբր զհաւատոյ
 պատժաւոր, զ՛ի լոյս անմա-
 տոյց ծածկեալդ՝ իբր զհողա-
 ծին ըմբռնեալ:

Դ. Ո՛վ քաղցրութիւնդ և
 երկայնամիտ բարեբարութ-
 թիւնդ ողորմածիդ գլխու-
 թեան, որ վասն ապախտա-
 ւոր եւ անօրինեալ ծառայիս՝
 տէրդ բոլորից՝ զայս ամենայն
 կամաւորապէս եւ հաւանու-
 ղական հաճութեամբ տար-

եալ՝ մարմնոյդ միութեամբ
 ՚ի քեզ ընկալար . եւ մինչեւ
 ՚ի քնարան շիրմին տապանի
 անպակաս ՚ի լրութենէ ամ-
 բողջ նոյնութեան Աստուած
 անքննին՝ զնոյն կրեալ նախա-
 տինս անճառ համբերու-
 թեան , յարեար կենդանի
 ինքնիշխան բարձրութեամբ
 լուսոյ՝ աննուազ մարմնով եւ
 անթերի աստուածութեամբ :
 Օրհնեալ փառօք , գովեալ
 գեթութեամբ , բարեբանեալ
 միշտ ողորմութեամբ , յա-
 վիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր , Յովհաննու
գառնեցւոյ առաջեալ :

Էապէս բարի և ամենա-
կարող զօրութիւն Աստուած
յաւիտենական , որ յայտն
աւուր հրամայեցեր երկրի ,
և եհան զանասունս և զսո-
ղունս և զգազանս ըստ ազգի ,
և չհանդուրժեալ բնութեամբ
բարիդ՝ արարեր զմարդն 'ի
հողոյ 'ի պատկեր և 'ի նմա-
նութիւն արարչապետիդ տի-
եղերաց , եւ կացուցեր տէր
և իշխան 'ի վերայ բոլորեցունց
քո արարածոց և զգուշացու-
ցեր զնա կալ 'ի պատուիրա-
նի քում , և վայելել զբարիսն՝

զորս ետուր նմա ձրի եւ ա-
ռանց փոխարինի 'ի քումմէ
առատութենէ :

Եւ արդ տէր իմ և Աստ-
ուած իմ՝ որ զիս հողս անար-
գութեան այսպիսի անկշռելի
բարութեամբ բարգաւաճե-
ցեր, ես ինքնին հրապուրա-
նաց թշնամւոյն կենաց ան-
սացեալ՝ պատուիրանաց կե-
նարարիդ հետեցի. և օտա-
րացայ 'ի նմանութենէ հառ-
տաղիդ իմոյ Աստուծոյ : Եղծի
զգեղեցկութիւն կերպարա-
նաց հոգւոյս՝ ազգի ազգի ա-
նօրէնութեամբ, եւ ոչ զար-
հուրեցայ :

Պերճացուցեր զիս իմա-

ցական մօտօք խորշիլ 'ի չարէն
 եւ ընտրել զբարին, իսկ ես
 վարեալ անմտութեամբ՝ յա
 ժարեցայ 'ի չարիս: Ամբարձեր
 զիս 'ի նմանութիւն աստուա
 ծութեանդ քո անձնիչխան
 կամօք, և ես ծառայ եղեալ
 կրից մարմնոյս՝ հաւասարեցայ
 անասնոց անբանից: Թողի ըզ
 լոյս հրամանաց քոյ՝ զոր ե
 տուր ինձ առաջնորդել նովա
 զգնացս ոտից իմոց 'ի ճանա
 պարհ ուղիղ երկնից օթեւա
 նին, և ես ընդ խաւար գնա
 ցեալ՝ անկայ 'ի խորխորատ ա
 նելանելի կորստեան վհի:

Այլ դո՛ւ մարդասէր եւ
 երկայնամիտ՝ մի իսպառ բար,

կանար ինձ, և մի ոխա պահեր
 յաւիտեան. զի 'ի քեզ անկայ
 ես յարգանդէ, և դու ես Աս-
 տուած իմ և տէր: Գթան յիս
 'ի գործս ձեռաց քոց, և նո-
 րոգեան զխանգարեալ մեղօք
 պատկերս բարերարութեան
 քոյ 'ի ձեռն աստուածեղէն
 շնորհաց քոց: Լուսաւորեան
 զաչս մտաց իմոց ուղղել ըղ-
 չաւիղս իմ 'ի ճանապարհս օ-
 րինաց քոց: Սանձակոծեան
 զերկրաքարչ բաղձանս և զան-
 բան կրիցս բռնութիւն եր-
 կիւղիւդ քով սրբով: Վառեան
 զհոգի իմ սիրով աստուածու-
 թեանդ քոյ՝ մասուցանել
 պատարագ օրհնութեան ըստ

Հաճոյից բարերարութեան քոյ :
 Մի թողուր զիս 'ի ձեռս թշնա-
 մւոյն փրկութեան իմոյ , որ
 հանդերձեալ է արկանել զիս
 'ի խաւարն արտաքին . այլ լեր
 տայցելու բարեգթութեամբ
 քով, և փրկեան զիս :

Անկաւ բեկաւ զօրութիւն
 իմ 'ի մահաբեր հարուածոց
 հակառակորդին , և մէջք իմ
 կցեցան 'ի հող 'ի ծանրութենէ
 բեռանցս մեղաց . այլ դո՛ւ
 ողորմած՝ յարո՛ղ զբազմամեղ
 անձն իմ , և զօրացո՛ղ զիս թօ-
 թափել զչարիս , եւ խոկալ
 զհրամանս օրինաց քոյ : Հարայ
 'ի թունոյ աներեւոյթ վիշա-
 պին , և մահ անմեռ կայ ա-

ռաջի իմ յամենայն ժամ. գը
 թան յիս օրհնեալ և ամենու
 ղորմ, եւ մատո՛ ինձ զդեղ-
 թափ տպաբնիչ երկնածիր
 շնորհաց քոց, զի կեցից և փա-
 ռաւորեցից զանճառ մարդա-
 սիրութիւն քո՝ այժմ և յան-
 վախճան յաւիտեանս, ամէն:

Աղաչեա՛ մայր Աստուծոյ զմիաժին
քո գևրդի, զի շնորհեսցէ մեզ ըստ
առաջակին գործիւտին փափկու-
թիւն :

ՇԱԲԱԹ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՀՄՈՍ ՈՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր լուր տղօթից իմոց .
ունկն դիր խնդրուածաց իմոց
ճշմարտութեամբ քով :
Լուր ինձ արդարութեամբ
քով, և մի մտաներ 'ի դատաւ
տան ընդ ծառայի քում, զի
ոչ արդարանայ առաջի քո ա-
մենայն կենդանի :

Հալածեաց Թշնամին զանձն
 իմ, խոնարհ արար յերկիր
 զկեանս իմ, եւ նստոյց զիս ՚ի
 խաւարի որպէս մեռեալ յաւ
 ւիտենից:

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ, և
 սիրտ իմ խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս,
 խորհեցայ յամենայն գործս
 քո, յարարածս ձեռաց քոց
 խորհեցայ, և համբարձի առ
 քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ որպէս երկիր ծաւ
 րաւի է առ քեզ, վաղվաղակի
 լնւր ինձ տէր՝ զի նուաղեցաւ
 յինէն հոգի իմ:

Մի՛ գարձուցաներ զերեսս քո
 յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ

այք իջանեն 'ի դուք :

Լսելի արան ինձ առաւօտու
զողորմութիւնս քո , զի ես 'ի
քեզ տէր յուսացայ :

Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր եւ
գնացից , զի առ քեզ տէր
համբարձի զանձն իմ :

Փրկեան զիս 'ի թշնամեաց ի-
մոց տէր՝ զի զքեզ ապաւէն
ինձ արարի :

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո ,
զի դու ես Աստուած իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեա-
ցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիւ :

Վասն անուան քո տէր կե-
ցուցես զիս արդարութեամբ
քով , հանցես 'ի նեղութենէ
զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատա-
կեան զթշնամիս իմ, եւ կորն
զամենայն նեղիչս անձին իմոյ,
զի ես ծառայ քո եմ:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԴՅ. Համբառնամ առ քեզ
տէր զաչս իմ, նայեան յիս
զթուլթեամբդ քո, եւ ողոր-
մեա:

Դու ես յոյս և ապաւեն իմ,
զերծն զիս յորոգայթէ մե-
ղաց, և ողոր:

Ապրեցուցիչ իմ և փրկիչ իմ,
ապրեցն զիս յորոգայթէ մե-
ղաց, և ողորմեա:

Բաղմուծեամբ յանցանօք
 ծանրաբեռնեալ է անձն իմ.
 միայնոյ քեզ մարդասիրի ա-
 ղաչեմ. ողորմեան ինձ Աս-
 տուած :

Բղմամբ արտասուաց և հա-
 ռաչանօք սրտի իմոյ անդա-
 դար հայցեմ բաղմամեղու-
 թեամբ. քաւեան զիս Աս-
 տուած :

Բաղմագութ մարդասէր՝ շնոր-
 հեան զթողութիւն իմոյ յան-
 ցանոց, զի առ քեզ միայն
 պաղատիմ. քաւեան զիս Աս-
 տուած :

Աստուած մարդասէր՝ որ
 զմաքաւորն արդարացուցեր.
 քաւեան զիս զմեղաւորս :

Որ քղանցիւ հանդերձի քո
 զմերձեցեալն ՚ի քեզ բժշկե-
 ցեր . քաւեան զիս զմեղաւորս :
 Որ բանիւ հրամանի քո զան-
 դամալայծն առողջացուցեր ,
 քաւեան զիս զմեղաւորս :

Որ զսպտոյակ կնոջն այլազգւոյ
 առննկալար՝ փրկիչ մարդա-
 սիրտպէս , և զիմս ապաշխա-
 րու թեան արան արժանի ըղ-
 ձայն մեղուցելոյս ընդունող :
 Որ հառաչմամբ ձայնի աղախ-
 նոյն ոչ լռեցեր՝ փրկիչ ըն-
 դունակ մեղաւորաց , և զիմս
 ապաշխարութեան արան ար-
 ժանի զձայն մեղուցելոյս ըն-
 դունող :

Որ զառաջնապարգեւի քո

նշխար ոչ խնայեցեր ընձեռել
չանն հովուաօիրի, և զիմա ա-
պաշխարութեան արան արժանի
զձայն մեղուցելոյս ընդունող:

Անկանիմ առաջի քո եւ
խնդրեմ զթողութիւն յան-
ցանաց իմոց, մի անտես առ-
ներ Հայր՝ զաղաչանս իմ:

Աղաղակեմ որպէս մաքսաւո-
րըն, և հեղում զարտասուս
իմ առաջի քո որպէս պոռ-
նիկն. մի անտես առներ Հայր՝
զաղաչանս իմ:

Յաներեւոյթ թշնամւոյն պար-
տեցայ, և ՚ի գաղտնի նետից
բանասարկուին վերաւորեցայ.
մի անտես առներ Հայր՝ զա-
ղաչանս իմ:

Անկանիմ առաջի քո տէր,
բաղմամեղիս ողորմեա :

Աղաղակեմ առ քեզ փրկիչ
քանանացւոյն զձայն , բաղ-
մամեղիս ողորմեա :

Մաքսաւորին հառաչմամբ
կարդամ առ քեզ փրկիչ եւ
բարերար , բաղմամեղիս ու-
ղորմեա :

Ողորմեա՛ ինձ Քրիստոս՝ ու-
ղորմութեամբդ քո մեծաւ ,
զի կարօտ եմ ես շնորհի քոյ
եւ ողորմութեան , ողորմեա՛
և լնւր ինձ բաղմամեղիս :

Լնւր տէր ձայնի ողբալոյս և
ցաւագին պաղատանոցս , որ
ամօթով կամ առաջի քո իմ
չարաչար վարուքս , ողորմեա՛

և լուր ինձ բաղմամեղիս :
 Ընկալ տէր զաղաչանս իմ և
 զհառաչանս սրտի իմոյ , որ
 աղաղակեմ որպէս կինն քա-
 նանացի . ողորմեա՛ եւ լուր
 ինձ բաղմամեղիս :

Որ եկիր 'ի փրկութիւն
 մարդկան ծննդեամբ կուսին
 Մարիամու . և կենդանարար
 քո յարութեամբդ հրաւի-
 րեցեր զմահացեալքս 'ի յա-
 րութիւն անմահութեան .
 վասն որոյ աղաչանօք մօր քոյ
 կեցո՛ զմեզ փրկիչ :

Փառս հօր և որդւոյ :

Որ անապական ծննդեամբդ
 քով լուծեր զերկունս նախա-

մօրն . Մարիամ մայր Աստու-
ծոյ , բարեխօսեալ առ միածին
Որդին լուծանել զգապանս
մեղաց մերոց , եւ աղաչեալ
փրկել զանձինս մեր 'ի փոր-
ձութենէ :

Ա. յԺՏ Է ՌԶԳ Է յա-իպեանս :

Բանն անեղ համագոյ որ ընդ
հօր եւ սուրբ հոգւոյն էրե-
ւեալ 'ի յերկրի պայծառա-
ցան արարածք հզօրին կա-
րողութեամբ և զմեզ վերա-
գրեաց յորդեգրութեան
շնորհս :

Դ՛Ի Քրիստոս Աստուած՝
 յոյս ապաշխարողաց, շնոր-
 հեան զթողութիւն բազում
 յանցանաց իմոց ։
 Առ քեզ բազմագութ՝ ապա-
 ւինեալ կարգամբ, մի՛ մեր-
 ժեր զմեզ յողորմութենէ
 քումմէ ։

Որպէս զաւաղակն աղաղակեմ
 առ քեզ, յիշեան և զիս տէր՝
 ՚ի քում յարքայութեանդ ։
 Զմեզս իմ խոստովան լնիմ
 առ քեզ Քրիստոս, որ միայնդ ես
 բազմագութ թողութեամբ ։
 ողորմեան ինձ Աստուած ։
 Գու տէր՝ որ ճշմարտութեանց
 ես սիրող, և քննեա զճամբուկս

գաղտնեաց սրտի իմոյ • ողոր

մեան ինձ Աստուած :

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկու

թեան , եւ հոգւով տէրու

թեանդ քոյ հաստատեան զիս

և ողորմեան ինձ Աստուած :

Ալիք յանցանաց զիս ալի

կոծեն , և մեղք իմ բազում

զիս յանդիմանեն :

Արդ զի՛նչ արարից մեղու

ցեալ անձամբս , որ չեմ ապ

րելոյ յահագին հրոյն :

Մեղսք քեզ Քրիստոս որդի

Աստուծոյ • շնորհեան զթողու

թիւն բազում յանցանաց ի

մոյ :

Տէր՝ որ 'ի մէջ լերինն աղ

բերացուցեր զձուրն 'ի վիմէն :

Տէր՝ ՚ի սրտէ խմմէ հան ինձ
արտաւուս ապաշխարութեան :
Զի կեցից եւ ապաշխարու-
թեամբ ապրեցայց ՚ի հան-
դերձեալ քոց դատաստանաց :

Մեղուցեալ անձամբ կար
դամ առ քեզ Հայր երկնաւոր,
օգնեան ինձ ՚ի նեղութեանո՝
որ մեղօքս եմ մեռեալ, օգ-
նեան ինձ :

Վիրաւորեցայ ես յաներե-
ւոյթ թշնամւոյն, բժիշկ հի-
ւանդաց բժշկեան զիմ զհի-
ւանդութիւնո, որ մեղօքս եմ
մեռեալ, օգնեան ինձ :

Մոլորեցայ ես որպէս զոչաւոր
կորուսեալ, խնդրող գերեւոյ՝
խնդրեան զիս զմոլորեալս, որ

մեղօքս եմ մեռեալ, օգնեան
ինձ :

Մեղայ քեզ տէր՝ քաւեան
զիս, և ողորմեան ինձ Աստուած :
Ոչխար եմ բանաւոր հօտիքոյ,
և առ քեզ ապաւինիմ հովիւ
բարի, խնդրեան զիս զմօլո-
րեալս, և ողորմեան ինձ Աս-
տուած :

Ի ծովու մեղաց ալէկոծեալ եմ,
եւ առ քեզ աղաղակեմ՝ նաւ
ւապետ բարի, փրկեան զիս
ի վտանգէս, և ողորմեան ինձ
Աստուած :

Վասն որոյ աղաչեան մայր
Աստուծոյ Մարիամ զմիածին
քո զՈրդին, զի շնորհեսցէ
լստ աւաղակին ժառանգել

վերստին մեզ զգրախտին վա-
յելչուլթիւնն :

Փառք Կօր և որդւոյն :

Յնծա Մարիամ արեգականն
արդարուլթեան արեւելք . և
աղաչեա՛ն զառ ՚ի քէն ճնեալն
Աստուած վասն մեր , զի դար-
ձուսցէ վերստին զմեզ ՚ի դը-
րախտին ժառանգուլթիւնն :

Այժմ և Ռիչ և յաւիտեանս :

Յաղթող զօրուլթեամբ իսաչի
քո պահեա՛ն զմեզ Քրիստոս
Աստուած . որ տարածեցեր
զձեռս քո ՚ի նմա , եւ լու-
ծեր զկնիք դատապարտու-
լթեան յանցանաց մերոց՝ ապ-
րեցուցանել զմեզ ՚ի պատրա-
նաց թշնամւոյն :

ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ :

ԲԱՆ ԽԷ •

Ա. Եւ արդ՝ զինչ գոյ ա-
սել ամաչեցելոյս յերեսաց
մեծիդ ահաւորութենէ, բայց
եթէ համրանալ, եւ հող՝ի
բերան եղեալ լռել ՚ի սրտի,
լստ մարգարէութեանն խրա-
տու, ահա ՚ի բարւոյն կար-
կառեալ ՚ի յոյս : Իսկ եթէ ըզ-
փականս շարժողութեան չըր-
թանցս բացից բռնադատե-
ցից՝ խօսիլ կամեցեալ, դար-
ձեալ զնոյն ձայն կրկնակա-
կան եղերերգութեան լալեաց
բազմութեան ինկթ մտացս
յառաջադրէ :

Բ. Եւ արդ՝ ողբակից մեծ
մեղաւորին անօրինեւոյ կա-
մաւ առ'ի մահ՝ զնորին գո-
չումն երկրորդեցից եւ ես
ընդ նմին, մեղայ տէր՝ մե-
ղայ, և անօրէնութեանց իմոց
ինձէն վկայեմ: Հիւսեալ ընդ
նմին զբանս յիսներորդի սաղ-
մոսին, անթիւս գրեմ՝ զսար-
տուցս սակ անձինս մեղանաց՝
քան զհիւղ երկրի հողմահոս
փոշւոյ ընդ օդս ամենայն տա-
րածեցելոյ:

Գ. Մեղայ յերկինս և ա-
ռաջի քո, ընդ անառակ որ-
դւոյն տատկառեցելոյ՝ հայ-
րենի գթոյդ վերստին դար-
ձեալ՝ թախանձ արկանեմ

զողորմելին ձայն աղերասնաց
 արտասրածին ողբովք գոչման՝
 'ի տխուր դէմս մատուցեալ
 առաջի քո տարածանեմ,
 հայր գթութեանց, Աստուած
 բոլորից, չեմ արժանի կոչիլ,
 և ոչ բնաւին առ այս անուա-
 նիլ, ոչ միայն որդի, այլ և
 անպիտան ապարան վարձ-
 կան : Ընկալ զսովեալս տա-
 րագրական, պարտական վը-
 նասուց, եւ զցաւ քաղցոյս
 լկանաց նեղելոյս նուաղեցե-
 լոյս՝ կենաց բոց հացիւդ բը-
 ժշկեացես : Լէր ընդ առաջ
 քո ողորմութեամբդ՝ 'ի ըս-
 կընաւորս ապաւինութեան,
 զգեցո՛ գթած և անոխակալ՝

անօրինեալս մեղապարտի ըզ-
նախա կապուտ հանդերձին
ծածկոյթ. աւանդակորոյս ձե-
ռացս աղտեղեալ մեղօք՝ ըզ-
կնիք մատանւոյն համարձա-
կութեան ամենառատ կամօք
մատուցես. զգարչապարացս
թշուառութիւն մերկութեան
ոտիցս՝ պատսպարութեամբ
աւետարանական ամբաստ-
նարկութեան օգիցս կօշկաց և յօ-
ձին թիւնից միշտ ամբացու-
ցես : Զղուարակդ պարտաւ
կի եղինդ երկնայնոյ, որ է մի-
աճին որդիդ քո օրհնեալ, իս-
կապէս մարդասիրութեամբ՝
կարօտելոյս բարեաց նուի-
րեան, որ մատուցեալ միշտ

եւ անպակաս մնայ 'ի լրու-
 թեան յարակայ զենեալ 'ի
 սպանդարանի անթիւ սեղա-
 նոց անպառու թեամբ՝ բոլոր
 յամենեւին և բնաւ յամենայ-
 նում, էւ թեամբ յերկինս
 և իսկ թեամբ 'ի ստորինս,
 աննուազ մարդկութեամբ՝ և
 անթերի աստուածութեամբ,
 փշրեալ՝ և բաշխի 'ի մասունս
 անհատս, զի զհամայնն հա-
 ւաքեացէ առ 'ի նոյն մարմին
 իւրումն գլխոյ. քեզ փառք
 ընդ նմին՝ հայր ողորմութեան
 յաւիտեանս. ամէն:

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր, Յովհաննու
դառնեցւոյ ասացեալ :

Աստուած ամենաւերջին՝ ան-
բաւելի/և անճառելի, անաշ-
խատ բնութիւն եւ անտկա-
րանալի զօրութիւն, որ յայսմ
աւուր Հանգեար յամենայն
գործոց քոց՝ զոր արարեր, և
օրհնեցեր զնա եւ սրբեցեր
ամենիմաստ խորհրդով եւ
կանխադիտութեամբ քով :

Արդ՝ ես ծնունդս մեղաց՝
անկեալ կամ յախտ դառնա-
գին ցաւոց հոգեկան վնաս-
սուց, զոր շնչեաց յիս հոգմն
մահածին իշխանին խաւարի,
և ոչ գոյ ինձ հանգիստ դժբն-

դակ տանջանայս : Այլ դու
ամենազօր՝ տապաքինեա՛ զան-
բժշկելի հիւանդուԹիւն հո-
գւոյս , աննահանջելի հրա-
մանաւ քով, եւ հանգո՛ զիս
յանհնարին տանջանայս՝ ու-
րով հասեալ կամ ՚ի դրունս
մահու , զի ամենայնի կարող
ես եւ հզօր , եւ չիք քեզ իր
անհնարաւոր :

Սէր երկրաւորացս եւ բաղ-
ձանք հեշտալեաց գերեալ
գերփեալ զմիտս իմ՝ չարա-
չար վշտօք ծառայեցուցանեն
զիս հանապազօր ՚ի զգալիս
եւ ՚ի մնութիս , եւ ոչ երբէք
տան դուլ եւ դադար ոգի
առնուլ, եւ խոկալ խորհիլ

զեւր ազատութեան յանտա-
 նելի կրիցս կարեաց և դառն
 աշխատութեանցս : Եւ ահա
 ազաչեմ զքեզ բարերար՝ որ
 փրկութիւնդ ես ամենայնի և
 դիւրիչ վշտացնեղելոց , տնւր
 ինձ գտանել եւս 'ի տառա-
 պանաց աստի յազատութիւն
 մշտնջենաւոր կենաց և անանց
 հանգստեան յորմէ մերժեալ
 են ցաւք և հեծութիւնք :

Ալեք յանցանաց յուղեալք
 'ի հողմոց հրապուրանաց բան-
 սարկուին բազխեն զնաւակ
 մարմնոցս շնուածոյ , և ըս-
 պառնան խորատոյզ առնել
 յանդունդս խաւարի անդերձ
 տանջանաց : Իսկ դու բարե-

գուլթ փրկեան զևս 'ի վշտացս
ամենազօր աջովդ շնորհի, եւ
հասն 'ի նաւահանգիստն ան-
քոյթ խաղաղութեան երկնաւ
յին յարկի, ուր ամբարեալ
պահին ամենայն գանձք բա-
րեաց եւ անզբաղ բերկրու-
թիւնք:

Մի թողուր զևս տէր Աս-
տուած իմ 'ի կամս անձին իւ-
մոյ, զի մի ըստ յօժարութեան
ապականեալ բնութեանս ըս-
տորաքարչ եղէց յանցաւորս
և 'ի մեռիս, և մի 'ի բացեաց
առնիր յինէն նահանջելով
զնպատուս շնորհաց եւ ողոր-
մութեան քոյ վասն անօրէ-
նութեան իմոյ, այլ ըստ սու-

վորական մարդատիրութեան
քոյ խնայեան յիս 'ի ստեղ-
ծուածս քո՝ որ առ քեզ աղա-
ղակեմ կողկողագին հեծու-
թեամբ :

Լո՛ւր ինձ անոխակալ, գը-
թան մարդասէր, ներեան ան-
յիշաչար, և ողորմեան բազմա-
մեղ անձին իմոյ ըստ մեծի
ողորմութեան քում, արա՛
սա իս նշան բարի 'ի փառս
անուանդ քում որքոյ, եւ
քաւեան զմեղս իմ 'ի ձեռն
ամենաբաւական չնորհաց քոյ .
զի քաղցր ես դո՛ւ տէր, եւ
գթութիւն քո անչափ :

Աղաչեմ զքեզ մարդա-
սէր՝ մի մատնէր զիս 'ի ձեռս

դժոխսորովայն գաղանաց , որ
բացեալ զկոկորդոս իւրեանց՝
իննդրեն կեղեքել զհոգի իմ
ամենածախ ժանեօք . հար ըզ-
նոսա զօրու թեամբ բազկի քո
ի հարուածս անողջանալիս , և
զերծն զիս զծառայս քո ի մօ-
հաբեր վտանգէս . զի դնւ ես
փրկութիւն իմ և կեանք , և
առ ի քէն է օգնութիւն իմ
յամենայն ժամ :

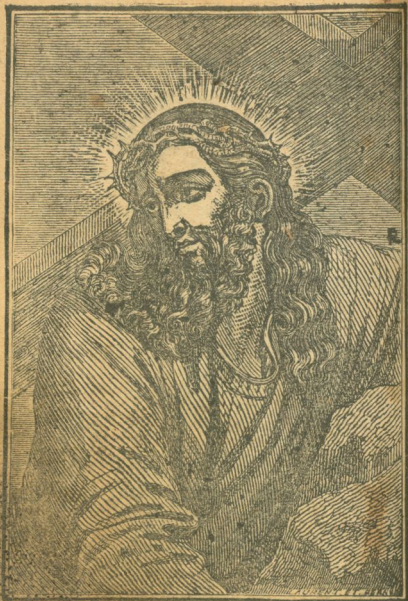
Տարակուսեալ վարանիմ
վասն բազմութեան մեղաց
իմոց , յորժամ նկարեմ ա-
ռաջի աչաց տեսութեան մը-
տացս զգառաատանն անա-
չառ , զմերկապարանոց յան-
դիմանութիւնն ամենայն գոր-

ծոց, զպատիժն սոսկալի մե-
ղաւորաց և անդարձից, ըզ-
հուրն անշէջ, զորդնն անմահ,
և զդատապարտութիւնն յա-
ւիտենական

Եւ քանզի ոչ կարեմ իմովս
զօրութեամբ թօթափել
յանձնէ զբռինս մեղաց, և
աղատիլ յարժանահաս պատ-
ժոցս, վասն որոյ անձամբ բե-
կելով գոչեմ առ քեզ մար-
դասէր, գործակից լեր ինձ
'ի դառնալ յետս յանօրէնու-
թեան գնացից իմոց՝ եւ դի-
մել առ քեզ յամենայն զօրու-
թենէ և 'ի մտաց, և արտա-
ռուչ զղջմամբ գտանել զթո-
ղութիւն և զշնորհս, և աղոր-

մութեամբ քով արժանաւո-
րիւ ընդ ուրբո քո մշտնջե-
նաւոր հանգստեան յարքա
յութեան քում յերկինս . և
ընդ նոսին փառաւորել ան-
լռելի գոհաբանութեամբ զա-
մենազօր տէրութիւն քո յա-
մենայն յաւիտեանս . ամէն :

Անձնագիր Տոմար, շահ Ա. ասոր ասոր ծով ասոր
 Ահա իհ յիսուսն ասոր ասոր ասոր ասոր ասոր

ԱՂՕԹՔ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՎԱՄՈՒՆ

Հայր մեր որ յերկինս :

ԱՌԱՔԵԱ՝ տէր զայս բո-
 եւ զճշմարտութիւն բո, զի
 առաջնորդեսցեն ինձ, և հաջ-
 ցեն զիս 'ի լեառն առաքել-
 'ի յարկա բո :

Մտից առաջի սեղանոյ Աստու-
ծոյ առ Աստուած, որ ուրախ
առնէ զմանկութիւն իմ:
Խոստովան եղէց քեզ օրհնու-
թեամբ՝ Աստուած Աստուած
իմ:

Արդ՝ ընդէր տրտում ես անձն
իմ, կամ ընդէր խռովեա զիս,
յուսան առ Աստուած, խոս-
տովանեան նմա, փրկիչ երեւաց
իմոց Աստուած է:

Փառք հօր և որդւոյ և:
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս:

Եւ ես խաղաղութեան զգէր աղա:
Օրհնոյ-թիւն և փառք հօր և:

Եւ ես ի վերայ իմ ողոր-
մութիւն քո տէր, և փրկու-

Թիւն քո ըստ բանի քում:
Տաց պատասխանի ոյք նախա-
տեն զիս բանիւք . զի ես 'ի
բանս քո յուսացայ:

Մի 'ի բացեայ առներ 'ի բե-
րանոյ իմմէ զբան ճշմարտու-
թեան մինչեւ յոյժ, զի յիրա-
ւունս քո յուսացայ:

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն
ժամ, յաւիտեան՝ եւ յաւի-
տեանս յաւիտենից:

Գնայի ես յանդորրու . զի ըդ-
պատուիրանս քո խնդրեցի:

Խօսէի զվկայութիւնս քո ա-
ռաջի թագաւորաց, եւ ոչ
ամաչէի:

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո
զոր սիրեցի:

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պա-
տուիրանս քո՝ զոր սիրեցի, և
խորհելի յարդարութեան
քում:

Յիշեան զբան ծառայի քո,
յոր և յուսացուցեր զիս:
Ու մխիթարեացէ զիս 'ի խո-
նս, չհուժեան իմում. զի բան
քո կեցոյց զիս:

Ամբարտաւանք անիրաւեցան
յիս յոյժ, այլ յօրինաց քոյ
եւ ոչ խոտորեցայ:

Յիշեցի զլուսւունս քո յաւի-
տենից տէր, և մխիթարեցայ:
Տրամութիւն կալաւ զիս 'ի
մեղաւորաց, եւ ոչ թողին
զօրէնս քո:

Դաժնի եւ ինձ իրաւունք քո

Ի տեղւոջ պանդխտութեան
իմոյ :

Յիշեցի ի գիշերի զանուն քո
տէր . և պահեցի զօրէնս քո :
Սա եղեւ ինձ ճանապարհ ի
կեանս , զի զարդարութիւնս
քո խնդրեցի :

Զանօրէնս ատեցի , և զօրէնս
քո սիրեցի :

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու ,
և ես ի բանս քո յուսացայ :
Իբաց եղերսն ք յինէն չարք ,
եւ քննեցից զպատուիրանս
Աստուծոյ իմոյ :

Օգնեալ ինձ ըստ բանի բոցի ,
եւ կեցն զիս . եւ մի յամօթ
առնեալ զիս ի յուսոյ իմմէ :
Օգնեալ ինձ , և ապրեցն զիս :

Լ խորհեցայց յիրաւ ունս քո
յամենայն ժամ :

Անարգեցեր զամենեւեան՝
որք ապստամբք եղեն յար-
դարութեանց քոց . զի անի-
րաւութեամբ էին խորհուրդք
նոցա :

Յանցաւորս համարեցայ զա-
մենայն մեղաւորս երկրի .
վասն այսորիկ սիրեցի զապ-
տուիրանս քո :

Յեւեռեան ընդ երկիւղ քո
զմարմին իմ , զի 'ի դատաւ-
տանայ քոց երկեայց յայժ :

Մերձեցին խնդրուածք իմ
առաջի քո տէր , ըստ բանի
բռնի իմաստունն արան զիս :

Մացեն տղօթք իմ առաջի քո

տէր , և բանիւ քով փրկեան
զիս :

Բղխեացեն շրթունք իմ զօրհ-
նութիւնս քո , յորժամ ու-
սուացես ինձ զարդարու-
թիւնս քո :

Խօսեացի լեզու իմ զբանս քո ,
զի տմենայն պատուիրանք քո
արդարութեամբ եմ :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցա-
նել զիս , զի զպատուիրանս
քո ընտրեցի :

Ցանկացայ փրկութեան քում
տէր , և օրէնք քո խօսք իմ
էին :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեցէ
զբեզ , և իրաւունք քո օգ-
նեացեն ինձ :

Միշտ եղայ ես որպէս զոչևոր
կորուսեալ , խնդրեմ զճա-
ռայս քո , զի զպատուիրանս
քո ես ոչ մոռացայ :

Մի եկեացեն 'ի վերայ մեր
ստիք ամբարտաւանից , եւ
ձեռք մեղաւորաց մի դողա-
ցուցեն զմեզ :

Անդ անկցին ամենեքեան ոյք
գործեն զանօրէնութիւն ,
մերժեցին եւ այլ մի կարաս-
ցեն հաստատիլ :

Ես 'ի տէր յուսացայ , ցնծա-
ցայց եւ ուրախ եղէց յԱռ-
տուած փրկիչ իմ :

Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն
և կայացց զստի իմ 'ի հաստա-
տութեան , 'ի վերայ պարտ-

նոցի թշնամւոյն կացոյց զիս,
եւ հանգոյց զիս երազ ե-
րազ :

Որ բնակեալն է յօգնութիւն
բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ
Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ :
Ասացէ տեառն՝ ընդունող
իմ ես, ապաւէն իմ Աստուած,
և ես յուսամ ՚ի նա :

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ
որսողին, և ՚ի բանիցն ՚ի խը-
ռովութենէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի
դքեղ, ՚ի հովանի թեւոց նորա
յուսացիս :

Որպէս զէն շուրջ եղեցի ըզ-
քեւ՝ ճշմարտութիւն նորա :

Ոչ երկեցես դու յերկիւզէ

գիշերի , եւ ոչ 'ի նեւտէ՝ որ
թռչի 'ի տուէ :

Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի , 'ի
գայթակղութենէ դիւին 'ի
հասարակ աւուր :

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ
հաղարք եւ բիւրք ընդ աջմէ
քումմէ , եւ առ քեզ ինչ ոչ
մերձեցին :

Բայց միայն աչօք քովք հա-
յեցիս դու , եւ ղհաստու-
յումն մեղաւորաց տեսցես .
զի դու տէր յոյս իմ ես :

Զբարձրեալն արարեր քեզ ա-
պաւէն . զի ոչ հասցեն առ
քեզ չարք , եւ տանջանք մի
մերձեցին 'ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուի-

րեալ է վասն քո, 'ի պահել
 զքեզ յամենայն ճանապարհս
 քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին
 զքեզ, զի մի երբէք հարցես
 զքարի զօտն քո :

Ի վերայ իժից եւ քարբից
 գնացես դու, եւ առ ոտն
 կոխեսցես զառիւծն եւ զվի-
 շապն :

Քանզի յիս յուսացաւ, եւ
 փրկեցից զնա, հովանի եղէց
 նմա, զի ծանեաւ զանուշ իմ :
 Կարդացէ առ իս՝ եւ ես
 լուայց նմա, և առ նմա եղէց
 'ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր ապա-
 րից՝ զնա, երկայն առաքէք

լցուցից , և ցուցից նմա ըզ-
փրկուածիւն իմ :

Առ քեզ տէր համբարձի զաչս
իմ , որ բնակեալդ ես 'ի յեր-
կինս :

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն
տեառն իւրոյ . և որպէս աչք
աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ
տէր Աստուած մեր . մինչեւ
ողորմեսցիս 'ի վերայ մեր :

Ողորմես մեզ տէր՝ ողորմես
մեզ . զի բազում լցաք ար-
համարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք
մեր նախատանօք , որք նա-
խատէին զմեզ . և արհամար-
հանօք ամբարտաւանից :

Աստուած յանուան քում
կեցն՝ զիս, և ՚ի զօրութեան
քում իրաւ արն ինձ:

Աստուած լնէր աղօթից ի-
մոց, ունկն դիր բանից բե-
րանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ,
և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ,
և ոչ համարեցան զքեզ Աս-
տուած ուռալի իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ,
եւ տէր ընդունող հոգւոյ
իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թրջ
նամիս իմ, ճշմարտութեամբ
քով սատակեմ զնորս:

Նա կամօք իմովք աշխարհաց
մատուցից քեզ, և խառնութեամբ

Եղէց անուան քում տէր , զի
բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմէ
փրկեցեր զիս , և 'ի թշնամիս
իմ ետես ակն իմ :

Օրհնեալ ես դու տէր Աս-
տուած հարցն մերոց , գո-
վեալ եւ առաւել բարձրա-
ցեալ յաւիտեան :

Նւ օրհնեալ է անուն սուրբ
փառաց քոյ , գովեալ և ա-
ռաւել բարձրացեալ յաւի-
տեան :

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փա-
ռաց սրբութեան քոյ , գո-
վեալ եւ առաւել բարձրա-
ցեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ

արքայութեան քոյ • գովեալ
և առաւել բարձրացեալ յա-
ւիտեան :

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրով
բէս եւ հայիս յանդունդս •
գովեալ և առաւել բարձրա-
ցեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստա-
տութեան երկնից • գովեալ
և առաւել բարձրացեալ յա-
ւիտեան :

Օրհնեցէք զԱստուած 'ի սրբ
բութեան նորա • օրհնեցէք
զնա 'ի հաստատութեան 'ի
զօրութեան նորա •

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան
նորա • օրհնեցէք զնա 'ի բա-
զմաւ մեծութեան նորա •

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնու-
թեան . օրհնեցէք զնա սաղմո-
սիւք և օրհնութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ,
գովեցէք զնա ուրախու-
թեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանա քաղցր,
գովեցէք զնա բարբառ լսելի :
Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհու-
թեան . ամենայն հոգիք օրհ-
նեցէք զտէր :

Արդ արձակեան զծառայս քո
տէր՝ ըստ բանի քում 'ի խա-
ղաղութիւն , զի տեսին աչք
իմ զփրկութիւն քո՝ զոր պատ-
րաստեցեր առաջի ամենայն
ժողովրդոց :

Լայս յայտնեցար հեթանո-

ապ , և փանօք ժողովրդեան
քում իսրայելի :

Չգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս աջ քո , և տէր հատուացէ ընդ իմ :

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան , զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ :

Տէր հանձն ի բանտէ զանձն իմ , գոհանամ զանուանէ քումմէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ հատուացես :

Մեծացուցէ անձն իմ զտէր , և ցնծացէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով :

Այց արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնայ իւրոց , այսուհետեւ երանեցեալ ինձ :

ամենայն ազգք :

Արար ընդ իս մեծ ամեծս
հզօրն , եւ սուրբ է անուն
նորա :

Ողորմութիւն արար ազգաց
յազգս երկիւղածաց իւրոց .
արար զօրութիւն բազկաւ
իւրով :

Ցրուեաց զամբարտաւանս 'ի
մտաց սրտի , եւ քակեաց ըզ-
հզօրս յաթոռոց :

Զխոնարհս բարձրացոյց՝ զկա-
րօտս ելից բարութեամբ , եւ
զմեծատունս արձակեաց ու-
նայնս :

Պաշտպանեաց խորայելի ծա-
ռայի իւրում , յիշելով զաղոր-
մութիւն իւր :

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն
մեր՝ ընդ Աբրահամու և զա-
ւակի նորա յաւիտեան :

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քոյ,
կեցո՛ զորդի աղախնոյ քոյ ,
և արա՛ առ իս նշան բարու-
թեան :

Տեսցեն առեւելք իմ և ամա-
չեսցեն , զի դու տէր օգնե-
ցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս :
Փառք հօր և երդւոյ և :
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս :

Մատթանք :

Անձն իմ 'ի ձեռս քո է
յամենայն ժամ , և 'ի ասոր
իսաչ քո յուսացեալ եմ թա-
գաւոր երկնաւոր , զբարեմե-

Թիւն սրբոց քոց բարեխօս
ունիմ առ քեզ :

Որ երկայնամիտդ ես առ ա-
մենեւեան , մի անտես առ-
ներ զապաւինեալս 'ի քեզ .
այլ պահեան պատուական և
սուրբ խաչիւ քով 'ի խաղա-
ղութեան :

Քարոյ :

Աղաչեսցուք զամենակալն
Սատուած , եւ խնդրեսցուք
'ի հմանէ զի առաքեսցէ ըզ-
հրեշտակ խաղաղութեան , որ
եկեալ պահեսցէ զմեզ յեր-
կիւղախան գիշերիս , 'ի դի-
ւանիսն խաղաղութենէ ամբողջ
պահելով զհոգի և զմարմին

մեր՝ մինչեւ ՚ի կատարումն
 ժամանակի ամաց մերոց :

Ամենակալ տէր Աստուած մեր
 կեցն՝ և ողորմեա՛ :

Զհանգիստ գիշերիս խաղա-
 ղութեամբ անցուցանել՝ հա-
 ւատով ՚ի տեառնէ խնդրեա-
 ցուք :

Զհրեշտակ խաղաղութեան
 պահապան անձանց մերոց ՚ի
 տեառնէ խնդրեացուք :

Զբաւութիւն եւ զթողութիւն
 յանցանաղ մերոց ՚ի
 տեառնէ խնդրեացուք :

Զսրբոց խաչին մեծ և կարող
 զօրութիւնն յօգնութիւնն
 ձանց մերոց ՚ի տեառնէ խն-
 դրեացուք :

Եւ եւս միաբան վասն ճշմա-
րիտ և սուրբ հաւատոյս մե-
րոյ՝ զտէր աղաչեսցուք :
Զանձինս մեր եւ զմիմեանս
տեառն Աստուծոյ ամենակա-
լին յանձն արասցուք :
Ողորմեաց մեզ տէր Աստուած
մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան
քում . առասցուք ամենե-
քեան միաբանութեամբ :

Աղօթք :

Տէր Աստուած մեր, դու
պահեան զմեզ խաղաղու-
թեամբ . ի գիշերիս յայամիկ
և յովհնայն ժամանակի : Ընդ
սուրբ երկիւղ քո բեւեռեալ
պահեան զմիտս և զխորհուրդս

մեր : Որպէս զի յամենայն
 ժամ քեւ պահպանեալ լի-
 ցուք յորոգայթից թշնամ-
 ւոյն : Եւ քեզ հանցուք զօրհ-
 նութիւն և զփառս հօր և որ-
 դւոյ և հոգւոյդ սրբոյ . այժմ
 և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
 տենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Հրեշտակի խաղաղութեան
 յանձն արան զանձինս մեր
 տէր զօրութեանց . որ եկեալ
 պահեսցէ զմեզ անխառովս 'ի
 տուէ և 'ի գիշերի՝ յարթու-
 թեան և 'ի հանգստեան մա-
 րում , զի դու ես արարիչ
 լաւոյ , և հաստիչ գիշերի :

Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ՝ տէր
 Աստուած մեր, զհանգիստ
 գիշերիս շնորհեա՛ խաղաղու-
 թեամբ անցուցանել, և հա-
 տանիլ ՚ի պաշտօն առաւօտու
 յերկրպագութիւն և ՚ի փա-
 ռաբանութիւն ամենասուրբ
 Երրորդութեանդ, այժմ եւ
 միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
 նից. ամէն:

Սաղմոս Դ.

Խաղաղութեամբ յայս և
 ՚ի՛սոցն ննջեսցուք և զարթի-
 ցուք. զի դու տէր միայն
 առանձին յուսով քո բնակե-
 ցուցեր զմեզ:

Ի կարգալ իմում լուար ինձ

Աստուած ըստ արդարու-
թեան, 'ի նեղութենէ ինձ
անդորր արարեր. ողորմեա՛ ինձ
և լո՛ւր աղօթից իմոց:

Որդիք մարդկան՝ մինչև յէրբ
էք խառնասիրտք. ընդէ՞ր սի-
րէք զնանրութիւն. և խընդ-
րէք զստութիւն:

Շաներո՛ւք զի սքանչելիա ա-
րար տէր սրբոյ իւրում. եւ
տէր լուիցէ ինձ 'ի կարգալ
իմում առ նա:

Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք:
զոր ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր
յանկողինս ձեր զղջացարուք:
Մատուցէ՛ք պատարագս սր-
դարութեան. և յուսացարուք
'ի տէր:

Բազումք ասէին թէ ո՞ր ցուց-
ցէ մեզ զբարութիւն տեւառն
նշանեցաւ առ մեզ լոյս երե-
սաց քոց և ետուր ուրախու-
թիւն սրտից մերոց:

Ի պողոյ ցորենոյ գինւոյ եւ
ձիթոյ իւրեանց լցուցեր ըզ-
նոսս:

Խաղաղութեամբ յայս եւ ՚ի
սոյն ննջեսցուք եւ զարթի-
ցուք, զի դու տէր միայն ա-
ռանձին յուսով քո բնակե-
ցուցեր զմեզ:

Աւելու իա Օրմի:

Խաղաղ-թիւն ամենեցուն:

Եւ քնդ հոգւոյդ քում:

Երկու զամութեամբ լուարուք:

Արքայ տէրաւանիս՝ որ ըստ
Յովհաննոս :

Փառք քեզ տէր Աստուած մեր :

Պատիւստմէ :

Ասէ Աստուած :

Տէրն Քրիստոս Քրիստոս տա :

Ամէն ամէն տաւմ ձեզ ,
եթէ ոչ հասն ցորենոյ ան-
կեալ յերկիր մեռանիցի , ինքն
միայն կայ , ապա եթէ մե-
ռանիցի՝ բազում արդիւնս
առնէ : Որ սիրէ զանձն իւր՝
արձակէ զնա , և որ ատեաց
զանձն իւր յաշխարհիս յայտ-
միկ , 'ի կեանսն յաւիտեանս
կանա պահեսցէ զնա : Եթէ
ոք զնա պաշտիցէ , զկեի իմ

եկեացէ, և ուր եսն եմ, անդ
եւ պաշտօնեայն իմ եղևցի,
եթէ որ զիս պաշտիցէ, պա-
տուեացէ զնա հայրն իմ:

Քարոյ:

Փառք քեզ տէր Աստուած մեր:

Սուրբ խաչիւս աղաչեա-
ցաք զտէր, զի սովաւ փրկ-
եացէ զմեզ ՚ի մեղաց, և կե-
ցուացէ շնորհիւ ողորմու-
թեան իւրոյ: Ամենակալ տէր
Աստուած մեր, կեցո՛ւ և ողոր-
մեա՛ն:

Աղօթք:

Պաճապանեան զմեզ Քրիս-
տոս Աստուած մեր՝ ընդ հա-

վանեաւ սուրբ և պատուա-
կան խաչիւդ քով 'ի խաղա-
ղութեան . փրկեա՛ յերեւելի
և յաներեւոյթ թշնամւոյն :
Արժանաւորեա՛ն Կոհութեամբ
փառաւորել զքեզ ընդ հօր
և ընդ սրբոյ հոգւոյդ . այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից . ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն .
Հալը մեր՝ օր յերկինս :

Անկանիմք առաջի քո՛
սուրբ Աստուածածին , և ա-
ղաչեմք զանարատ ցկոյցդ .
բարեխօսեա՛ն վասն ունեանդ
մերոց , և աղաչեա՛ն զմեզ ին

որդիդ՝ փրկել զմեզ 'ի փոր-
ձութենէ և յամենայն վը-
տանգից մերոց :

Մաղթանք զօրաւորք՝ արհաւրոց գի-
շերայնոց , ասացեալ որքոյն Գրիգորի
նարեկացւոյ :

ԲԱՆ ԺԲ .

Ընկալ քաղցրութեամբ
տէր Աստուած հզօր՝ զդան-
նացողին զանազանս . մատիր
թութեամբ առ պատկա-
ռեալս դիմօք . փարատեան ա-
մենապարգեւ՝ զամօթական
ախարսթիւնս . բարձ յինէն
ողորմած՝ զանրմբերելի ծան-
րութիւնս . անջրպետեան հը-

նաբաւոր՝ զմահացու կրթու-
 թիւնս . աւարեան միշտ յաղ-
 թող՝ զխաբողին հաճութիւնս .
 բացատրեան վերնային՝ զմուշ-
 քոյն մառախուղ . կնքեան կե-
 ցուցիչ՝ զկորուսչին ընթաց-
 մունս . ցրուեան ծածկատես՝
 զըմբռնողին չար գտմունս .
 խորտակեան անքննին՝ զմար-
 տողին դիմեցմունս : Տեառ-
 նագրեան քո անուամբդ ըզ-
 լուսանցոյց երդ յարկիս .
 պարփակեան քո ձեռսմբդ
 զառաստաղ տաճարիս , գր-
 ծագրեան քո արեամբդ լոյ-
 մուտ սեմոց սենեկիս . կեք
 պացն՝ զքո նշանդ ի հետս ե-
 լից մաղթողիս , ամբողջ քո

Խջովդ զհանգստեանս խշտի
 մաքրեսցես ՚ի հաղլից զծած-
 կարան անկողնոյս . պահես-
 ցես քո կամօքդ զտառա-
 պեալ անձն ոգւոյս . անխար-
 դախ արասցես զքո շնորհեալ
 շունչ մարմնոյս . կացուոցես
 շրջափակ զսլար զօրուդ երկ-
 նայնոյ . կարգեսցես ՚ի դիմի
 ընդդէմ դիւացն դառու :
 Տո՛ւր հանգիստ բերկրութեան
 մահահանգոյնս նիրհման ՚ի
 խորութեան գիշերիս , բարե-
 խօսութեամբ հայցուածոց
 որքոյ Աստուածածնիդ՝ և ամե-
 նայն ընտրելոց : Ամփոփեալ
 սլարդ բնս՝ զսլատուհան տե-
 րութեանց՝ զգայարանացս ի

մաստից՝ անդարհութեւի զե-
 տեղմամբ՝ ՚ի ծփական խռ-
 վութեանց, կենցաղական ըզ-
 բաղմանց, անբշական երա-
 զոց, խօլականաց ցնորից, յի-
 շատակաւ քո յուսոյդ՝ ան-
 վաստեւի պաշտպանեալ : Եւ
 սթափեալ վերստին ՚ի ննջմա-
 նէ ծանրութեան՝ ամենազ-
 գաստ արթնութեամբ, հո-
 գենորոգ զուարթութեամբ
 ՚ի քեզ արձանացեալ, զայս
 ձայն մաղթանաց՝ բուրմամբ
 հաւատաց՝ քեզ ամենօր
 նեալ թագաւոր փառաց ան-
 ճառից, փառաբանողաց իբրե-
 նագումար խմբից երգակ-
 ցեալ յերկինս անաբե : 2/

որ փառաւորեալ ես յամե-
տայն արարածոց յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Աղօթք նորին որոցն Գրիգորի
նարեկաճեաց :

ԲԱՆ ԽԱ .

Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ
օրհնեալ յամենայնի . հօրդ
ահաւորի անքննին ծնունդ .
որ տկարանայ առ 'ի քէն եւ
ոչ ինչ : Որ 'ի ծագել անասուեր
նշուլից ողորմութեան քոյ փա-
ռայ , հողին մեղք , հալածին
դեւք , ջնջին յանցանք . խղին
կապանք . խորտակին շղթայք .
կենդանածնին մահացեալք .

բժշկին հարուածք . ողջանան
 վերք . բառնին ապականու-
 թիւնք . տեղի տան տխրու-
 թիւնք . նահանջին հեծու-
 թիւնք . փախնու խառարն .
 մեկնի մէգն . սերժի մառա-
 խուղն . փարատի մռայլն . ըս-
 պառի աղջամուղջն . վերանայ
 մութն . գնայ գիշերն . տա-
 րագրի տագնասն . չքանան
 չարիքն . հալածին յուսահա-
 տութիւնքն , եւ թագաւորե-
 ձեռն քո ամենակար՝ քաւիջդ
 ամենայնի :

Ար ոչ եկիր կորուսանել քո
 մարդկան ոգիս՝ այլ կեցու-
 ցանել . թող ինձ դանկթիւ
 չարիսն իմ բազում ողորմու :

Թեամբդ . զի դու միայն ես
 յերկնի անձառ , եւ յերկրի
 անշննին . 'ի տարր գոյի , եւ
 յեզրս ծագաց աշխարհի , ըս-
 կիղըն ամենայնի եւ յամենայ-
 նի ամենայն լրմամբ , օրհ-
 նեալ 'ի բարձունս . եւ քեզ
 ընդ հօր եւ հոգւոյդ "րբոյ
 փառք յաւիտեանս . ամէն :

Աղօթք հարկաւոր իւրօքանչիւր ան-
 ձանց հաւատացելոց 'ի Քրիստոս , զոր
 յաբարեալ եւ սրբոյն Ներսէսի շնորհաւ-
 ընդ . Հացոց կաթուղիկոսի :

Հաւատով խոստովանիմ
 եւ երկխոսութանեմ քեզ՝ Հայր
 եւ Արդի եւ սուրբ Հոգի , անեղ

և անմահ բնութիւն , արա-
րիչ հրեշտակաց և մարդկան
և ամենայն եղելոց , և ողոր-
մեան քո արարածոց եւ ինձ
բազմամեղիս :

Հաւատով խոստովանիմ , եւ
երկիրպագանեմ քեզ՝ անբա-
ժանելի լոյս , միասնական
սուրբ Նրբորդութիւն եւ մի
աստուածութիւն , արարիչ
լուսոյ և հալածիչ խաւարի .
հալածեան 'ի հոգւոյ իմմէ ըդ-
խաւար մեղաց և անգիտու-
թեան , և լուսաւորեան գմբա-
իմ 'ի ժամուս յայսմիկ ողոր-
թելքեզ 'ի հաճոյս , և բնորո-
նիլ 'ի քէն զինդբաւածս իմ .
և ողոր :

Հայր երկնաւոր Աստուած
 ճշմարիտ՝ որ առաքեցեր զոր-
 դիդ, քո սիրելի 'ի ինդիր մո-
 լորեալ ոչխարին, մեղայ յեր-
 կինս և առաջի քո, ընկալ զիս
 որպէս զանառակ որդին եւ
 զդեցն ինձ զպատմութեանն
 զառաջին՝ զոր մերկացայ մե-
 ղօք, և ողոր:

Որդի Աստուծոյ Աստուած
 ճշմարիտ՝ որ խոնարհեցար 'ի
 հայրական ծոցոյ եւ առեր
 մարմին 'ի որբոյ կուսէն Մա-
 ռիամայ վասն մերոյ փրկու-
 թեան, խաչեցար թաղեցար
 և յարեալ 'ի մեռելոց՝ և համ-
 բարձար փառօք առ հայր,
 մեղայ յերկինս և առաջի քո,

յիշեան զիս որպէս զաւագակն
յորժամ գաս արքայութեամբ
քով, և ողոր :

Հոգի Աստուծոյ Աստուած
ճշմարիտ՝ որ իջեր 'ի Յորդա-
նան եւ 'ի վերնաստուենն, եւ
լուսաւորեցեր զիս մկրտու-
թեամբ սուրբ աւագանին,
մեղայ յերկինս և առաջի քո,
մաքրեան զիս վերստին աս-
տուածային հրով քով՝ որպէս
հրեղէն լեզուօք սուրբ զա-
ռաքեալսն, և ողոր :

Անեղ բնութիւն՝ մեղայ բեր-
մոօք իմովք, հոգւով և մար-
մնով իմով, մի՛ յեշեք զմեզ
իմ զառաջինս վասն անուանե-
լոյ սրբոյ, և ողոր :

Տեսող ամենայնի՝ մեղայ քեզ
խորհրդով բանիւ և գործով
ջնջեան՝ զձեռագիր յանցանաց
իմոց, և գրեան՝ զանուն իմ՝ ի
դպրութեան կենաց, և ողոր-
Քննող՝ գաղտնեաց՝ մեղայ
քեզ կամաւ և ակամայ, գի-
տութեամբ եւ անգիտու-
թեամբ, թողութիւն շնոր-
հեան՝ մեղաւորիս, զի ի ծնն-
դենէ սուրբ աւագանին մին-
չեւ ցայսօր մեղուցեալ եմ
առաջի Աստուածութեանդ
քո՝ զգայարանօք իմովք, եւ
ամենայն անդամօք մարմնոյս,
և ողոր :

Ամենախնամ տէր՝ դիր պա-
հապան աչաց իմոց զերկիւղ

քո սուրբ ոչ եւս հայիլ յա-
րատ, եւ ականջաց իմոց՝ ոչ
ախորժել լսել զքանս չարու-
թեան, և բերանոյ իմոյ՝ ոչ
խօսիլ զստութիւն, եւ սրտի
իմոյ՝ ոչ խորհիլ զչարութիւն,
եւ ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել
զանիրաւութիւն, և ոտից ի-
մոց՝ ոչ գնալ ՚ի ճանսսպարհս
անօրէնութեան. այլ ուղղեալ
զչարժումն սոցա լինիլ միշտ
ըստ պատուիրանաց քոց յա-
մենայնի. և ողոր:

Հուր կենդանի Քրիստոս:
զհուր սիրոյ քոյ զոր արկեր
յերկիր՝ բորբոքեալ յանձն
իմ, զի այրեացէ զազո հոգւոյ
իմոյ, եւ սրբեացէ զկապ

մտաց իմոց, եւ մաքրեսցէ
զմեղս մարմնոյ իմոյ, և վա-
ռեսցէ զլոյս գիտութեան քոյ

’ի սրտի իմում. և ողոր:
Իմաստութիւն հօր Յիսուս՝
տո՛ւր ինձ իմաստութիւն,
զբարիս խորհիլ եւ խօսիլ եւ
գործել առաջի քո յամենայն
ժամ. ’ի չար խորհրդոց ’ի բա-
նից և ’ի գործոց փրկեա՛ն զիս.
և ողոր:

Կամեցող բարեաց տէ՛ր կա-
մարար՝ մի թողուր զիս ’ի
հոմա անձին իմոյ գնալ. այլ
առաջնորդեա՛ն ինձ լինիլ միշտ
լոյս կամաց քոց բարեսիրաց.
և ողոր:

Սրբոց երկնաւոր՝ տո՛ւր ինձ

զաբքայութիւն քո՝ զոր խա-
 տացար սիրելեաց քոց . և զօ-
 րացն զսիրտ իմ առեւ զմեզս ,
 և սիրել զքեզ միայն , և առ-
 նել զկամս քո . և ողոր :

Խնամսդ արարածոց՝ պահեմ
 նշանաւ խաչի քո զհոգի եւ
 զմարմին իմ 'ի պատրանաց
 մեղաց , 'ի փորձութեանց դի-
 ւաց , եւ 'ի մարդոց անիրա-
 ւաց , և յամենայն վտանգից
 հոգւոյ և մարմնոց . և ողոր :

Պահապան ամենայնի Քրիս-
 տոս՝ աջ քո հովանի լիցի 'ի
 վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի դե-
 շերի . 'ի նստիլ 'ի տան , 'ի
 գնալ 'ի ճանապարհ , 'ի նշնել
 և 'ի յառնել , զի մի՛ երբէք

առանկաց . և ողոր :

Աստուած իմ , որ բանաւ ըղ-
ձեռն քո , և ընուս զբանայն
արարածս ողորմութեամբ
քով , քեզ յանձն առնեմ
զանձն իմ , դու հոգիս և պատ-
րաստեան զպէտս հոգւոյ եւ
մարմնոյ իմոյ յայսմ հետէ մին-
չեւ յաւիտեան . և ողոր :

Գարծուցիչ մոլորեւոց՝ դարձն
զիս ՚ի չար սովորութեանց ի-
մոց ՚ի բարի սովորութիւն . և
բեւեռեան ՚ի հոգի իմ զսոս-
կալի օր մահուն , և զերկիւզ
դէհենին , և զտէր արքայու-
թեանն , զի զղջացայց ՚ի մե-
ղաց և Գործեցից զարդարու-
թիւն , և ողոր :

Աղբիւր անմահութեան՝ աղբերացո՛ն ՚ի սրտէ իմմէ զարտասցու ապաշխարութեան օրպէս պոռնկին, զի լուացից զմեղս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողոր :

Պարգեւիչ ողորմութեան՝ պարգեւեա՛ն ինձ ուղղափառ հաւատով, և բարի գործով, և սուրբ մարմնոյ և արեան քոյ հաղորդութեամբ գալառ քեզ. և ողոր :

Բարերար տէր՝ հրեշտակի բարւոյ յանձն արտացես սէր քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, և անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն աշխարհս :

սոցն՝ որ են ՚ի ներքոյ երկնից .

և ողոր :

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս՝ ար-
ժանաւորեալ զհոգի իմ ուրա-
խութեամբ տեսանել զլոյս
փառաց քոց ՚ի կոչման ա-
ւուրն , եւ հանգչիլ յուսով
բարեաց յօթեւանս արդա-
րոց մինչեւ յօր մեծի գալլա-
տեան քոյ . և ողոր :

Դատաւոր արդար՝ յորժամ
դաս փառօք հօր դատել ըզ-
կենդանիս եւ զմեռեալս , մի-
մտաներ ՚ի դատաստան ընդ
ճառացի քում . այլ փրկեալ զիս
՚ի յաւիտենական հրոյն , եւ
լսելի յարան ինձ զերանաւէտ
կոչումն արդարոց յերկնից ար-

քայուլթիւնդ . և ողոր :

Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա
ամենայն հաւատացելոց 'ի
քեզ , իմոց և օտարաց , ծա-
նօթից և անծանօթից , կեն-
դանեաց և մեռելոց . շնորհեա՛ն
և թշնամեաց իմոց և ատե-
լեաց զթողութիւն որ առ իս-
րայնացանաց , և դարձն՝ զնոսա
'ի չարեացն զոր ունին վասն
իմ , զի ողորմութեան քում
արժանի եղիցին . և ողոր :

Փառաւորեալ տէր՝ ընկալ
զաղաչանս ծառայիս քոյ , և
կատարեա՛ն 'ի բարի վննդ քոյ .
ծըս իմ՝ բարեխօսութեամբ
սրբուհւոյ Աստուածածնի .
եւ Յովհաննու Մկրտչի , եւ

արբոյն Ստեփաննոսի նախաժը-
 կային , եւ օրբոյն Գրիգորի
 մերոյ լուսաւորչին , եւ արբոց
 առաքելոյ՝ մարգարէից՝ վար-
 զապետաց՝ մարտիրոսաց՝ հայ-
 րապետաց՝ ճգնաւորաց՝ կու-
 սանաց , եւ ամենայն օրբոց
 քոց երկնաւորաց եւ երկրա-
 ւորաց : Եւ քեզ փառք եւ
 երկրպագութիւն անբաժա-
 նելի սուրբ երրորդութեանդ
 յաւիտեանս յաւիտենից .
 ամէն :

Մաղլանք :

Վասն արբուհոյ Աստուա-
 ծածնին բարեխօսութեանն՝
 տէր ընկալ զաղաչանս մեր , եւ
 կեցո՛ղ զմեզ :

Քարոյ :

Սուրբ զԱստուածածինն
 և զամենայն սուրբս բարեխօս
 արասցուք առ հայր 'ի յեր-
 կինս . զի կամեցեալ ողորմեա-
 ցի՝ եւ գթացեալ կեցուսցէ
 զարարածս իւր : Ամենակալ
 տէր Աստուած մեր կեցո՛ւ և
 ողորմեա՛ն :

Աղօթք :

Ընկալ տէր զաղաչանս մեր
 բարեխօսութեամբ սուրբ Աս-
 տուածածնին՝ անարատ ծնո-
 ղի միածնի որդւոյ բոց , և ա-
 ղաչանօք ամենայն սրբոց բոց
 և որոց այսօր է յիշատակ :

Լ՛ուր մեզ տէր՝ և ողորմեան ,
 ներեան քաւեան և թո՛ղ զմեզս
 մեր : Արժանաւորեան գոհու-
 թեամբ փառաւորել զքեզ
 ընդ որդւոյ և ընդ սրբոյ հո-
 գւոյդ , այժմ և միշտ և յա-
 ւիտեանս յաւիտենից , ամէն :
 Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն :
 Հայր մեր որ յերկինս :

Մաղլեանք :

Ձհանգստեան զաղօթս և
 զաղաչանս ընկալ մարդասէր
 Աստուած 'ի հաճոյս բարե-
 րար կամաց քոց . և մեր մե-
 ղաց եւ բազում յանցանացն
 թողութիւն շնորհեան . և քեզ
 փառք յաւիտեանս , ամէն :

Փառք քեզ տէր Աստուած
մեր որ պարգեւեցեր զօրս
զայս բարեաւ եւ խաղաղու-
թեամբ անցուցանել:

Մարդասէր Աստուած՝ զսուա-
ջակայ գիշերս որ՝ի վերայ մեր
գալոց է, ՚ի մեղաց փրկեան,
ի չարեաց ազատեան, եւ ՚ի
գործս բարիս առաջնորդեան:
Առաւօտու օրհնութեանցն
և փառաբանութեանցն ար-
ժանի արան զամենայն հաւա-
տացեալս անուանդ բում
սրբոյ, և պահեան ՚ի խաղա-
ղութեան:

Տէր Աստուած մեր՝ տէր գրո
խաղաղութիւնդ ամենայն
աշխարհի, բարձ զգործս մեր

և զպատուհասն 'ի յարարա-
ծոցս :

Ողորմեան հարց եւ եղբարց
մերոց՝ կենդանեաց եւ հան-
գուցելոց :

Ողորմեան զեկեղեցի շինողաց ,
երախտաւորաց , պտղատու-
ից , սպասաւորաց , և այնոցիկ
որք ընդ հովանեաւ սրբոյ
եկեղեցւոյ են հանգուցեալ :
Տէր Աստուած՝ օգնեան թա-
գաւորացն քրիստոնէից , եւ
իշխանացն բարեպաշտից ,
զօրաց և զաւակաց նոցին՝ պա-
հելով 'ի խաղաղութեան :

Տէր Աստուած մեր՝ պահեան
զառաջնորդս և զեղբայրու-
թիւնս մեր ամբողջ և անխը-

առվ 'ի կամս ողորմութեան
քոյ :

Նշանաւ սուրբ և պատուա-
կան խաչի քոյ՝ հալածեան զե-
րեւելի և զաներեւոյթ թըշ-
նամին 'ի սահմանաց մերոց
և 'ի բնակութենէս մերմէ :
Փրկեա՛ զմեզ 'ի հրոյն յաւի-
տենից , և քեզ փառք յաւի-
տեանս . ամէն :

Օրհնեալք եղերուք 'ի շք-
նորհաց սուրբ հոգւոյն . հան-
գերո՛ւք խաղաղութեամբ , և
տէր եղիցի ընդ ամենեւեմեդ
ամէն :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Առ սուրբ Աստուածածինն , եւ
առ ամենայն սուրբսն Աստու-
ծոյ . յետ եկեացեին ասա՛ :

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ամենօրհնեալ
զպաղատանս մեր ընկալ ,
ի հանգստեան ժամուս հասեալ
առ քեզ գոչեմք անձամբ թախծեալ :
Բանին կենաց բարձող եղեր ,
զԱստուած մարմնով պարագրեցեր ,
առ բանն Աստուած բարեխօս լէր
ի փորձանաց զմեզ փրկել :
Գովեալ ես դու փայտ փրկութեան ,
ամենօրհնեալ յաղթող նշան .
ի գիշերիս ստուերական
Ժապետ մեզ զլոյսդ արփիական :
Պաղան ի քէն գունդք խաւարին ,
ամենահրաշ զէն արարչին .

զմեղ պահեա՛ շնորհիւ քոյին
'ի դիշերիս աղջամղջին :

Երկուտեան սուրբ առաքեալք ,
Էօթանապուն աշակերտեալք ,
յանձառ լուսոյն լոյս անուանեալք ,
որթոյն կենաց ստղաբերեալք :

Զձեղ աղաչեմք արտասուագին ,
և ապղատիմք կողկողագին ,
վանիչ լերո՛ւք դիւաց գնդին
ոչ մերձենալ առ մեղ չարին :

Էին ընտրեալք բանին կենաց ,
գումարք դասուց տեսանողաց ,
որք զապագայն ժամանակաց
գուշակեցիք հոգւալ շնորհաց :

Ընդ մեղ լերո՛ւք աղօթակից
որք Աստուծոյ էք խօսակից ,
փրկել զմեղ 'ի վտանգից
'ի յարթնութեան և յերազից :

Թագաւորին երկնաւորի
երկրպագող 'ի յարդանդի ,
մեծ կարապետ սուրբ ամենայնի ,
միջնորդ կենաց և օրինի :

Ժամանեա՛ մեղ 'ի յօգնութիւն :

զի մի՛ մտցուք ՚ի փորձութիւն .
 մաքուր մարմնով լինիլ ՚ի քուն ,
 արդար հոգւով մնալ արթուն :
 Ի քէն հայցեմք արտասուագին ,
 նախապկայ Տեառն արարչին ,
 սուրբ Ստեփաննոս բացող զերկին ,
 տեսող զՅիսուս յաջմէ ծնողին :
 Լէ՛ր բարեխօս արեամբ քոյին ,
 տալ մեզ հանգիստ ՚ի յանկողնին ,
 արթուն լինիլ յառաւօտին ,
 բարեբանել զլոյսն անքննին :
 Խնդրեմք ՚ի քէն , հայր պատուական ,
 լուսաւորիչ ազգի մարդկան ,
 տէր սուրբ Գրիգոր պետ Պարթեւեան .
 լէ՛ր մեզ սրբիսպ և սրահապան :
 Մողաբար ՚ի մեզ գթա՛ ,
 զորուեալ զորդիս քո ժողովեա՛ .
 յուրախութիւն զմեզ կոչեա՛ ,
 և ՚ի բարին առաջնորդեա՛ :
 Կենդանապար թագաւորին
 դուք ճշմարիտ զինուորք նմին ,
 սուրբ Մարտիրոսք վկայք Փրկչին ,
 զի յաղթեցիք զթշնամին :

Հօրն լուսոյ միշտ մաղթեցէք
 զորդին ընդ հօր աղաչեցէք .
 հոգւոյն շնորհօք մեզ օգնեցէք ,
 'ի բանսարկունքն զմեզ թափեցէք :

Ձիւնափայլեալ երամք ընտրեալ
 ճգնաւորաց դասք երանեալ ,
 թռչնոց երկնից էք նմանեալ ,
 յայրս և 'ի ծերպս բնակեալ :
 Դօղեալ հոգւոց մեր 'ի մարմին ,
 լերուք պարիսպք ընդդէմ չարին ,
 զի յաղթեսցուք հակառակին ,
 խորաակելով զզէնս նորին :

Ճրագունք վառեալ լուսով 'ի լի ,
 սուրբ կուսմանց դասք երամի ,
 արժան եղեալք առագաստին
 և անթաւամ սուրբ պսակին :

Մեզ բարեխօս լերուք սիրով ,
 առ տէր Յիսուս աղերսելով ,
 'ի փորձանաց զմեզ փրկելով ,
 յանշէջ հրոյն աղատելով :

Յանեղ լուսոյ աստուածային ,
 լուսոյ ստեղծեալք բանիւ նորի
 զարդարեցայք հոգւով շնորհին :

դասք իննեկի զօրք երկնային :
 Նախախնամել զմեզ փութասլիք ,
 և յօգնութիւն առ մեզ հասցիք ,
 որ յԱստուծոյ հրաման առիք ,
 ո՛ր ճշմարիտ մեր սիրելիք :

Շնորհատու ազգի մարդկան
 տէր մեր Յիսուս անքննական ,
 զմեզ պահեա՛ միշտ անսասան
 աստի մինչ յօր քո գալստեան :

Ողորմութիւն մեզ պարգեւեա՛ ,
 զհիւանդ հոգիս մեր բժշկեա՛ .
 'ի բանսարկուէն զմեզ փրկեա՛ ,
 և 'ի չարեաց անփորձ պահեա՛ :

Զար իշխանքն խաւարին

որք ընդ ծառայս քո մարտնչին .
 քո նշանաւ սրբոյ խաչին
 աներեւոյթ կործանեցին :

Պարգեւիչ՝ բարեաց մարդկան ,
 պէ՛տառատ յամենեւեան .

այստորաստեցո՛ մեզ անխափան
 զգէ՛տս հոգւոյ և մարմնական :

Զուր չնորհեա՛ ինձ արտասուաց
 զի լուսցից զգործս չարեաց ,

արժան եղէց քոց հարսանեաց
ընդ իմաստուն սուրբ կաւանաց :

Իսկ բարի՝ իմ տէր Յիսուս :

և հաց կենաց սովեալ հոգւոյս ,

առաջնորդեա՛ մոլորելոյս ,

և կերակրեա՛ զմիտս ընդ մարմնոյս :

Սրբեա՛ զհոգիս յազտոյ մեղաց

ի՛ զանազան չար փորձանաց ,

սո՛ւր ինձ գնալ լստ քո կամաց ,

զի արժանի եղէց Վառաց :

Ախրաւորեաց զիս թշնամին ,

այն որ չկամի զկեանս մարդկային :

զիս բժշկեա՛ տէր երկնային ,

լուսաւորեա՛ լուսով քոյին :

Տրտմեալ հոգւոյս լե՛ր սփոփիչ ,

ցաւած մարմնոյս լե՛ր դարմանիչ ,

մոլար մտացս լե՛ր ուղղիչ ,

ամենառատ բարեաց սու՛իչ :

Իսկից սրբոց ազաւանաց ,

իննեակ դասուց հրեղէն զօրաց

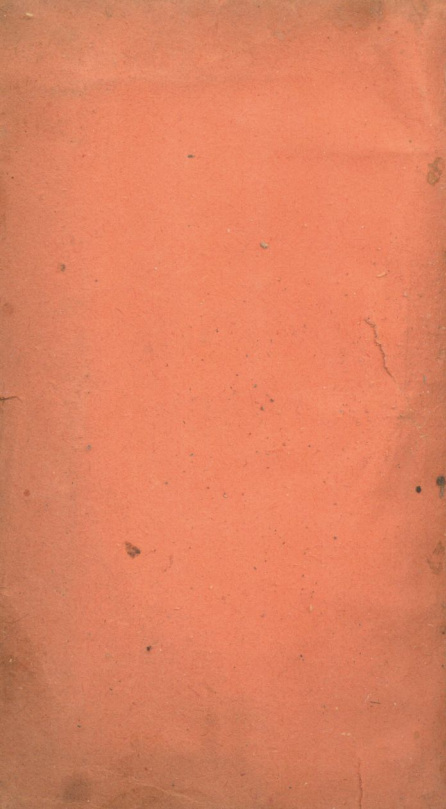
առաքելոց քոց սիրողաց ,

մարգարէից տեսանողաց :

Յանկալի հայրապետաց ,

և երջանիկ վարդապետաց ,
 արիւնաներկ մարտիրոսաց ,
 և գերագոյն ճգնաւորաց :
 Ի իւսապսակ սուրբ կուսանաց ,
 որք փեսայիդ սպասէն փառաց ,
 և ամենայն մաքուր անձանց
 հետեւողաց քոյին կամաց :
 Փրկեա՛ զհոգիս 'ի տանջանաց ,
 զազըատեսիլ յանքուն որդանց ,
 լսել տո՛ւր զձայն քո աւետեաց
 զոր խոստացար քոյ սիրողաց :
 Քեզ հօրդ փառս միշտ առաքեմք ,
 զորդիդ ընդ հօրդ դաւանեմք ,
 զհոգիդ սուրբ բարեբանեմք ,
 երրորդութեանդ երկրպագեմք :

2013

